Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 336. szám. Péntek, december 6.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Vámdolgok.

Budapest, december 5.

(v.) Csipje meg a kánya a geografiát, — ő az oka minden gazdasági nyavalyának. Ide vagyunk plántálva két világtáj határmesgyéjére, nálunk végződik a Nyugat s nálunk kezdődik a Kelet. Rajtunk keresztül szoritja iparát Kelet felé a Nyugat; ezért nem tudunk mi a magunk iparfejlesztésével boldogulni. S rajtunk keresztül szoritja Nyugat felé nyerstermelését a Kelet; ezért nincs az occidentális külföldön kelendősége a magunk buzájának és marhájának. Mi vagyunk a világtermelés országutja; rajtunk csak keresztülvonul minden, de hasznunk e forgalomból nincs, mert a piacok egyebütt vannak.

Ezek a piacok pedig mostantól fogva ridegebben zárkóznak el a magyar termelés elől, mint eddig valaha. Igaza van Enyedi Lukácsnak, aki az autonom vámtarifáról irt érdekes tanulmányában azt mutatja ki, hogy a küszöbön álló vámpolitikai tárgyalások természete és irányzata nem az alkut, hanem a küzdelmet prognosztizálja. S igaza van abban is, hogy az uj általános vámtarifa, amelyre nézve most folyik köztünk és Ausztria közt a tárgyalás, egészen más jelentőségü lesz, mint amilyen volt akár az 1867-iki, akár az 1882-iki. Akkor a közös vámterület autonom vámtarifája ugyszólván csak elméleti vámtételeket foglalt magában. Mert e tételek csak olyan államokkal szemben voltak alkalmazandók, amelyekkel a mi közös vámterületünk nem szerződik. Csakhogy akkor az egész külfölddel szerződtünk s e szerződésekben viszontszolgáltatások fejében engedtünk a magunk autonom tarifájából. Az a két tarifa tehát *alkut*arifa volt, amelyben a tételek szándékkal és oly célból voltak magasra megállapitva, hogy legyen miből engednünk. Ma nem igy alakulnak a viszonyok. Igen kevés kilátásunk van arra, hogy tarifaszerződésre léphessünk a külfölddel. A német vámpolitika uj iránya mellett legfeljebb viszonossági szerződések létrejövetele remélhető. A közös vámterület autonom vámtarifája tehát ezuttal nem lesz alkutarifa, hanem tételeinek tulnyomó része a maga teljességében fog érvényesülni vámadó módjára. Hogy ez lényeges drágulását jelenti az egész belföldi fogyasztásnak, azt bizonyitani sem kell. Mert a Németországgal szemben való védelem dolga nyilván oda fog kilyukadni, hogy tetemes vámemelés fog bekövetkezni az egész vonalon: az osztrák ipar oltalmára az ipari vámokat, a magyar mezőgazdaság oltalmára az agrár-vámokat fogjuk emelni. S ha eddig a vámadó nálunk csak közeljárt az egyenes adók összegéhez, az uj vámpolitikai korszakban nyilván oda fog fejlődni a dolog, hogy ezentul az egyenes adók összegét nemcsak eléri, de talán tul is haladja a vámadó.

Ilyen viszonyok közt nem ajánlhatjuk eléggé a közvéleménynek, hogy tegye félre a nálunk szokásos pártzsörtölődéseket és forditsa minden erejét és figyelmét a vámpolitikai kérdésekre. Egy-egy vámtételnek ma nagyobb a jelentősége, mint a parlamentünkben divó perpatvarkodások valamennyiének együttvéve. A magyar ember e részben felületes, sőt könnyelmü volt eddig. Libabőr futott rajta végig, ha finánczvámokról, prohibitiv rendszerről, kötött tarifákról beszéltek neki. Az adót mindig szidta, a vámot soha. Mert az adót a zsebéből le kell olvasnia az adószedő asztalára, holott a vámtétel a portéka árával összeforradva jelentkezik. Ha magasnak érzi a magyar az adót, akkor szidja a kormányt és zugolódik. De amikor a portékát vásárolja s drágálja, nem jut az eszébe, hogy a drágaságnak nem a boltos az oka, hanem az a finánc, aki a vámsorompónál a boltost megsarcolta. Gazdaságpolitikai érettségre kell hát a közvéleménynek szert tennie. Ha bele nem tanulunk hamarosan a vámkérdések sokféle csinjába-binjába, ugy elverik az országon a port, hogy hosszu időre belenyomorodunk.

Az agrár érdekeltség az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben tegnap foglalkozott a Németországgal szemben való vámpolitikai védelem kérdésével. A tárgyalás eredményén nem találunk kivetni valót. Ausztriában a nagyipar belerohant a vámháboru gondolatának szertelenségébe. A magyar gazdák — nagyon helyesen — nem követték ebbe a tulzásba az osztrák iparbárókat. Nekünk semmi hasznunk a vámháboruból nem lehet. Ha a német birodalommal hajbakapunk, akkor egy gyüszünyi gabonánk s egy kilónyi husunk sem jut a német piacokra, ellenben az osztrák ipar mosolyogva vágja zsebre a háborus vámokkal járó áremelkedés révén a magyar fogyasztókból kipréselt nyereségtöbbletet. Nekünk ez az állapot nem kell. Sokkal jobban járunk mi, ha a német vámtarifa mezőgazdasági tételeiből lealkuszunk minden lealkudhatót s arra igyekszünk, hogy hus-, vaj- és fakivitelünkből megmentsük azt, ami talán még megmenthető. Azt is belátjuk, hogy amily mértékben védekezik Németország a mi nyers termelésünk ellen, legalább is ugyanolyan mértékben kell minekünk is a keleti behozatal ellen védekeznünk. Az csak nem járja, hogy a belföldi fogyasztásban a német vámpolitika következtében emelkedő kinálathoz, mely nyersterményeink árait itthon kétség-

TÁRCA.

Vegyes.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Abrányi Emil.*

I.

A hóbortos mama.

Rejane asszony legutóbbi vendégszereplése után (vagy közben) ezeket a privát-megjegyzéseket irtam a jegyzőkönyvembe:

Az idegenért való szertelen rajongás még mindig szembeszökő karakter-vonása fővárosi közönségünk egy részének. Olyankor tapasztaljuk ezt leginkább, amikor egy-egy külföldi művész látogat el Budapestre és stagionét, szinésztársaságot is hoz magával.

Nem mondom, hogy ez a frakció a rosszat is pártolja, a selejtesért is lelkesedik, ha idegen mezbe burkolva jön. Annyi izlése és kritikája mindenesetre van, hogy a kontárságot semmi szin alatt el nem fogadja se hazaitól, se külföditől. De ha az idegen csak annyit nyujt, amennyit itthon is nyujtanak: az idegen müködését hajlandó többre becsülni a hazai produkciónál. Ha pedig az idegen egyben-másban csakugyan kitünő: no akkor mindjárt beléüt a mértéktelen rajongás. Akkor az idegent a hódolat valóságos paroxizmusában agyba-főbe magasztalja; a saját müvészi eredményeire pedig kicsinyléssel, fitymálással pillant alá extázisának a széditő magaslatáról.

Ilyenkor a magyar közönségnek ez a töredéke — mint akit bódultság fog el — már nem emlékszik arra, hogy a saját nagy tehetségeitől mennyi szép és hatalmas, mennyi finom és megrázó alakitást kapott esztendők hosszu során át. Nem emlékszik arra: hányszor ujongott és könnyezett azok játékán, akik a saját nyelvén tolmácsolták neki klasszikus és modern drámairók gondolatait. Esztendők nagyértékü munkája és fényes eredménye pillanatok alatt semmivé lesz.

Már nem lát semmit az idegen müvészet csodálni való nagyságán kivül. Már tapsa, érdeklődése, bankó-halmaza, koszoruja: mind, mind csak a charmant idegent illeti. Már a saját kitünőségeiről csak félvállról beszél. Már csak ugy diskurálgat róluk, ha valahol szóba hozza őket, mint a dölyfös nagy-ur a maga elszegényedett rokonairól: a guny és a szánalom sértő vegyületével.

Az idegennek ez a mohó dicsőitése szomoru, sőt leverő.

Hol vagy: erős fajszeretet, nemzeti érzés, magyar szellem? Kritizáljunk, gánsoljunk, irtsuk a rosszat, ne hizelegjünk ott, ahol sujtani, vágni kell, tanuljunk az idegentől: de *szeressük magunkat*, különben sohasem lesz belőlünk erős, önálló, számottevő nép. Ha nem szeretjük magunkat, ha nem vagyunk soviniszták: elveszünk, elpusztulunk a nagyobb, müveltebb *és magukat jobban szerető* nemzetek közt.

Maradhat a magyar lélek-közösségben az általánossal, de mindenre, amit produkál, üsse rá a saját egyénisége bélyegét. Olvasszon magába valamit a mások izléséből, de ne olvadjon föl végképp a mások izlésében; élvezze a másét esztetikai érzésének egész szabadságával, de a magáéban — ha megérdemli, ha van olyan jó, mint a másé — találjon még nagyobb gyönyörüséget; érezze az esztetikai gyönyörön kivül még azt a büszke és kedves gyönyört is, hogy ez van közel hozzá, ezzel van összeforrva, ebből árad élet és dicsőség az egész nemzetre; becsülje meg az idegen ékszert, de ne dobja el a magáét, hogy annál inkább kimutassa: mennyire tiszteli amazt.

A szeretet még tulzásaiban is tiszteletreméltóbb és mindenesetre *termékenyitőbb*, mint a hüvös kicsinylés.

Nálunk akárhány ember él, aki nagyon előkelőnek véli magát akkor, ha szépnek és elragadónak talál egy olaszul vagy franciául elhadart mondatot, amit néhány héttel azelőtt (*magyarul és sokkal szebben elmondva*) méltóztatott észre sem venni.

Ez igy van, ne is tagadjuk.

Ebben a részben rendkivüli módon hasonlitunk az olyan édes anyához, aki gazdagabb szülők szebben cicomázott bébéi után bolondul és gunynyal traktálja, lenézi a saját gyermekeit, mert kevésbé cifra ruhákat viselnek, mint amazok.

Ha ilyen anyával találkoznál, kedves magyarom, ugy-e bizony keményen elitélnéd?

Nos, menthetőbb-e, ha ugyanezt egy szép, müvelt és nagy publikum cselekszi — a maga müvészetével?

II.

Meghalt nyolcéves korában.

Láttam meghalni egy nyolcéves fiucskát. Fürge volt, mint a mókus; friss, mint a rózsabimbó; csacska, mint a madár. S amikor betették a fehér koporsóba, ugy feküdt a ravatalon, mint egy nyolcvanéves öreg ember. Némán, komolyan, hidegen.

Nem értem a világrendet. Bele kell nyugodnom, de nem értem. Igazság szerint csak azoknak kellene meghalniok, akik már eleget éltek. Csak azoknak kellene meghalniok, akik már viaskodtak embertársaikkal. Akiket már megdobált a rágalom és megmart az irigység. Akik már tele pohárral itták a gyönyört és átgázoltak a fájdalom minden tisztitó-tüzén. Akik a földi életet már annyira ismerik, hogy semmire sem kivánczsiak többé, legfeljebb a halálra. Akik már harcoltak és véreztek, szerettek és csalódtak. Akik már össze vannak törve és ki vannak fáradva. Akiknek a halál igazán pihenés.

De mért hal meg egy nyolcesztendős fiu?

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

telenül devalválni fogja, még a Balkánról hozzánk özönlő nyersterminyek árcsökkentő hatása is hozzászegődjék. Helyénvaló tehát, hogy mi is elzárkózzunk a Kelet elől, amikor a nyugati piacok kirekesztik a magyar nyersterminyek kivitelét. Igy legalább megmentjük a nyelét a veszett fejszének. Kárpótlásnak biz ez ösztövér s mindenesetre jobb a semminél.

Visszatérve az Enyedi Lukács tanulmányára, feltétlenül helyeseljük azt az eszmét, hogy a közös vámterület uj autonom tarifája vagy kapjon lejárati határidőt, vagy pedig tétessék a monárkia két államának bármelyike által felmondhatóvá. Eddig ez a tarifa nem volt időhatárhoz kötve s változtatni rajta csakis a két állam egyetértő akaratával lehetett. Enyedi Lukács véleménye szerint ez teljesen felér és hatásában azonos a hirhedt ischli klauzulával. Ezt az analógiát mi éppenséggel nem látjuk. Az ischli klauzula a vámterület közösségét állandósitotta, holott az autonom vámtarifának eddigi természete csakis magát ezt a tarifát állandósitja a közös vámterületen.

A két dolog között igen nagy a különbség. Az ischli klauzula szerint az Ausztriával való vámszövetség a lejárati határidőn tul is megtartotta volna érvényességét mindaddig, amig Ausztria a módositasába vagy felbontásába bele nem egyezik. Ausztria hozzájárulása nélkül tehát a magyar vámsorompót soha sem lehetett volna felállitani. A lejárat nélküli általános vámtarifa annyit nem jelent; hanem csak azt jelenti, hogy Ausztria hozzájárulása nélkül a tarifán mindaddig nem változtathatunk, amig fennáll a közös vámterület. Az ischli klauzula közjogi és gazdasági szerencsétlenség lett volna, holott a lejárat nélküli tarifa gazdasági szempontból baj ugyan, de nem szerencsétlenség, közjogi szempontból pedig nem is sérelmes. Mindazáltal a bajt is el kell kerülni, ha lehet. Helyeseljük tehát azt az eszmét, hogy az uj autonom tarifa vagy kapjon lejárati határidőt, vagy legalább mondassék ki, hogy a két állam bármelyikének kivánságára revizió alá legyen fogandó. Teljesen szabad kezünk e nélkül csakugyan nincsen s ki tudja, mekkora szükségünk lesz a jövőben gazdaságpolitikai téren a teljesen szabad kézre.

———

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, december 5.

Az indemnity-javaslat részleteihez senki se szólott s igy a javaslatot ma öt perc alatt részleteiben is elintézték.

A horvát provizórium se foglalkoztatta sokáig a képviselőházat. Csak *Barta* Odön ismételte meg a felirati vita során már elmondott pánaszait és az öreg *Madarász* József tetézte a panaszokat azzal a kijelentéssel, hogy minő nagylelkü balgatagságot követett el a hatvannyolcadiki törvényhozás, mikor a kapcsolt részekből társországot csinált: aztán több szónok a provizóriumot se bolygatta. S miután *Széll* Kálmán miniszterelnök röviden megfelelt az ellenzéki argumentumokra, a Ház többsége általánosságban és vita nélkül részleteiben is elfogadta a provizóriumról szóló javaslatot.

A holnapi ülés napirendjén a kérvények tárgyalása lesz.

———

A képviselőház ülése december 5-dikén.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Darányi* Ignác.

Barcsay Kálmán jelenti, hogy a VII. biráló-bizottság Putnoky Mór és Mihájlovics Kornél képviselőket végleg igazolta.

Belitzka Béni előadó bejelenti, hogy Láng Lajos megbizólevelét az igazoló-bizottság megvizsgálta.

A Ház ezután részleteiben is elfogadja az indemnityről szóló törvényjavaslatot.

(A provizórium.)

Neményi Ámbrus előadó kifejti, hogy a jelen országgyülés a regnikoláris bizottságokat ki nem küldte s igy a horvát pénzügyi egyezmény megköthető nem volt. Ilyforman az eddigi egyezmény volna még egy évig fentartandó. Ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Barta Odön megtámadja a mult országgyülés által kiküldött regnikoláris bizottságot, amely vagy nem tárgyalt, vagy pedig csak ugy, hogy a közvélemény nem vehetett róla tudomást. Különben sem fogadja el a provizóriumot, mert inkább kárunkra van, mint hasznunkra. Elvárta volna a pénzügyi bizottságtól, hogy őszintén feltárja a helyzetet. Horvátország 44 százalékot kap belső szükségleteinek fedezésére, vallás- bel- és igazságügyének ellátására többet köt, mint mi s mégis azt mondják, hogy rajtuk élősködünk. A regnikoláris bizottságok összes eddigi munkái haszontalanok és eredménytelenek, mert nem is akarták megkötni az uj provizóriumot. Nem birták ugyanis kellő erélyjjel visszautasitani a horvátok tulzó követeléseit. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Madarász József nagylelkü hallgatagságnak nevezi el az 1868. országgyülés ama tényét, hogy a kapcsolt részekből társországot csinált s odaadott nekik három megyét.

Széll Kálmán miniszterelnök: Madarásznak azt válaszolja, hogy közjogilag a kapcsolt részek alatt tulajdonképpen a szoros értelemben vett Királyhágón tuli részekből az unió előtt Magyarországhoz kapcsolt részeket értette a magyar közjog: Szilágymegyét, Kővár vidékét, Közép-Szolnokot és Krasznát. Ezek voltak az ugynevezett kapcsolt részek. Közjogi irók nevezték Horvát-Szlavonországokat is „kapcsolt részek"-nek, de a közjogi nomenclatura, mely a mi Corpus Jurisunkban és a mi régi régi törvényeinkben van, az mind „társországok", „socius" országok elnevezése alatt volt közjogilag felvéve és igy használva. De hát ezek a nevek és ez az elnevezés azért nem bizonyit semmit az ellen, hogy Horvát-Szlavonországok a szoros értelemben vett Magyarországgal összesen ne képeznének egy politikai, állami közösséget; Magyarországot, a magyar államot, az egységes nagy magyar államot. Csakhogy meg van kiülönböztetve az ő viszonyuk nem is e tekintetben, mintha nem volnának az államközösségnek, az egyetlenegy magyar állami közösségnek részei, hanem mert Horvát-Szlavonországnak van különállása törvényileg biztositva.

Madarász József: 1867 óta!

Széll Kálmán miniszterelnök: Ők is politikai nemzet, a politikai nemzet elő ogaval élnek, mert követeik ebben a Házban is használhatják az ő nemzeti nyelvüket; Horvát-Szlavonországokban a horvát nyelv nemzeti nyelvnek és törvényes nyelvnek van elismerve és azontul ők bizonyos autonom belügyazgatási önkormányzattal birnak. Ez meriti ki politikailag azt a viszonyt, amely Horvát-Szlavonországokat ideköti, illetőleg amely Szent István koronája alatti országok közjogi kapcsolatát érdekli. Azok a támadások és keserü kifakadások, amelyeket itt-ott hallani a horvát ellenzék padjain, irataiban és könyveiben, a horvát nemzet nagy többségétől idegenek. Barta Odön szemére veti elősször a regnikoláris bizottságnak, hogy nem fejtette ki a kötelés szorgalmat, mert különben létrejöhetett volna az egyezség. S azt mondja, hogy a kormány az oka, mert a kormány az egyezséget létrehozni nem akarja és valija be a kormány, hogy azért nem akarta, mert az Ausztriával szemben való hozzájárulási arány kérdése, a kvóta kérdése most sincs még ugy, amint azt az 1867 : XII. törvénycikk első sorban kivánja, a két állam között alkotmányos módon elintézve.

Ami a regnikoláris bizottságot illeti, igaz, hogy több ülést tarthatott volna, talán gyorsithatta volna a munkálatát, de dolgozott és igen részletes és alapos munkát végzett a maga albizottságában.

Enárey Gyula: Titokban tartotta!

Széll Kálmán miniszterelnök: Minden bizottságnak nemcsak joga de kötelessége is előkészíteni az anyagot és ha annak ugy tetszik, hogy albizottságok által dolgozik egyelőre, az nem titokban való dolgozás. Ezek az albizottságok a kérdésnek minden részletét vizsgálat alá vették és, mert az látták, hogy az anyag oly nagy és a horvát nunciumban felvetett kérdések oly számosak és oly bonyolult gazdasági és financiális részleteket vetnek fel, azt látták sokheti munkálkodás után, hogy nem képesek egyezségre jutni, egyelőre hagyták a dolgot pauzáini pár hónapig, azután ismét felvették, azután megint abbanmaradt, mert az országgyülés fel lett osztatva.

A magyar állam törvényhozása helyesen cselekedett akkor, amikor 1868-ban arra az alaspontra helyezkedett, hogy ne szolgáltasson be Horvátország

———

Mért szólitják pihenésre azt, aki még nem fáradt el? Mért itélik mozdulatlan merevségre azt, aki még szeretné befutkározni az egész világot, annyi benne az üde életerő, a lankadni nem tudó ruganyosság? Mért fagyasztják meg annak a szájacskáját, aki tele van édes csacsogással? Aki mindenkitől szeretne kérdezni valamit; minden este ártatlan bizalommal mondja el imáját a jó Istenhez és az oltalmazó örangyalokhoz?

Szegény flueska! A te örangyalodat bizonyosan meprobanták orvul az ördögök és lemészárolták, megölték, — különben nem engedte volna, hogy téged a halál elraboljon.

Szemeid, ezek a fényes, nagy ablakok, örökre becsukódtak. A fekete, rojtos pillák ugy nehezednek rájuk, mint a lebocsátott selyemfüggönyök. Megrebbenni nem fognak soha többé.

S a szomszéd szobában jajgat az édesanya. Mi hasonlitható hét törrel átütött szivéhez? Amikor Otelló örjöngve siratja Desdémonát . . . amikor ugy Lear király vérkönnyeket sir Cordélia holtteste felett —: ez a rettentő fájdalom talán megközeliti az övét.

Még tegnap az ölébe mászott és átölelte a nyakát apró karjaival. Még látja minden mozdulatát, még a fülébe csengő minden szava. Igy nevetett, amikor jó kedve volt; igy köszönt, amikor az iskolába ment; ennél az asztalnál irta lassu, ügyetlen kézzel első gyakorlatait; ebben a karosszékben üldögélt lefekvés előtt; ebből a pohárkából ivott; ott vannak a félig teleirt tékák; ott hevernek a játékai, a borsóra töltött ágyuk és a sok kackiás, peckes ólom-katona. Még érzi maga körül a karcsu, eleven test sugárzó melegét. És máról holnapra mindebből semmi sem igaz. Az, hogy az imádott flueska élt, álom volt. Szék, asztal, pohár, téka, játék: mind valóság. De az aranyos, drága gyerek nincs többé!

Csodálatos képek vonulnak el az anya szemei előtt. Kis fia nő, mindig nagyobb lesz. Már egészen nagy ember, kitünő férfi, akit mindenki becsül. Most azután ezerszeres jóval hálálja meg mindazt, amit egykor a mamája gondban és szeretetben kifogyhatatlan bőkezüséggel rápazarolt. Csillognak, ragyognak, aranyos ködben gomolyognak a *megsemmisült jövő képei!* Épül a tünderpalota . . . és egy pillanat mulva megint összeroskad . . . és az anya vörösre sirt szemei előtt nem marad egyéb, csak egy fehér koporsó, ahonnan a kis fiu nem akar felkelni többé, akárhogy édesgetik a testvérek, akárhogy hivják játszani a pajtások.

Egy fehér koporsó, oldalán ezzel az feliratással: meghalt nyolcéves korában!

III.

Optimizmus.

Előljáró beszéd irására kért fel nemrég a legfiatalabb irodalomnak egyik ambiciózus munkása, akit személyesen ismerni nincs szerencsém.

Megtettem, amire kért és a következő irást küldtem el neki a napokban:

Kedves, fiatal barátom!

Noha tisztában vagyok azzal, hogy ön nem szorul senkinek az előzetes ajánlására és hogy az én ajánlásom senkinek a müvét jobbá nem teheti: mégis elküldöm önnek e sorokat, nem mint előljáró beszédet, hanem mint megtisztelő bizalmának szives viszonzását.

Tudom, hogy ön, aki még csak küszöbén van az életnek, annyi rosszat, visszataszitót és leverőt tapasztalt már, amennyi vén embereknek is elég volna. Látom a kéziratalból, hogy sokat szenvedett. Azért tudja hiven és hatásosan leirni az élet sokféle tragikumát, ijesztő sötétségét.

Mégis azzal a kéréssel fordulok önhöz: tartsa meg jobb hitét az emberekben, hogy ne csak a kellemetlen, gonosz és undoritó dolgokat lássa, hanem vegye észre azt is, ami az életben kellemes, nemes és megragadó.

Az irodalomnak nem az a feladata, hogy leverje, kétségbeejtse az olvasót; hogy csömört, meghasonlást, cinizmust terjeszszen maga körül. Mutassuk meg a rosszat, amennyiben az élethez tartozik, de mutassuk meg azt is, ami nem förtelem és hitványság; ami megérdemli a szeretetet, a nagyrabecsülést. Nem szabad azt hinnünk és másokkal is elhitetnünk, hogy a világ gazemberek gyülőhelye, vagy paralitikus bolondok háza. Mert ez határozottan nem igaz.

A világ sohasem volt egészen rossz és sohasem lesz egészen jó. De a jóságban fokozatos haladást vesznek észre. Igenis, van remény, hogy századról századra mindjobban megközelitjük a nagy vezető szellemek ideáliát. Miben áll ez az ideál? A szeretet őszinte gyakorlásában, egymás megbecsülésében. Igenis, van remény, hogy gőg, önzés, durva erőszak mindjobban hátraszorul majd és az emberiség szolidaritása minden akadály, minden visszaesés, minden cselszövény és uralomra-vágyó brutalitás ellenére előbb-utóbb meglesz. En hiszem az emberiség szebb jövőjét, a müveltség általánosságát, ahol a nemeslelküség, a méltányosság, a gyöngédség szelid uralma fog fényt és boldogságot árasztani.

Nem kivánom, hogy mindenki ugyanezzel az optimizmussal nézze a jövendőt. De kérek mindenkit, aki arra van rendelve a sorstól, hogy szellemével századnak, ezreknek nyujtson táplálékot: ne renditse meg embertársaiban a jóban és nemesben való hitet! Ne tegye müvészetévé a rút és utálatos dolgok leirását, hanem keresse inkább az egyszerü igazságot. Ez az egyszerü igazság meg fogja tanitani arra, hogy az irásnak igazi mestere nem lehet más, csak az, aki jót és rosszat, nemest és hitványt, szépet és rútat, fényt és árnyékot éppen ugy tud vegyiteni, mint az élet maga; mint a változatos szinekben bővelkedő, gazdag valóság.

Foglalkozzunk a társadalom sebeivel. Nem azért, hogy a sebek fölmutatásában gyönyörködjünk. Inkább azért, hogy gyógyitsuk azokat. Legyünk szigorunak és kiméletlenek, mint a fekélyt irtó orvosok. De tudjunk vigasztalni és lelkesiteni, mint költőkhöz illik.

Ezt a rövid tanácsot intézem önhöz előljáró beszéd gyanánt: induljon az igazság utján és meg fogja találni a dicsőséget!

Ainsi soit-il!

———

mindent, amit az adóképesség szempontjából a közös költségekbe kellene szolgáltatnia, hanem azt mondta: a beszolgáltatandó költségek egy része alól Horvátországot felmentem, a testvéri viszonynál fogva neki többet utalványozok, mint amennyi őt az adóképesség alapján megilleti. Miért? Mert azt akarta, hogy Horvát-Szlavonországok teljes mértékben kielégíthessék azon szükségleteiket, amelyekre autonom ügyeik elvégzésére és azért van feltétlenül szükségük, hogy megélhessenek és erősbödjenek anyagilag és szellemileg.

A kérdés az, hogy miképpen állapittassék meg ez az arányszám, hogy mennyivel tartoznak járulni a közös költségekhez és mennyi utalványoztassék az ő bevételeikből saját autonóm szükségleteik fedezésére. A törvény, az egyezmény utját jelölte meg, mint e kérdés megoldásának módját. Már most ilyen egyezmény megkötésénél, ahol a másik félnek is joga van a maga óhajtásaival előállani, természetszerű eltérések mutatkoznak. Ezeknek az eltéréseknek a kiegyenlítése a célja a regnikoláris deputációk munkálatának, ez azoknak lényege. Ezeket kell kiegyenlíteni és lehetőleg ezen az alapon egymást megnyőzni és egymást kapacitálva kell megcsinálni az egyezséget. Ez nem olyan könnyű dolog és mi azt hittük, hogy nem esik kár semmiben, ha nyugodni hagyjuk és függőben tartjuk ezt a kérdést. Kisebb baj, a mi véleményünk szerint, ha függőben marad e kérdés, mintha elsietjük a dolgot, mintha forszírozzuk azt és az egyezség vagy éppen nem jön létre, vagy megnyugvás nélkül, vagy talán olyan kelletlenül, hogy az megnyugvást a kedélyekbe nem hoz. Ezért voltak azok a tárgyalások hosszadalmasak.

Annak pedig, amit Barta Ödön mond, semmiféle indoka nincs, hogy mi azért késlekedtünk, mert az Ausztria és Magyarország közötti hozzájárulás kérdése nincs megállapítva a két közigazgatási testület részéről. Sehol sem mondja a törvény azt, hogy a magyarországi és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közötti hozzájárulási arányt az czekre és Magyarországra nézve közös költségekhez azon kulcs szerint kell megállapítani, amely szerint a Magyarország és Ausztria közötti közös költségek megállapíttatnak, csak azt mondja, hogy a hozzájárulási arány az adóképességnek kulcsa szerint amely Magyarország és Ausztria között is alapul szolgál a hozzájárulási arány kiszámítására 6%. Nem mondja azonban a törvény, hogy ezen alapon kell azt kiszámítani, tehát nem állít oda egy olyan alapot, amelynek természete miatt, ha az meg alkotmányosan nincs megállapítva, Ausztria és Magyarország parlamentjei között, ez aztán hiányzik és azt kell bevárni előbb a Horvát-Szlavon-Dalmátországgal való egyezséget megcsinálni nem lehet.

Akár 6¼, akár 6½, akár 5½, az a hozzájárulási arány Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között annak gyakorlati eredménye azért nincs, mert Horvát-Szlavon-Dalmátországok mai gazdasági helyzetükben nem képesek ezt az összeget a közös kiadásokra forditani és így az az összeg, amely nekik előlegeztetik, miután azt ők később sem tartoznak visszafizetni, abszolute nem játszik szerepet. Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

A Ház e tagadja általánosságban és részleteiben a törvényjavaslatot.

Elnök: A holnapi ülés napirendjére a horvát provizórium harmadik olvasását s a kérvények I. sorjegyzékét tűzi ki.

BELFÖLD.

Thallóczy osztályfőnök. A király *Thallóczy* Lajos udvari tanácsost kinevezte a közös pénzügyminisztérium osztályfőnökévé. A hivatalos lap már legközelebb meghozza a kinevezésről szóló királyi kéziratot. A magyarság pedig őszinte örömmel nyugtázhatja már eleve ezt a hírt, mert *Thallóczy* Lajos, mint elmés író, elsőrangu historikus és általános rokonszenvnek örvendő magyar ember, mindig azok közé tartozott, akiktől nagy dolgokat vártunk és várunk. Thallóczy uj állásában, mely a közös minisztériumokban egyenlőrangu az államtitkári állással, továbbra is igazgatója marad a közös pénzügyminisztérium levéltárának, amelynek rendezése körül már eddig is bokros érdemeket szerzett. Jól megérdemelt kitüntetése mindenütt élénk megelégedést fog kelteni, ahol ismerik és érdeme szerint nagyrabecsülik.

A kereskedelmi minisztériumból. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter az állami utak szakosztályába tartozott szerkesztési ügyosztályt áthelyezte a dunahidépitési (III.) szakosztályba, amely ezentul a „Hidépitési és szerkesztési szakosztály" elnevezést fogja viselni és *Czekelius* Aurél miniszteri tanácsos vezetése alatt marad. Az eddigi szerkesztési ügyosztály ezentul III/1. ügyosztály lesz és ügykörébe tartoznak az összes közutakon előforduló hidszerkezeti ügyek, szabványtervek, a társminisztériumok által épitett hidak szerkezeti ügyei, ideértve a helyszini bejárás, annak eredménye feletti határozat illetve az engedélyezés, továbbá versenytárgyalás, felülvizsgálat, annak eredménye feletti határozat, helyszini szemle és a hidak épitése feletti felügyelet gyakorlásának ügyeit is. Az uj szakosztály 2. ügyosztályába utalta a miniszter a mostanáig fennállott dunahidépitési szakosztály egész ügykörét, amelyhez egyebek közt budavalevőleg az esküteri hid épitése is tartozott.

A vasutasok fizetésrendezése. Az államvasuti tisztviselők szeptemberi nagygyülésükön elhatározták, hogy a kétszázharminckettős bizottság december 5-én értekezletre gyül egybe. A mára kitüzött értekezlet azonban elmaradt; a bizottság elnöke ugyanis a napokban a vidéki tizenötös bizottságokat értesitette, hogy a gyülést nem tartják meg. Igy történt, hogy a Vasuti és Hajózási Klubban a nagybizottságnak csak néhány tagja jelent meg.

Az elmaradt értekezletről egyébként a félhivatalos *Magyar Távirati Iroda* ezt jelenti:

Az államvasuti alkalmazottak 232-es bizottságának mára egybehivott értekezlete elmaradt, mert az igazgatóság elutasító magatartására való tekintettel alig néhány bizottsági tag jelent meg az értekezleten. Az igazgatóság e magatartása a szolgálati közérdek és a fegyelem szempontján alapult, mivel az értekezletet és annak tárgysorozatát előzetesen be nem jelentették. Az államvasuti alkalmazottak tulnyomó többsége egyébként távol tartotta magát a tulzásoktól és bizalommal várta a miniszter azon igéretének beváltását, amelyet a miniszter az államvasuti alkalmazottak memorandumának átvételekor tett. A miniszternek különben már a legközelebbi órákban alkalma lesz e tárgyban olyan nyilatkozatot tenni, mely alkalmas lesz ugy a közvélemény, mint az államvasuti alkalmazottak teljes megnyugtatására.

Távozó főispán. Gróf *Degenfeld* József, Hajdumegye és Debreczem város főispánja beadja lemondását. Utódjára nézve még nem történt döntés és minden erről szóló kombináció alaptalan.

A költségvetés a pénzügyi bizottságban. *A képviselőház pénzügyi bizottsága* ma Falk Miksa elnöklete alatt megkezdte az *1902. évi állami költségvetési* előirányzat tárgyalását. A kormány részéről *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Plósz* Sándor és *Cseh* Ervin miniszterek voltak jelen.

A *királyi udvartartás* szükségletét az előadó rövid megokolással elfogadásra ajánlja. *Komjáthy*, *Szederkényi* és *Kossuth* ellene nyilatkoznak a megszavazásnak, mert tényleg nincs is magyar udvartartás s azért, hogy mindeddig nincs életbeléptetve, csakis a kormányokat terheli a felelősség. *Széll* Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy e kérdésben azon az álláspontón van, melyet a magyar kormányok 1867 óta mindenkor elfoglaltak. Majd tüzetesen válaszol a felhozott ellenvetésekre s megvilágitja az udvartartásban e kérdéssel kapcsolatosan az utóbbi években történteket. A bizottság megszavazta a tételt.

A *kabinetiroda* szükségleténél *Komjáthy* kifogást tesz az ellen, hogy a kabinetirodához olyanok is neveztetnek ki, akiknek kineveztetésébe a magyar kormánynak semmi beleszólása sincs. Az *állandó országház* épitésénél a *miniszterelnök* bejelenti, hogy az országház épitésének előrehaladásáról szóló jelentést legközelebb a képviselőház elé terjeszti. A *közösügyi kiadásoknál Justh* Gyula a párt nevében is, melyhez tartozik, kijelenti, hogy nem járulhat a tétel megszavazásához.

A miniszterelnökség szükségleténél az Amerikába vándorolt magyarok támogatására előirányzott összeget az előadó helyesli és elfogadásra ajánlja. *Hieronymi* Károlynak, *Kende* Péter képviselőnek és *Hegedüs* Lóránntnak a kérdéshez való hozzászólása és *Szell* miniszterelnök felvilágositása után a tétel megszavaztatott. A *rendelkezési* alapnál *Komjáthy* a párt nevében is, melyhez tartozik, kijelenti, hogy nem járulhat a tétel megszavazásához.

Az *állami számvevőszék*, a *közigazgatási biróság* s a *felső személye körüli minisztérium* szükséglete, melyet a miniszter távollétében szintén Széll miniszterelnök képviselt, s *Cseh* Ervin miniszter felvilágositásai után a horvát-szlavon minisztérium költségvetése is változatlanul megszavaztatván, elfogadta a bizotság a függő adósságot ellenőrző országos bizottság jelentését. A bizottság holnap délután 5 órakor tartja legközelebbi ülését, amelynek napirendjére kitüzte a *belügyi tárca* költségvetését s ezzel kapcsolatban a vármegyék dotációjának emelése tárgyában beterjesztett pótholtetörvényjavaslatot.

A horvát felirati javaslat. Egy félhivatalos zágrábi távirat a horvát országgyülés többségének felirati javaslatát ismerteti. Ez a javaslat rámutat a sulyos közgazdasági viszonyokra, aztán a horvát-magyar pénzügyi kiegyezésről igy szól:

A magyar királysággal fennálló pénzügyi kiegyezés megujitása még a mult tartománygyülési ülésszakból maradt erre a legalázatosabb tartománygyülésre annál sulyosabb gondként mivel az ország közjövedelmei a legutóbbi években hanyatló irányzatot tüntetnek fel és evvel az az összeg is csökken, mely a horvát és szlavon királyságok saját törvényhozásának és közigazgatásának fenntartott autonom-szervezetre van szánva. E nagyfontosságu kérdés igazságos és mindkét félre méltányos megoldásának zálogát ez a mindenkor hűséges tartománygyülés a folyton növekvő kölcsönös bizalomban találja a horvát és szlavon királyságok és a magyar királyság között, amiért is büszkén hangoztathatjuk, hogy a Szent István koronájához tartozó országok *elválaszthatatlansága* nemcsak az állami alaptörvényekbe, hanem mind általánosabban a *nemzet szivébe is* be van irva. Ezért ez a tartománygyülés joggal reméli, hogy a törvény értelmében kiküldendő regnikoláris küldöttségek működésének eredménye olyan lesz, melyet a tartománygyülés ratifikálhatni fog és mely felségednek lehetővé fogja tenni, hogy ahhoz legfelsőbb jóváhagyását adja.

Az uj vatikáni nagykövet bucsuzása. A külügyminisztérium hivatalnokai ma bucsuztak el eddigi első osztályfőnöküktől, a vatikáni nagykövetté kinevezett gróf *Szécsen* Miklóstól. *Lützow* első osztályfőnök hivatalnoktársai nevében gratulált elődének kinevezéséhez, amely ujabb lépés az ő ritka szerencsés pályáján. Egyuttal biztositotta a hivatalnokok hálájáról és tiszteletéről, akiknek mindig fényes példát adott az önfeláldozó kötelességteljesitésben. Gróf *Szécsen* Miklós meleg szavakkal köszönte meg a barátságos támogatást, amelyben őt a minisztérium hivatalnokai mindenkor részesitették s amelynek nagy része van mindazokban az üdvös eredményekben, amelyeket elértek. Beszédét azzal a kijelentéssel fejezte be, hogy mindenkor örömmel fog visszagondolni ebben a házban való működésére.

Pártértekezletek. *A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt* ma este *Kossuth* Ferenc elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen a vármegyei pénztárakra vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalta és elhatározta, hogy azt nem fogadja el, mert szerinte e törvényjavaslat életbeléptetése a vármegyék autonomiájának csorbitását jelentené. A párt álláspontjának a Házban való kifejtésével *Benedek* Jánost bizta meg. A párt a kérvények tárgyalásánál a legfontosabbnak tartja a *munkállanok* kérvényét és fel fogja kérni a Házat, hogy elsőnek vegye tárgyalás alá és a kormánynak a miniszterelnök utján kiadatni kéri azzal, hogy 30 napon belül tegyen erről jelentést. A javaslat benyujtásával a párt *Csávolszky* Lajost bizta meg. A vármegyei pénztárakra vonatkozó törvényjavaslattal ma a *függetlenségi és 48-as párt* másik töredéke is foglalkozott és szintén a visszautasitás mellett nyilatkozott.

A magyar-igeni petició. Ma volt a Kurián a második petició érdemleges tárgyalása. A *Werner* Gyula *magyar-igeni* mandátuma ellen *Fleser* Nikola és társai nevében beadott kérvényt tárgyalta a második választási tanács. A tárgyalást *Vavrik* Béla tanácselnök vezette. Előadó *Losonczy* Ödön, szavazók *Kelemen* Mór, *Asztalos* Aba és *Nagy* Sándor voltak. A kérvényezőket dr. *Dáni* Vilmos ügyvéd helyettese, dr. *Reiner* János ügyvéd, *Werner* volt ellenjelöltjének testvére, a megtámadott képviselőt dr. *Sámuel* Lázár képviselte.

Az ülést tiz órakor nyitotta meg az elnök s fölszólitotta *Werner* képviselőjét, hogy ha alaki kifogásai volnának, terjeszsze elő azokat.

Dr. *Sámuel* Lázár alaki szempontból több kifogást tesz a kérvény ellen. A kérvény hitelesitése szerinte nem szabályszerű először azért, mert az egyik tanu, aki a kérvényezők személyazonosságát igazolta, a megtámadott képviselő ellenjelöltjének testvére s ezenkivül ebben az ügyben ügyvédje is, tehát érdekelt és igy nem alkalmas tanu. Nem szabályszerű a kérvény továbbá azért, mert a hitelesitési okirat záradéka nem tesz arról emlitést, hogy a kérvény tartalmát a kérvényezők előtt felolvasták vagy azt nekik megmagyarázták volna. Erre annál nagyobb szükség lett volna, mert az aláirók közül heten nem tudnak magyarul. Visszautasitandó a kérvény egy fontosabb oknál fogva is. Nevezetesen azért, mert nincs igazolva, hogy a kérvényezők ugyanazonosak a választói névjegyzékben fölvett választókkal. Két községi bizonyitványnyal igazolja, hogy a magyar-igeni választókerületben többen vannak, akiknek a kérvényezőkéhez hasonló nevük van. A személyazonosság tehát nincs igazolva. Ezek alapján kéri, hogy a peticiót formai okból utasitsák vissza.

Az elnök: A kérvényezők képviselőjének joga a bizonyitékokat, amelyre a védő hivatkozott, megtekinteni. Addig, míg ez megtörténik, az ülést felfüggesztem.

Az ülés ujból való megnyitása után dr. *Reiner* János a kifogások elvetését s az érdemleges tárgyalás meginditását kéri. Azonossági tanu ugymond, a törvény értelmében annak a rokona is lehet, akinek az azonosságát igazolni kell. Igaz, hogy nem olvasták föl a kérvény tartalmát az aláirók előtt, de arra nem is volt szükség. Nem kiziratokról van ugyanis szó, hanem kérvényről. Legerősebb kifogása a védőnek az, hogy az aláirók azonossága igazolva nincs. Igaz hogy többen vannak hasonló nevü választók a kerületben, de a kérvény egész körülményesen megjelöli, hogy a hasonló nevűek közül melyik irta azt alá.

A Kuria a védő kifogását *alaptalanoknak* találta meginditotta az érdemleges tárgyalást.

Dr. *Reiner* János előterjesztette *Fleser* Nikola és társai kérését. Arra kéri a Kuriát, hogy a magyar-igeni választást jelentse ki érvénytelennek, mert *Werner* Gyula *a választói névjegyzékben fölvéve nincs.*

Dr. *Sámuel* Lázár azt felelte erre, hogy *Werner* Gyula föl van véve az alsó-fehérmegyei *diódi* és az *egri* választói névjegyzékben. Kéri a Kuriát, hogy ezt a két névjegyzéket hivatalból szerezze be.

Dr. *Dáni* Vilmos röglön kijelenti, hogy Werner Gyula az egri névjegyzékbe fölvéve nincs. A diódiban sem fordul elő Werner Gyula neve. Kéri, hogy a

Kuria ezt az utóbbi névjegyzéket rövid uton szerezze be a belügyminisztertől.

A Kuria a bizonyitást arra nézve, hogy Werner Gyula a diódi, illetőleg az egri kerület választói névjegyzékében föl van-e véve, elrendelte s elhatározta, hogy megkéri a belügyminisztert, hogy az illető kerületek névjegyzékét bocsássa rendelkezésére. A tárgyalást *december 21-én* folytatják.

Az igazságügyminiszter jelöltsége.

Budapest, december 5.

A rigyiczai kerületből ma nagyobb küldöttség tisztelgett dr. *Plósz* Sándor igazságügyminiszternél, hogy neki a kerület mandátumát felajánlja. A küldöttséget *Lollok* Alajos, a rigyiczai szabadelvüpárt elnöke vezette, aki rövid beszédben jelezte, hogy egyhangu megállapodásból ajánlhatja fel a jelöltséget a miniszternek, mert a kerület szabadelvüpártja elismeri Plósz Sándor nagy érdemeit és tudja róla, hogy lelkes hive Széll Kálmán bölcs politikájának.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a pártelnök beszédére igy válaszolt:

Igen tisztelt uraim!

Fogadják őszinte köszönetemet és mélyen érzett hálámat a bizalomért, amelyet önök nekem, érdememet messze tulhaladó elismerő szavakkal saját és küldőik nevében felajánlani kegyesek.

A jelölést, amelylyel engem kitüntetni méltóztatnak, örömmel elfogadom. Hogy minő programm alapján: az, azt hiszem, kérdés tárgya sem lehet. Magától érthető, hogy mint a kormány tagja, azokat a politikai elveket követem, amelyeket a kormány általában és elsősorban annak feje, a mi pártunk szeretett vezére képvisel, szóval és tettel, az ország nagy többségének helyeslése mellett.

Én, tisztelt uraim, ezeket az elveket nemcsak állásomnál fogva, hanem teljes szivvel és lélekkel magaméinak vallom, mert ugy vagyok meggyőződve, hogy ezek azok az elvek, amelyek követésével hazánk boldogulását leginkább és legbiztosabban előmozdithatjuk. (Élénk helyeslés.)

Ismeretesek azok a feladatok is, amelyeket a kormány maga elé tüzött. Alig néhány hete, hogy ezeket a legmagasabb trónbeszéd is jelezte. És ebben meg vannak jelölve nevezetesen azok a feladatok is, amelyeken munkálkodni különösen az én kötelességem. De én nem kivánok most ezekbe sem bővebben belebocsátkozni, habár elhihetik, t. uraim, hogy azok egész valómat elfoglalják, főleg most, amidőn már remélhetem, hogy még néhány heti megtesztitett munka után megvalósul az a régi vágyam, hogy a polgári perrendtartás javaslatát az országgyülés elé terjeszthetem. Ezzel a törvénynyel, amely a szóbeliséget és közvetlenséget a polgári eljárás egész vonalán hivatva lesz megvalósitani, azt hiszem, hatalmas lépéssel megyünk előre jogéletünk fejlesztésében. Jobbá, gyorsabbá és sok tekintetben olcsóbbá is teszi ez az igazságszolgáltatást, közelebb hozza a jogot a néphez és e mellett nem egy hibáját szünteti meg jelenlegi perrendünknek, amely különösen a kevésbé vagyonos emberekre hátrányos és nyomasztó. Nem bocsátkozom a többi igazságügyi feladatok fejtegetésébe sem, habár azok, azt hiszem, a haza minden polgárát érdeklik. Messze vezetne, ha azoknak irányát és tartalmát itt vázolni akarnám és ezért csak annyit emlitek meg, hogy ezek közül némelyek, mint például a végrehajtási törvény reviziója, a telekkönyvek rendezése és ezzel kapcsolatosan a telekkönyvi jog ujjáalkotása, a birtokrendezési eljárás megjavitása különösen a mezőgazdaság érdekeit közelről is érintik és azokat előmozditani lesznek hivatva. (Lelkes éljenzés.)

Csak egyet szabadjon még felemlitenem. Azt a kerületet, amelynek szabadelvü választói engemet képviselőjüknek voltak kegyesek jelölni, azt hiszem, érdekelni fogja az az álláspont, amelyet én a mezőgazdaság érdekeivel szemben elfoglalok. Elmondom tehát, habár ez az álláspont sem nem uj, sem pedig nem csupán az enyém, hanem ebben is csatlakozom ahhoz az állásponthoz, melyet pártunk vezére már több izben világosan kifejtett. (Éljenzés és tetszés.)

Én, tisztelt uraim, azt az álláspontot vallom magaménak, hogy a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem érdekei között nincsen ellentét. Mindegyik szükséges, egymásra szorul és egymást kölcsönösen kiegészíti és mindegyiknek egészséges fejlesztésére kell törekednünk. (Élénk tetszés.)

Jól tudom azonban, hogy hazánkat már a természet is kiválóan a mezőgazdaságra utalja. Áll ez különösen arra a nagy és a természettől megáldott vármegyére, amelyben az önök otthona van. A mezőgazdasági érdekek nagy fontosságát mindenkinek el kell ismernie, aki tudja, hogy mit jelent nálunk a jó termés és minő pangást okoz az, ha a föld jövedelme nem kielégitő. Ezért nem lehet józan magyar politikus, aki a mezőgazdaság fejlesztését és jövedelmének emelését nem tekinti elsőrangu feladatnak. És nemcsak a nagy- és középgazdaságok, hanem a kis gazdaságok fellenditése is felette fontos; sőt a dolog természete azt hozza magával, hogy különösen a kisebb gazdaságokról kell kiválóan gondoskodni, ezeknek kell különösen az észszerü gazdálkodás eszközeit és feltételeit tettel és tanácscsal hozzáférhetőkké tenni, pl. a jó állatanyag megszerzését, a hasznos beruházásokra szükséges hitelt, a termények jó értékesitését előmozditani szövetkezetek utján egyenkint.

Ezeknek az érdekeknek a gondozása elsősorban nem az én feladatom, hanem az én igen tisztelt barátomé, a földmivelésügyi miniszteré, akinek kezében ez az ügy igen jól van elhelyezve. Arról azonban meg lehetnek győződve, hogy én ezeket az érdekeket is szivemen hordom és azok előmozditásában különösen ott, ahol ez az én ügykörömet is érinti, tőlem telhetőleg közreműködni szándékozom, ugy, amint ezt eddig is tettem. (Éljenzés.)

Ezek után, tisztelt uraim, fogadják még köszönetemet azért is, hogy hozzám fáradni méltóztattak; szivesen elmentem volna én is önökhöz, hogy bemutatkozzam és közvetlenül mondjam el azoknak, akik engem bizalmukkal kitüntetni hajlandók, hogy hiven óhajtom képviselni azokat az elveket és azokat az érdekeket, amelyek az ő szivükön s az enyémen fekszenek; szivesen adtam volna ezzel is kifejezést annak a tiszteletnek, amelylyel a nemzet alkotmányos jogainak ősforrása iránt viseltetem.

Nagy elfoglaltságom és egészségi állapotom, amelyet nem a magam érdekében, hanem azoknak a céloknak érdekében kell kimélnem, amelyeket magam elé tüztem és amelyek már a megvalósulás felé haladnak, nem engedi meg, hogy most utra keljek. Legyenek azonban meggyőződve, hogy amint lehetséges lesz, keresni fogom az alkalmat, hogy a kerületet, amely engem bizalmával kitüntet és annak érdekeit és óhajait a közvetlen tapasztalat és érintkezés utján is megismerhessem.

Kérem, igen tisztelt uraim, vigyék meg mélyen érzett hálámat és szives üdvözletemet küldőiknek. (Lelkes éljenzés.)

A miniszter ezután álláspontját röviden németül is kifejtette, amire *Rockenstein* Nándor esperes-plébános meleg szavakkal fejezte ki örömét, hogy a miniszter elfogadta a felajánlott jelöltséget. *Preininger* János németül méltatta Plósz miniszter érdemeit, akiben a kerület oly férfiut tisztelhet, aki fáradhatatlan munkával és szorgalommal emelkedett oly magas polcra.

Végül *Lollok* pártelnök bemutatta a küldöttség tagjait a miniszternek, aki szivélyesen társalgott velük s déli egy órakor lakásán ebéden látta őket.

KÜLFÖLD.

Lengyelek és németek. Még egyre folynak a diplomáciai tárgyalások az osztrák és magyar külügyminisztérium és a berlini és pétervári kabinetek közt. Berlini politikai körökben megerősitik azt a hirt, hogy a galiciai poroszellenes tüntetések dolgában megbeszélés volt *Eulenburg* bécsi német nagykövet és gróf *Goluchowski* külügyminiszter között. *Végleges megállapodás még nem történt*, de azért Berlinben meg vannak győződve róla, hogy ez az ügy közös megelégedésre fog elintézést nyerni. A városi tüntetések dolgában Pétervárott is megbeszélések lesznek.

A *Vossische Zeitung* egy sugalmazott politikai cikkében azt mondja, hogy a csehek és lengyelek poroszellenes tüntetései *közömbösek*. Az ellen azonban tiltakozni kell, hogy *Pientak* lengyel miniszter résztvett egy Mickievicz-ünnepen, melynek jövedelme a gneseni pör elitéltjeinek volt szánva. Az elitéltek részére eddig a pozeni lengyelek 50.000 márkát gyüjtöttek össze. A *Vossische Zeitung* figyelmeztet arra, hogy *Crispi* 1890-ben elbocsátott egy olasz minisztert, Seismit-Dodát, aki részt vett egy irredentista lakomában, s azt kérdezi, vajjon *Goluchowski* és *Koerber* igy fognak-e viselkedni.

Spanyolország pénzügyi bajai. A spanyol kormány felől még nem vonultak el a válság felhői s máris uj bajba jutott: ezuttal pénzügyi okokból. Spanyolország külső adósságainak kamatai ugyanis évenkint körülbelül 40 millió pesetát tesznek. A mostani magas ázsió következtében azonban 56 millió peseta kell erre a célra. A kamara az ázsió kiegyenlitésére szükséges 16 millió pesetát fölvette az állam költségvetési előirányzatába, ellenben a szenátus azt kivánja a miniszertől, hogy ezt az összeget 9 millióra szállitsa le. A *Heraldo* azt hiszi, hogy a kérdés a szenátusban élénk vitát fog előidézni és megjegyzi, hogy sok szenátor opponálni fog a pénzügyminiszternek. *Sagasta* miniszterelnök, aki a pénzügyminiszterrel konferált, ugy nyilatkozott, hogy nem lát okot a miniszter lemondására.

A nápolyi panama. A nápolyi panamába keveredett nagyságok hiába feszitik meg minden erejüket, hogy kimászszanak abból a mocsárból, amelyről *Saredo* szenátor oly szörnyü képet adott ismert jelentésében. Eddig még senki sem tudta *Saredo* állitásait hitelesen megcáfolni. Sőt mi több, a vád-anyag időközben még meg is gyarapodott. Nápolyban ugyanis épp most lerántották a leplet egy klikkről, amely évek óta különböző manipulációkkal a hadköteles ifjakat a katonai szolgálattól megmentette. Eddig már 12 személyt vetettek fogságba, többen külföldre menekültek. Több képviselő és községi tanácsos is bele van keverve az ügybe.

A legutóbbi panama folytán megüresedett polgármesteri állást most töltötték be. *Miraglia* szenátor lett a polgármester. A választó közgyülés során *meleg ovacióban volt része Saredo szenátornak*, a vizsgáló-bizottság elnökének, aki emberi erőt meghaladó munkával kavarta föl a nápolyi közigazgatás posványát és hurcolta az igazságszolgáltatás elé a tetteseket. Nápoly városának *kilenc és fél millió a deficitje*, ami a botrányos gazdálkodás következése.

Az Unió óceánközi csatornája. Alig néhány hete, hogy az Északamerikai Egyesült-Államok egyezséget kötöttek Nagy-Britanniával egy óceánközi csatorna kiépitése dolgában, amely Középamerikán át összekötné az atlanti óceánt a csendes óceánnal. Azóta a csatorna kiépitésének ügye ismét előbbre jutott. Első sorban a felett dönt az Unió kormánya, hogy ez a világjelentőségü csatorna hol messe át az isztmuszt. Az Unió csatorna-bizottságnak jelentése *a nikaraquai vonalat ajánlja*, amelynek költségei körülbelül 190 millió dollárra rugnának. A panamai vonal költségeit 144 millió dollárra becsülik, azonkivül még 109 millió dollár kellene erre a vonalra az épitési engedély megszerzésére. A jelentés elismeri, hogy a panamai vonalnak sok előnye volna, de a legkönnyebben kivihető vonal mégis csak a nikaraguai volna. A bizottság azt ajánlja a kormánynak, hogy Nikaraguától vegyen meg egy tiz mérföld szélességü, az egyik tengertől a másikig terjedő földterületet és azon épitse ki a csatornát. A csatorna nyolc év alatt készülne el.

A San-Girolamo-kollégium ügye. A *Magyar Állam* értesülése szerint a *San-Girolamo-intézet* meglehetősen összebogozott ügye kezd kibonyolódni. Az idézett lap most a következőket jelenti: Az intézet a jövőre nézve *majdnem változatlanul megmarad* annak, ami eddig volt. A legnagyobb változás abban fog nyilvánulni, hogy az intézet kebelében fennállott társaskáptalan megszünik, de formailag ez sem szünik meg teljesen, mert az intézet rektora káptalani préposti s két vicerektora kanonoki cimet fog viselni. Az intézet neve ez lesz: *Délszláv intézet.*

A délafrikai szabadságharc.

Budapest, december 5.

Miközben Angliában a közönség a miatt veszekedik egymással, hogy vajjon *Roberts* vagy *Buller* a nagyobb hadvezér, addig a harctérnek nem éppen örvendetes eseményeivel szemben egyre közömbösebbek lesznek az emberek és napról-napra jobban óhajtják, vajha csak vége volna már a háborunak. A Fokföld és a boer államok valóságos helyzetéről érkezett hirek nem tévesztették el hatásukat a közönségre, amely kezdi belátni, hogy mily áldatlan ügybe keverte *Chamberlain* az angol nemzetet. *Chamberlain* és a kormány hivei hiába mondanak beszédeket, a lakosság nagy zömét nem tudják már megnyerni. Általában a legesunyább párthare folyik Angliában. Az ellenzéki politikusok minduntalan hazaárulással vádolják a kormányt, amelynek hivei viszont az ellenzékieket nevezik hazaárulóknak. Igy valóságos kaosz van Angliában, amely addig fog tartani, mig a mostani kormány megbukik. Dél-Afrikában azalatt tovább folyik a guerilla-háboru s *Kitchener* és a hadügyi hivatal hiába igyekszik elhitetni az angolokkal, hogy a boerok ügye nagyon rosszul áll. Minden jel arra mutat, hogy *a boerok beláthatatlan ideig folytatni képesek szabadságharcukat.*

A *Daily Mail* pretóriai levelezője jelenti, hogy az ő véleménye szerint a harcoló boerok száma most már nem növekedik lázadók vagy külföldiek csatlakozása révén. Másrészről azonban igen sokan azok közül a boerok közül, akik eddig a koncentrációs táborokban voltak internálva és nem tettek esküt, hogy hivek maradnak az angol királyhoz, valami módon megszöktek és ismét csatlakoztak a boer kommandókhoz.

Ritchie belügyminiszter tegnap Croydonban beszédet mondott, amelyben egyebek között igy nyilatkozott: Nem vagyunk aggressziv nemzet, hanem olyan nemzet, amely békés életre áhitozik. Valamennyi ország meg lesz most győződve róla, hogy ha valamelyikük Angliával viszálybba keveredik, a tengeren tul élő testvérekkel is meggyülik a baja.

Miss *Hobhouse* ügyvédei bejelentették *Brodrick* hadügyminiszternek, hogy *Kitchener*, *Milner* és tisztjeik ellen lépéseket szándékoznak tenni miss *Hobhouse* jogtalan deportációja, bebörtönözése és többszörös megsértése miatt.

London, december 5.

A *Daily News* a különböző cáfolatok ellenére is fenntartja azt a hirét, hogy az angol kormány alkalmas föltételek mellett *hajlandó a boerokkal békét kötni*. A *Morning Post* brüsszeli tudósitója azt jelenti, hogy a boer vezérférfiak tegnapi konferenciájukon *a békekötés módozatairól és lehetőségéről* tanácskoztak. Elhatározták, hogy addig, amig *Milner* a főkormányzó, *szó sem lehet békéről.*

London, december 5.

Politikai körökben nem tulajdonitanak jelentőséget *Leyds* cáfolatának. Egyelőre nincs szó diplomáciai

tárgyalásról Krügerrel vagy helyettesével, hanem csak fegyverszünetről, amelynek tárgyában *Kitchener* alkudozni fog a boerok egyik vezérével, még pedig vagy *Bothával*, vagy *De Wettel*.

A német vámtarifa.

— *A birodalomgyülés ülése.* —

Berlin, december 5.

A birodalomgyülés folytatta ma a vámtarifajavaslat tárgyalását. *Möller* kereskedelmi miniszter Richter ellen fordul, aki azt állította, hogy az uj vámtarifa az univerzál-protekcionizmusnak kifejezése. Richter kifogásai épp ugy vonatkozhatnak az 1873-iki tarifára, mint a mostanira. Az iparosok központi szövetsége nem gyakorolt semmiféle befolyást. A mostani sulyos helyzet csak a gabonavámok reparálásával orvosolható. Annyi előzékenységet kell tanusitani a mezőgazdaság iránt, amennyit a kereskedelmi szerződések megkötése csak megenged. A gabonavámok még nagyobb emelése, amint némely urak a jobboldalon kivánják, elfogadhatatlan. Az uj tarifában a miniszter jó eszközt lát kedvező kereskedelmi szerződések megkötésére.

Vogel a mezőgazdasági kérdést első sorban nemzeti kérdésnek tekinti. Abban a pillanatban, midőn nem gondoskodnának arról, hogy a mezőgazdaság erőben gyarapodjék és életképes maradjon, elnemzetietlenités áll be. A Caprivi-féle kereskedelmi szerződések tévutakra vezettek.

Nistler a Caprivi-féle szerződéseket szintén nagy nemzeti szerencsétlenségnek tekinti, mely csak a gyárosoknak vált előnyére. Végül köszönetet mond a birodalmi kancellárnak és Posadowski államtitkárnak a mezőgazdaság érdekében való föllépésükért.

Bebel: Ha Nistler feje szerint menne a dolog, a gyárakat bezárnák, az ipart tönkre tennék és Németországot ismét agrárállammá szoritanák le. (Nistler ellentmond.) Mindez beállana, ha nem volnának a birodalomnak kereskedelmi szerződései. Ő az elnyomottak nevében teljes kiméletlenséggel fog beszélni. A legjobban szolgálnak Németországnak, ha gondoskodnak arról, hogy a mostani kereskedelmi szerződések fenntartassanak. Az uj tarifával lemészárlási politikát akarnak keresztülvinni. Az idegen államok nem fognak habozni a megtorló intézkedésekkel. Az uj tarifa vámja által fel akarják srófolni az árakat. A mezőgazdaságra ebből 632 millió haszon fog származni. (Nevetés jobbról.) A gabonavám terhei mellett a szegényebb osztályoknak még 490 millió fogyasztási adót kell fizetniök. A mezőgazdasági védvámok által az élelmiszerek termelését monopolizálják. Nyilt harc és lázadás a következménye az ilyen politikának. A birtokárverések kevesbedése nem mutat válságra. Bebel ezután cáfolja az agráriusok állitását, hogy a földjáradék nem emelkedik. *A vámtételek, melyeket az agráriusok követelnek, a lehető legmértéktelenebbek és legarcátlanabbak.* (Nyugtalanság jobbról.) Rösicke azt mondta volt, hogy Istenbe vetett erős bizalommal harcolni akarunk a német rögért, a haza létéért, Bebel erre igy kiált fel: Isten segitse győzelemre az önök uzsorás tarifáit? Pfuj!

Grót *Ballestrem* elnök a pfuj-kifejezést inparlamentárisnak jelenti ki és kéri a szónokot, hogy mérsékelje magát.

Bebel: Az agrár-állammal a birodalmi kancellár nem csinálhat világpolitikát. Csak az iparállam szolgáltathat ehhez eszközöket. Az elégületlenség érzelme annyira elhogta a lakosságot, mint Németországban még soha sem. *Az uralkodó osztályok saját sirjukat ásták* és a birodalmi kancellár közremüködik a fennálló viszonyok felforgatásában. (Derültség.)

Ballestrem elnök konstatálja, hogy Bebel Árminnak egy közbekiáltására e szavakat használta: „gyalázatosság és otrombaság" amiért Bebelt rendreutasitja.

Rheinbaben pénzügyminiszter kijelenti, hogy Bebel fejtegetései bebizonyitották, hogy ő a birodalomgyülést a lübecki pártgyüléssel tévesztette össze. (Zaj balról.) Mi nem akarjuk magunkat bernsteineroztatni. Bebel lázadásról beszélt. A szociáldemokraták tehát tizennégy nap alatt felkelést csinálhatnak az országban. Gondoskodni fogunk arról, hogy *véres fejjel kerüljenek ki ebből az ügyből.* (Bravo-kiáltások jobbról. Derültség balról.) A szónok ezután oly adatokat sorol fel, amelyekből kitünik, hogy a kis-gazdaságok a nagybirtokokkal szemben szaporodtak Németországnak mindenekelőtt törekednie kell, a külföldel szemben óvja gazdasági önállóságát.

Metzsch szász miniszter fejtegetései után a vitát félbeszakitották. *Bebel* és *Arnim* személyes kérdésben szóltak fel. Az utóbbi Bebel beszéde alatt, midőn ez a kölni gyermekről beszélt, mely az égbe akart jutni, mert ott nem kell éheznie, közbekiáltotta:

— Bizonyára elitta az apja a keresetét!

Arnim megjegyzi:

— Csak azt kérdeztem, vajjon az apa volt-e?

Bebel: Arnim elég szemtelen ezt mondani.

Az elnök rendreutasitja Bebelt.

Nagy lárma keletkezik, amely még fokozódik, amidőn Arnim megjegyzi, hogy a szociáldemokraták köréből azt kiáltották:

— *Arcátlan szemtelenség!*

Ballestrem elnök kijelenti, hogy ha tudná, ki kiáltotta ezt, rendreutasitaná az illetőt. Ezután az ülés véget ért.

Berlin, december 5.

Möller kereskedelmi miniszter mai beszéde nagy csalódást keltett. Általános a vélemény, hogy mikor Möller a nemzeti-szabadelvüpárt padjairól a szövetségtanács asztalához került, a kormányzat nem sokat nyert vele. A kereskedelmi miniszter ma személyes élü polémiába bocsátkozott *Richter*rel, aki határozott fölényt aratott a miniszteren szellemes riposztjával. A miniszter ironikus szavaiból kitetszett az a kénytelenkelletlen beismerés, hogy két szék között a földre ült, de kiérzett beszédéből az a reménykedés is, hogy hamarosan feltápászkodik. Mindenesetre figyelemreméltó, hogy a kereskedelmi miniszter *Caprivi* tarifaszerződéses politikájának szükségességét hangoztatta és sokkal nyomatékosabban hangsulyozta annak kedvező hatását, mint a szövetségtanács asztala körül ülő többi szónokok tették. Az antisémita *Vogel* sivár beszéde és *Nistler* parasztképviselő rusztikus tréfái kellemetlenül hatottak. Természetesen mind a ketten magasabb agrárvámokért léptek sorompóba. *Bebel* következett azután a sorban és teljesen lekötötte a törvényhozás figyelmét magas szinvonalon álló beszédével. Kiöntötte egész gyülöletét, amelyet a szociáldemokrácia régi idő óta gyüjtött az agráriusok ellen és szenvedélyes hangjától szinte meghökkent az ellentábor.

HIREK.

Budapest, december 5.

— BUDAPESTI NAPLÓ. November 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hir. Gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy ma néhány napra Bécsbe utazott.

— Erzsébet főhercegnő esküvője. A *N. W. T.* ugy értesül, hogy *Erzsébet* főhercegnő és *Windischgrätz* Ottó herceg esküvője január 7-ikén lesz Bécsben az Augusztinusok templomában. Az udvarnál az esküvő alkalmából nem lesznek nagy ünnepek, csak éppen egy estély készül Mária Valéria főhercegnő lakosztályában s arra sem bocsátanak ki meghivókat. Gróf Lónyay Elemérné és Gizella bajor hercegnő az esküvőre Bécsbe utaznak. Esküvő után családi ebéd lesz a királyi palotában.

— Apponyi Albert esküje. *Bécs*ből jelentik, hogy gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke, ma az általános kihallgatások előtt letette a titkos tanácsosi esküt ő felsége kezébe. Az eskütételen gróf *Goluchowski* külügyminiszter és gróf *Abensperg-Traun* főkamarás interveniált. Azután gróf *Revertera*, a Lipótrend kancellára tette le az esküt ebben a minőségében. Az eskütétel után ő felsége kihallgatáson fogadta gróf Apponyi Albertet és gróf Reverterát.

— A belga királyné betegsége. *Brüsszeli* táviratok szerint az ujságok a hivatalos cáfolatok dacára is határozottan állitják, hogy a királyné állapota a legnagyobb mértékben aggasztó.

— A trónörökös köszönete. A *Ferenc Ferdinánd* főherceg családjában beállt örvendetes családi esemény alkalmából Torontál vármegye is kifejezte szerencsekivánatait a főhercegnek, aki most a következő meleghangu leiratban köszönte azt meg:

Torontál vármegye nagytekintetü közönségének,
Nagybecskerek.

Ferenc Ferdinánd főherceg ő cs. és kir. fensége Torontál vármegye nagytekintetü közönségének a tekintetes vármegyei törvényhatósági bizottság 1901. évi szeptember 17-ikén és folytatva következő napjain tartott rendkivüli közgyülésének határozata folytán kifejezett üdvkivánatait a fenséges urat és nejét Zsófia hercegnő születésével ért öröm alkalmából benső köszönettel fogadta. A fenséges ur, akit nagyon kellemesen érintett azon vármegye közönségének szives figyelme és ragaszkodása, amely vármegye területén oly sok kellemes percet töltött megbizni méltóztatott, hogy a vármegye nagytekintetü közönségének e szives figyelemért legmelegebb köszönetét tolmácsoljam.

Kelt Bécs, stb.

A főudvarmester:
Gróf *Nosttiz.*

— A Röntgen-sugarak a rák-gyógyitásban. New Yorkból komoly formában azt jelentik, hogy dr. *Hutchius* nevü orvosnak sikerült a *rákbetegséget* Röntgen-sugarakkal gyógyitani. Egy *Heard* nevü harmincötéves ember volt az első páciense, akinek állán és ajkán már nyolc év óta rákbaja volt, s akit eddig minden orvos gyógyithatatlannak jelentett ki. Dr. Hutchius Röntgensugarakat bocsátott a b teg husra, kétnapi időközökben, mindig tiz percig. Eleinte semmi változás nem látszott a beteg testrészen, később azonban, a tizedik kezelés után, egyes helyeken a gyógyulás megindult, majd rohamosan haladt s ötheti kezelés után Heard kigyógyult rákbajából. A gyógyultat egy orvosi kongresszuson is bemutatták. Hutchius ezután még három bőrrákban szenvedő embert gyógyitott ki. Ezt jelentik Amerikából, s egyuttal hozzáteszik, hogy ott nagyfontosságunak és megbizhatónak tartják a fölfedezést. Csakhogy mindezzel szemben ideát Európában megint csak be kell várni az uj gyógymód leghitelesebb igazolását.

— Császka György érsek ünneplése. *Ujvidék* város törvényhatósága mai népes közgyülésén *Zanbauer* Ágoston tanárnak és szerkesztőnek inditványára *Császka* György kalocsai érseket maradandó alkotásaival szerzet érdemeiért, hetvenötödik születésenapja alkalmából egyhangulag a város diszpolgárává választotta.

— Darányi diszpolgársága. *Fogaras*ról táviratilag jelentik, hogy a város képviselőtestülete *Darányi* földmivelésügyi minisztert diszpolgárrá választotta. *Bausznern* Guido főispán erről távirati uton értesitette a minisztert, aki a következő távirattal felelt:

Fogadja méltóságod Fogaras város azon megtisztelő határozatának szives közléseért, melylyel a város tisztelt közönsége engem sorába felvett, őszinte köszönetemet. Midőn méltóságodat egyuttal köszönetem szives tolmácsolására is felkérem, nem mulaszthatom el, hogy örömömnek kifejezést ne adjak, hogy a város fejlesztésének és felvirágoztatásának munkájában a város közönségéhez a jövőben még bensőbb kötelékek fognak füzni. *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter.

— Az uj főispán. *Csongrád*ról táviratozzák, hogy dr. *Csató* Zsigmondnak, Csongrádvármegye uj főispánjának ünnepies beiktatasa e hó 18-ikán lesz. Az ünnepi közgyülésen a vármegyei országgyülési képviselők is megjelennek. Csató kinevezését az ellenzék is rokonszenvvel fogadta.

— A kivándorlás ellen. *Szepesmegye* törvényhatósága annak idején a kivándorlás meggátlása ügyében bizottságot küldött ki, amelynek tagjai a megyei szolgabirák, *Baross* Gusztáv gazdasági előadó és *Münnich* Kálmán bányaigazgató. Ez a bizottság ma Lőcsén ülésezett s a következő intézkedések javaslatba hozatalát határozta el:

1. Az italmérési engedélyek kiadásának korlátozása és a korcsmák redukálása. 2. A pálinka vasárnapon való kimérésének megtiltása. 3. Az utlevelek megszerzésénél a hatósági tisztviselők, lelkészek és tanitók közbenjárásának megtiltása. 4. Az utlevelek többek általi használhatásának meggátlása. 5. A családfő kivándorlásának megtagadása mindaddig, amig itt maradt családjának megélhetését nem biztositja. 6. A 23 év betöltéséig a kivándorlás ne engedtessék meg. 7. A bányászok társpénztárai szabályzatának akként való megváltoztatása, hogy a kilépettnek jogai bizonyos ideig továbbra is biztositva maradjanak. 8. Telkesgazdák legeltetési jogának kibővitése. 9. Háziipar létesitése és terjesztése és közmunka által való keresetnyujtás.

— Baptisták a közoktatási miniszternél. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási miniszternél ma egy baptista küldöttség járt a képviselőházban, hogy vallása elismerését kérje tőle. A küldöttséget *Kossuth* Ferenc vezette a miniszter elé, aki azt mondta, hogy a kérdést ő is érettnek tartja, de bizonyos aggodalmai voltak, melyek még nem oszlottak el. Többek közt megemlitette hogy a lelkészektől legalább az érettségi vizsgálatot megkövetelné.

— Elhunyt alispán. *Nyiregyházá*ról táviratozzák, hogy *Mikecz* János szabolcsmegyei alispán volt országgyülési képviselő az éjszaka 52 éves korában meghalt. Mikecz János 1878-ban lett alügyész s 1885-ben országos képviselővé választották. 1891-ben vármegyei szolgálatba lépett s főjegyző, majd 1895-ben alispán lett. Özvegye, *Moldován* Emilia és több gyermeke gyászolja.

— A délszláv egyetem ügye. *Grác*ból jelentik, hogy a szlovén egyetemi hallgatók tegnap gyülést tartottak amelyen bizalmatlanságot szavaztak a szlovén képviselőknek a délszláv egyetem ügyében elfoglalt álláspontjuk miatt.

— Kerekes Sámuel siremléke. *Kerekes* Sámuel marosvásárhelyi tanárnak és lapszerkesztőnek Marosvásárhely polgársága kegyelete jeléül siremléket állitott. A siremléket december 15-én leplezik le ünnepi zenével, énekszóval és emlékbeszéddel.

— Vasuti baleset. A kassai pályaudvaron az eperjesi személyvonat beleütközött egy tehervonatba. A tehervonat *mozdonyvezetője* és *fűtője megsérült*, az utasoknak semmi bajuk sem lett.

— **A hollandiai királyi pár viszálya.** Az amsterdami lapok mind máig mélységesen eltitkolták azt a viszályt, amely Vilma királynő és férje, Henrik herceg között kitört s ugy lehet, válópörrel fog végződni. Most azonban, amikor már a cáfolatok is elnémultak, mert a félhivatalos *Havas*-ügynökség is hirt adott az udvari botrányról, egyre ujabb részletek kerülnek nyilvánosságra az amsterdami királyi palotából. Henrik herceg *ittasan megsértette feleségét és ez az eset izgatta fel annyira* Vilma királynőt, hogy *időnek előtte lebetegedett.* A sértés következménye volt az a *két párbaj*, amelyet Henrik herceg a királynő két kamarásával vivott. Az egyik kamarás olyan sulyos sérülést szenvedett a párbajban, hogy operálni kellett. Beszélik, hogy *a királynő haragja már eloszlott és a békés egyetértés helyreállott*, de a hollandiai lakosság körében nőttön-nő az ellenszenv Henrik herceg iránt, ellannyira, hogy *a királynő végre is kénytelen lesz elválni Henrik hercegtől.* Mindennapos dolog, hogy a *herceg ellen nyilvánosan tüntet* a lakosság, egy hangverseny után, mikor kinematográf-képekben gyönyörködött a közönség és a többek közt Henrik herceg képe is megjelent a fehér vetitőlapon, a jelenvoltak *kifütyölték a herceget.* A boltok kirakataiból eltüntek Henrik herceg arcképei. *Vantes* kamarás, akit Henrik herceg párbajban sulyosan megsebesitett, *élet-halál közt* lebeg.

— **A torontáli főispán jubileuma.** *Torontálmegye* mai rendkivüli közgyülésén a napirend előtt dr. *Kiss* János *Rónay* Jenő főispánt tizéves jubileuma alkalmából lelkes beszédben üdvözölte, mire a közgyülés egyhangulag kimondta, hogy a főispán érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja.

— **A kisjenői vadászatok.** *Kisjenő*ről táviratozzák, hogy a *József* főherceg birtokán rendezett vadászatok szép eredménynyel folynak. A kedden tartott feketegyarmati vadászat zsákmányának egy részét szerdán reggel találták meg, még pedig 23 nyulat és 38 fácánt. Szerdán *Agyán* volt vaddisznóvadászat, mely nem felelt meg a várakozásnak, minthogy az idő hirtelen nagyon megenyhült. Teritékre került 4 vaddisznó és 1 róka. A vadásztársaság, mihelyt világosodni kezd, utra indul és csak sötét este szokott visszatérni. Csak *József* főherceg és menye hajtanak ki később a vadászterületre, hol erre a célra felállitott nagy sátrakban szolgálják fel az ebédet, de mig *József* főherceg már 3—4 óra tájban érkezik haza. *Auguszta* főhercegnő férjével és a társaság többi tagjaival együtt tér haza. *Ludwigh*, a Magyar Királyi Államvasutak elnökigazgatója, tegnap este 8 órakor elutazott.

— **Nagy idők emléke.** Sztugyanka oroszországi falu mellett emléket avattak föl, amely a mult század egyik legnagyobbszerü eseményét örökiti meg: Napoleon átkelését a Berezina folyó hidján. A leleplezés katonai pompával történt a környékbeli politikai és katonai hatóságok részvétele mellett. A modern Oroszország lojális és lovagias módon juttat rég portadó nagy ellenfelének babérágat ezen az emlékmüvön. Két koszorus medaillon diszíti azt I. Napoleon és I. Sándor cár arcképével és a következő orosz és francia nyelvü fölirással:

ITT KELT ÁT NAPOLEON CSÁSZÁR ÉS A NAGY ÁRMÁDIA
1812 NOVEMBER 26., 27 28-ÁN A BEREZINÁN.

Nagyszerü és borzalmas emlékeket kelt föl ez az avatási ünnep. A francia sereg 1812 novemberben kezdte meg az átkelést a Berezina hidján. Moszkva égése után erre menekült a diadalmas sereg, amely annyi győzelem után először mutatott hátat az orosz fegyvereknek. Szmolenszktől irtózatos összevisszaságban rohantak a franciák. Az éhség a hideg ritkitotta soraikat. Az imperátor is ott lovagolt serege élén. Sztugyanka falunál elérték a Berezina hidját. *Eblé* generális hidászai munkához fogtak és november 25-én *Oudinot* a második hadtest élén már átkelt a folyón és Boriszov felé visszaszoritotta az oroszokat. Másnap *Napoleon* vezette át a gárdákat a hidon s az átvonulás estig szerencsésen folyt. A sötétséggel azonban a balvégzet is leszált az agyongyötört seregre. Ismételten leszakadt a Berezina egyik hidja és sok ezer katona a jeges hullámokban lelte halálát. A szerencsétlenségre borzalmas pánik következett, a tolongásnak ujabb áldozatai estek és a november 28-ára virradó éjszaka a halál éjszakája volt. Másnap megszólaltak a Berezina partján az orosz ágyuk, az oroszok lövetni kezték a Berezina hidját. *Victor* maréchal az ötszörös nagyságu orosz sereg ellen megvédelmezte egyideig a hidat, de akkor meg *Csicsagov* orosz tábornok előlről robanta meg *Oudinot* és *Ney* csapatait. Rettenetes harc után hátrált az orosz s este *Victor* maréchal is megkezdhette az átkelést. Csekély őrséget, de tömérdek beteget és sebesültet hagyott hátra. Másnap *Eblé* fölgyujtotta a hidakat s a folyosóhoz érkező kozákság csak betegeket és sebesülteket talált a francia seregből, amely hetvenezerből negyvenezer főre fogyatkozva, folytatta a nagy visszavonulást.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. *Sárkány* József budapesti büntetőtörvényszéki birót a szolnoki kir. törvényszék elnökévé nevezte ki. Dr. *Sárkány* éveken keresztül mint vizsgálóbiró müködött a budapesti büntetőtörvényszéknél. Később mint tanácselnök és szavazó biró itélkezett. Most a felebbviteli tanácsnak volt helyettes tanácselnöke és szavazóbirája. Dr. *Sárkány* törvényszéki elnöki állását e hó végén foglalja el.

— **A kiutasitott olasz képviselő.** *Cabrini*nek, a Budapestről kiutasitott képviselőnek az ügyében ma nyilatkozott az olasz képviselőházban az olasz külügyminiszter. Cabrini ugyanis a minap kérdést intézett a külügyminiszterhez, mi a felfogása olasz képviselőknek barátságos és szövetséges nemzetek területén való tartózkodásáról, nevezetesen abban az irányban, hogy ő, *Cabrini* Budapest főkapitányától azt a barátságos tanácsot kapta, hogy a magyar állam területéről mielőbb távozzék. A *külügyi államtitkár* azt válaszolta, hogy *Cabrini* hatósági engedelem nélkül nyilvános előadásokat tartott; erre megidézték a rendőrséghez és azt tanácsolták neki, hogy utazzék el. *Minden állam szabad belátása szerint* tarthatja fenn területén a rendet és biztosságot. Minthogy *Olaszország erre vonatkozólag nem engedne meg semmiféle idegen beavatkozást*, ennélfogva *Olaszország Magyarországon sem járhat közbe.* Azonfelül az olasz konzul nem volt abban a helyzetben, hogy beavatkozzék, mert Cabrini nála nem tett panaszt.

— **A királyi palota épitkezése.** A budai királyi palota épitése és a Szent György-tér rendezése folytán a régi Stöckel-épületet is lebontják. Az épitkezés már annyira előrehaladt, hogy a Stöckel-épület lebontását a napokban már megkezdik s igy gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagynak s a főudvarmesteri hivatalnak eddig ott levő irodája az uj királyi várpalota északi szárnyépületébe költözött át.

— **A muzeumok és könyvtárak bizottsága.** A muzeumok és könyvtárak országos tanácsának II. végrehajtó-bizottsága holnap, pénteken délután négy órakor a Nemzeti Muzeumban *Berzeviczy* Albert titkos tanácsos elnöklete alatt ülést tart.

— **Medikus-táncestély.** A zártkörü medikus táncestély rendező-bizottsága e hó 1-én megalakult. Elnök *Tóth* Gida, alelnökök *Janny* Géza, *Lobmayer* Géza, *Stühmer* Frigyes, ifj. *Hankó* Vilmos, *Dollinger* Béla és *Mutschenbacher* Tivadar. A rendező-bizottság a táncestély védnökéül dr. *Bókay* Árpád egyetemi tanár orvoskari dékánt kérte fel, aki a védnökséget elfogadta. A bizottság az estélyt február első felében tartja meg. A bizottság a hirlapirók nyugdijintézetének 60 koronát szavazott meg.

— **Tömeges katonaszabaditás.** Nápolyban ugyancsak csunya botrányt fedeztek fel a katonai kerületi parancsnokságon. Két altiszt több civilember közremüködésével rendszeresen elősegitette a katonaszabaditást. Összesen *nyolcszázan* menekültek meg a segitségükkel a katonáskodás terhe alól. Az altiszteket s büntársaikat, akik egész sereg okirathamisitást vittek véghez, letartóztatták s hir szerint bünös két kapitány is, akik szintén fogságban vannak már. Valami *két millió lirát* harácsolt össze a katonaszabaditó szövetkezet.

— **Politikai affér.** *Szüllő* Géza, a lelenyei kerület néppárti képviselője, ma délután gróf *Wilczek* Frigyes és *Kubinyi* Géza országgyülési képviselők által provokáltatta *Vázsonyi* Vilmost, mert a képviselőház tegnapi ülésén elmondott beszédének egyik kijelentését sértőnek találta magára nézve. Dr. Vázsonyi Vilmos *Bessenyey* Ferenc volt országgyülési képviselőt és dr. *Rózsa* Vilmos fővárosi ügyvédet kérte föl arra, hogy nevében és megbizásából *Szüllő* Gézával tárgyaljanak. *Bessenyey* Ferenc és dr. *Rózsa* nem mint segédek, hanem mint *megbizottak* fognak találkozni holnap délelőtt Szüllő Géza segédeivel és ki fogják nyilatkoztatni előttük, hogy megbizójuk elvi ellensége a párbajnak s *ezzel sem hajlandó elveivel ellentétes álláspontra helyezkedni*, vagyis nem verekszik meg Szüllővel. Vázsonyi Vilmos ugyanis — amikor dr. Örley György Nagyváradon párbajban agyonlőtte *Kálmán* ügyvédet, egy nagyváradi lap szerkesztőjét lelke volt annak a mozgalomnak, amely ebből a szomoru esetből kifolyólag a párbaj ellen megindult. Szóval és tollal küzdött a párbaj ellen és vagy harminc vezércikket irt a párbaj-mánia ellen egyik fővárosi lapba. De különben — mint a Demokrata Kör elnöke sem verekszik. A kör alapszabályaiban ugyanis határozottan ki van mondva, hogy *a polgári becsületet teljesen függetlenitik a párbajtól.* Vázsonyi Vilmosnak különben egyetemi hallgató korában több afférje volt s egy alkalommal kardra megverekedett egyik ellenfelével, aki jobb kezének a mutató ujját vágta meg olyan sulyosan, hogy ez az ujja most is béna. Nem ez lesz az első eset, hogy Vázsonyi visszautasitja a párbajt, mert már 1894-ben is megtette ezt, amikor szintén nem volt hajlandó megverekedni egy ellenfelével. Különben — mint halljuk — a fővárosi demokrata körökben már most mozgalom indult meg, hogy állást foglaljanak Vázsonyinak ebben a legujabb párbajügyében.

— **Az ibolya — méreg.** A rideg szaktudás érzékeny csapást mért az ibolyát imádó gyöngéd lelkekre. Ennek a szerény édes kis virágnak barátai borzongva veszik majd tudomásul szerte a világban, hogy az eddig ártatlannak hitt bájos kelyhecskében méreg lappang, alattomos ellenség, amely a páratlanul kivánatos, tavaszt lehelő illatban megtámadja szervezetünket. Ki hinné ezt el, ha nem az alapos szaktudás mondaná ki a leghatározottabban. A gyanu már régóta ébren van. Történt egyszer, hogy egy nagy francia énekesnő, Sarse Maria hivatalos volt egy előkelő párisi szalonba. A diszes vendégsereg nagy örömmel várta érkezését, be volt jelentve, hogy a müvésznő énekelni fog a szoarén. Már mikor megjött, nagy ünnepléssel fogadták, virággal halmozták el, s többek között pármai ibolyából kötött bokrétát is adtak át neki. Ez volt neki a legkedvesebb adomány, nagyon szerette az ibolyát. Hát csak belebujt arcával gyakran az ibolyácskák közé és szivta be magába kéjesen a legenyhébb illatot. Aztán az történt, hogy mikor éneklésre került a sor, nem tudott énekelni, rémülten vette észre, hogy a hangja nem engedelmeskedik. Egy kis félóra se mult el attól kezdve, hogy a szalonba lépett és ez alatt a kis idő alatt vesztette el a hangját. Kutatta az okát a bajnak, s végre az ibolyákra gondolt. Ő már gyanus szemmel ellenségnek kezdte nézni a kis szelid virágocskákat. Kollegája, az énekes Faure pedig, aki az éneklés higienejéhez jól értett, már határozottan állitja, hogy az énekesnek gyilkos veszedelme az ibolya, amelynek illata a hangszálakban csunyább kárt tesz a dohánynál, vagy az alkoholnál. S a szaktudós végére járt a dolognak, s maholnap mind az öt világrészben elterjed a szomoru hir, hogy a tavasz kedves hirnöke, a kis szerény ibolya, nem ártatlan édes virág többé, hanem gonosz indulatu ellenség, amelytől őrizkednünk kell s önfeledten szeretni ezentul már nem lehet.

— **Főuri vadászat.** *Szombathely*ről jelentik, hogy gróf *Szapáry* Pál sorokujfalusi uradalmában december 5—11-ikéig fényes ünnepségek leszenek. Holnap odaérkezik gróf *Lónyay* Elemér és neje is. Ma érkezett oda a három braganzai herceg, *Lubomirszki* orosz herceg és neje, *Metternich* Kelemen herceg és *Metternich* Itti hercegnő, herceg *Radzivill* Mátyás, gróf *Potoczki* Román és neje, báró *Bornemissza* és neje, gróf *Sternberg*, gróf *Széchenyi* Andor Pál, gróf *Platern* Konstantin, gróf *Esterházy* Mihály és neje, *Esterházy* Margit grófnő. Az ünnepségek sorrendje a következő: December 5-ikén fácánvadászat Sorokujfaluban; december 6-ikán és 7-ikén nyulvadászat ugyanott; december 7-ikén a társaság különvonaton szalonkocsikban Budapestre rándul, ahol a Park-klubban fényes ebéd lesz. Ott csatlakozik a főuri társasághoz gróf *Szapáry* László fiumei kormányzó, továbbá a *Csekonics*-grófok és báró *Lipthay* Frigyes. December 9-ikén nyulvadászat lesz a gyallai uradalomban, december 10-ikén és 11-ikén pedig vadászat Rácz-Szent-Péteren.

— **Halálozás.** Felsőbányi *Baruch* Samu nagykereskedő és földbirtokos, Pestvármegye bizottsági tagja, folyó hó 2-án Triesztben, délvidékre utaztában, meghalt. Tevékeny életében a közügyek terén áldásos müködést fejtett ki s a gyászoló családon kivül sok jó barát siratja a nemesszivü embert. Erdély közgazdaságában és iparában a megboldogult nagy szerepet játszott.

Dr. *Kilián* Ernőt, a *Neues Pester Journal* munkatársát sulyos csapás érte; neje született Birg Anna 76 éves korában 38 évi boldog házasság után jobblétre szenderült. Ujságirói körökben élénk részvét nyilvánul a mélyen sujtott kollega iránt.

*Esztergom*ból táviratozzák, hogy *Pisuth* István királyi közjegyző meghalt 74 éves korában. A megboldogult öreg ur egy időben tagja volt a képviselőháznak.

— **A turóczmegyei választások.** *Turócz-Szent-Márton*ból irják: Turóczmegye igazoló választmánya az utóbb megejtett megyebizottsági választások közül a *kostyáni, szucsányi, turányi* és *prickopai választásokat megsemmisitette*, a znióváraljai választás igazolását pedig felfüggesztette. A kostyányit azért kellett megsemmisiteni, mert az ott megválasztott dr. *Mudrony* János ügyvéd, Mudrony Pálnak, az ismert tót nemzetiségi agitátornak a fia, semmiféle adófizetők jegyzékében fölvéve nincs, adót nem fizet s nem választó. A többi választást a választási aktus alatt előfordult szabálytalanságok miatt kellett megsemmisiteni.

— **Kétmilliós pör.** Egy bécsi tudósitás szerint a közuti vasut-társaságnak azok az alapitói, akik annak idején tiltakoztak az ellen, hogy a társaságot épitő- és üzemtársaság néven átalakitsák, most körülbelől 2 millió erejéig kártéritési pert inditottak a felszámolás alatt lévő bécsi közuti vasut-társaság ellen.

— **Egy bécsi lap meséje.** A *Magyar Állam* mai száma a *Reichspost* egy cikkét reprodukálja, amely a legutóbbi magyar püspök-kinevezések alkalmából a mult időkből elevenit fel egy állitólag megtörtént epizódot. Erről az esetről a következőket olvassuk a *Reichspost*ban:

Magyarországból irják nekünk ezeket: A legutóbbi magyarországi püspök-kinevezések következő epizódot juttatják eszembe: Egy magasrangu magyar pap beszélte nekem: Midőn a z—i püspöki szék megürült, az általános figyelem Y. felé irányult és a magyar kormány a biztos jelöltek sorába vette fel őt. A tárgyalások megindultak és szerencsésen be is fejeződtek. Ekkor az illető jelölt elé röviddel végleges kineveztetése előtt egy iratot tettek. Ez, ki kötelességtudó pap volt és nem stréber, átolvasta az okmányt a feltételekkel együtt, melyeket elfogadnia kellett volna, mire aztán az iratot megbotránkozva ezen szavakkal dobta az asztalra:

— És ilyesmit egy katholikus pap elé mernek tenni! Köszönöm szépen! De gondoskodni fogok arról, hogy a dolog köztudomásuvá legyen.

Erre nagy lett az ijedtség a budapesti minisztériumban stb. Rövid időre rá az illető jelölt reverzális aláirása nélkül püspökké lett kinevezve. De hallgatnia kellett.

A multra nézve is, hangsulyozza a félhivatalos *Budapesti Tudósitó*, minden józanul itélő olvasóval együtt kizártnak kell tartanunk, hogy ilyféle epizód megtörtént; amennyiben pedig ez inszinuációnak célja volna a most müködő kormányférfiaknak a püspökjelöléseknél követett eljárását meggyanusitani, a leghatározottabban kijelentjük, hogy az egész vakmerő koholmány, amelynek semmiféle alapja sincs.

— **Felolvasás.** A *Magyar Kereskedelmi Csarnok* azt az életrevaló intézkedést tette, hogy a rendes csütörtöki vacsorákkal kapcsolatban egy-egy fontosabb gazdasági témáról tartat előadást. A mai első ilyen estére *Heltai* Ferenc országgyülési képviselő előadása volt kitüzve a tisztességtelen versenyről, de Heltai gyöngélkedése folytán dr. *Lévi* Béla, a Kereskedelmi Akadémia tanára tartott nagyon érdekes előadást a kereskedelmi törvény reviziójáról. Azután *Jellinek* Henrik elnök adott kifejezést azoknak a kivánságoknak, amelyek a jogi szempontokon kivül a legnagyobb fontossággal birnak a kereskedelmi törvény reviziójánál. Tiltakozott az ellen, mintha a nálunk is tervezett revizió akár az osztrák, akár a német idevágó törvények egyszerü másolását jelentetné, mert föltétlenül szükséges éppen nálunk a nemzeti irányzat szem előtt tartása is. Azt az ismételten hangoztatott irányelvet pedig, hogy az uj törvényalkotások a gyöngébbek védelmét képezik az erősebb ellenében, ugy értelmezi, hogy az egyént kell védelmeznünk a nagy szervezetekkel szemben. Utalva arra a szoros érdekközösségre, mely a közgazdaság minden tényezője, a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság között éppen a tervezett revizió tekintetében is fennáll, a jelenvoltak zajos tetszése közben mondott köszönetet az előadónak. A rendkivül előkelő közönség soraiban Abonyi Emil miniszteri tanácsos s Ballai Lajos miniszteri osztálytanácsos is ott voltak.

— **Házasság.** *Nemess* Géza aradi terménykereskedő eljegyezte *Singer* Vilma kisasszonyt, *Singer* Dávid lippai kereskedő leányát.

Görög Miklós komárom-ujvárosi épületfakereskedő, eljegyezte Márkus Adolf leányát, *Olgát* Győrött.

— **Segitség a szegényeknek.** Az ingyen tejet osztó bolt javára *Cseikel* Margit kisasszony (Budapest) 3 korona 20 fillért küldött hozzánk „Egy kedélyes társaság dilettáns táncosnőjéé" jeligével. — *Gedeon és Ábris* névvel Fiuméből 20 koronát kaptunk az ingyen tej javára. — Dr. *Rosenthal* Mór (Temesvár) 10 koronát *Rosenthal* Artur (Temesvár) 10 koronát küldött a Podmaniczky-utcai kenyérosztó bolt javára. Az adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **Magántisztviselők értekezlete.** *A Magántisztviselők Országos Szövetsége* mvst a magánnyugdijpénztárak állami ellenőrzéséről tett előterjesztést a szakminisztériumokhoz megalakitja továbbá a szakok szerint elkülönitett magántisztviselők általános egyesületét *a magántisztviselők Otthonát és a magántisztviselők jogvaszló-szövetkezetét.* A szövetség tanácsa a fontos kérdések megvitatására december 7-ikén este nyolcadfél órakor a Kerepesi-uti Metropol-fogadó földszinti nagytermében közös estét rendez. A szövetség ujabban ügyvezető titkárul *Radó* Sándor helyébe dr. *Iritz* Miksát választotta meg.

— **Elhunyt orosz nábob.** *Moszkvá*ból jelentik, hogy ott meghalt *Siton* L. S., a város leggazdagabb polgára. Az elhunyt nábob több mint negyven millió rubelnyi vagyont hagyott hátra és Moszkvában több száz háza van.

— **Pestmegye közigazgatása.** Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye közigazgatási bizottsága e hónap 12-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor tartja meg rendes havi ülését a megye székházában.

— **A bóra.** *Triesztből* jelentik, hogy ma délelőtt a bóra ledöntött egy állványt, amely a vasuti kocsik magasságának mérésére szolgált. Az ott dolgozó munkások közül egy szörnyet halt és egy másik sulyosan megsebesült.

— **A vivás áldozata.** *Schindler* Emil államvasuti hivatalnok, akit *Gennari* vivómester vivásgyakorlat közben sulyosan megsebesitett, *Réczey* tanár klinikáján fekszik. Ma reggel kissé jobban érezte magát, ugy hogy Réczey tanár haladéktalanul megoperálta.

— **Kecskeméthy és a Riviera.** A külföldi lapok is meglehetősen élénken foglalkoznak a félmilliós sikkasztással és hires hősével. Egy kicsit csipkelődnek is, de ez már nem lehet másképp, a téma olyan, hogy az idegen tollak nem állhatnak ellent a csábnak. Ime, a *Frankfurter Zeitung*ban olvasható a következő levél Nizzából: Hallatlan! A sikkasztók már Monte-Carloban sem költhetik el nyugodtan pénzüket. Nyomában van mindjárt egy csomó detektiv s önkéntes kutató s valóságos hajtóvadászatot tartanak utána. Huszezer koronát tüztek ki *Kecskeméthy*, a budapesti adóhivatalnok-sikkasztó fejére, aki óriási összeget sikkasztott el. Milyen csoda, hogy mindenkinek csak az a vágya, hogy elfogja a sikkasztót. Az egész Riviera tudja, hogy a sikkasztó egy napig a monte-carlói kaszinóban tartózkodott s az éjjelt azután egy nizzai hotelban töltötte. Reggel az idegenkönyvbe *Csollán* Károlynak irta magát és ekkor föltünt egy földijének, aki Kecskeméthynek szólitotta. A sikkasztó nagy lélekjelenléttel udvariasan kijelentette, hogy téved, mert ő tényleg Csollán. Azután egy szolgát kért, mert virágot és ékszereket akar venni, hogy ezeket hazavitethesse. Az utcán azonban elküldte a szolgát s eltünt, vagyis inkább elment a török *fürdőbe*, ahol délig, vagyis addig tartózkodott, mig az őt kereső detektivek mindent átkutattak. Mikor a detektivek ebédelni mentek, a sikkasztó a *Quai du Midi*re ment sétálni. Ott felismerte egy magyar rendőr, de az elfogatáshoz egy francia kollégára volt szüksége. Mig ezt előkeritette, Kecskeméthy beült egy kocsiba s Monte-Carloba hajtatott. Valószinü, hogy már árkonbokron tul van s a bankra nézve elveszett az a sok magyar bankó, melyet a sikkasztó kétségkivül itt is elhelyezhetett volna.

— **Köztisztviselők mulatsága.** A fővárosi köztisztviselők által december 7-én szombaton este rendezendő hangversenyre szóló meghivókra vonatkozólag a rendező-bizottság értesiti az érdeklődőket, hogy a hangversenyen minden köztisztviselő résztvehet még akkor is, ha elnézésből meghivót nem kapott volna. Jegyek előre válthatók V., Váci-körut 82. sz. II. emelet, a rendező-bizottság irodájában naponta délután 4—7 óra között.

— **Tüz az Orczy-házban.** Ma estefelé tüz pusztitott a Károly-körut 17-ik szám alatt lévő Orczy-házban. Bent az udvaron van egy földszintes épület, amelynek egyik helyiségében van *Hetessy* Gyula kefeüzlete. Itt támadt a tüz — valószinüleg a kályhából kipattant szikrától. Az üzlet már be volt zárva, mikor a tüz kitört s mire észrevették a veszedelmet, az üzlethelyiség egyik vékony fala már átégett s a lángok áthatoltak *Scheffer* Bernátnak posztó- és fehérnemüüzletébe is. A tüzet az ötödik és hatodik kerületi tüzőrség oltotta el. A kár mintegy nyolcezer korona.

— **Ingyenkenyér.** A kenyérosztó boltok forgalma szerdán 9156 adag volt. Ebből a Podmaniczky-utcai kenyérosztó-boltban 7266 adagot, az ó-budai uj kenyérosztó-boltban 1890 adagot osztottak ki.

— **Milanyik Béla büntetése.** *Kassá*ról táviratozzák: A király a kassai hadbiróság által ötévi várfogsággal sujtott *Milanyik* Béla, iglói 34. gyalogezredbeli közlegénynek, aki káplárját leszurta táviratilag másfélévi fogságra szállitotta le a büntetését.

— **Vörhenyjárvány Szegzárdon.** Mint levelezőnk irja, Szegzárdon oly erősen terjed a vörhenyjárvány, hogy már két hónap óta az összes óvódák és népiskolák zárva vannak, tegnap pedig a főgimnáziumot is bezáratta *Simontsits* Elemér helyettes alispán.

— **Bedőlt fogház.** *Chemnitz*ben ma délután a épülőfélben levő városi fogháznak egy szárnya bedőlt és hat munkást maga alá temetett. Hárman meghaltak.

— **Életunt járási orvos.** *Weber* Albert 64 éves, nyugalmazott járási orvos ma este a külső Kerepesiuton lévő *nyolc-ház* előtt revolverrel mellbe lőtte magát. Sulyosan sebesülve, eszméletlen állapotban vitték a Rókus-kórházba a mentők. Még eddig nem lehetett kihallgatni s igy nem tudják életuntságának okát, mert levelet nem találtak nála.

— **Rendőri hirek.** *Stumpfeld* Ferenc cipészsegéd Magdolna-utca 15. számu pincelakását tolvajkulcscsal felnyitották s onnan 60 koronát érő férfiruhát ellopták. — *Felbert* Miksa kereskedő Hernád-utca 45. szám alatti üzletéből 150 kiló szinszappant elloptak. — *Poor* Ferenc társaskocsist a Batthyány-utcában egy társaskocsi elgázolta. Sulyos zuzódásokkal vitték a II. számu sebészeti klinikára. *Pink* Mihály 353. számu bérkocsis a Fő- és Kacsa-utcák sarkán elgázolta *Metzler* Antal cipészinast. Az irgalmasok kórházában ápolják.

— **Karácsonyi katalógus.** Az R. *Lechner*-cég (Bécs, I. Graben 31.), mint eddig néhány esztendő óta, az idén is kiadta karácsonyi katalógusát, amely hasznos utmutató a karácsonyi vásár alkalmára. A cég mostani tulajdonosa, *Müller* Vilmos megbizásából *Hörmann* Lipót iró szerkesztette a katalógust, amely szemlét tart az összes *ujdonságok* felett. Felsorolja a mindenféle diszmüveket és ujsági iratokat és a *Lechner-féle szalonkönyvtár* köteteit. Szó van aztán a különféle fotográf-készülékekről, grafofonokról és Tanagra-figurákról. Kivánatra ingyen küld a cég katalógust.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** A Telefon Hirmondó összes állomásain keresztül cigányzene lesz hallható, melyet 8 órától 11 óráig az Emke- és az Elite-kávéházból közvetit a Hirmondó az előfizetők szórakoztatására. E zeneátvitel azonban megszakitást szenved 8 óra 15 perckor, mikor a külföldi tőzsdéket (frankfurti és párisi értéktőzsde-zárlatok és berlini tőzsdetudósitás) olvassák fel este ½10 órától 10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legujabb hireket olvastatja fel a beszélőujság szerkesztősége.

(x) **Dr. Kovács kézpasztája** félhold védjegygyel valódi. Három nap alatt minden kezet gyöngéddé és fehérré varázsol. Egy tégely 1.20 K. Főraktár: Dr. Kovács gyógytára Budapest, Gyár-utca 17. „Toilett-titkok" kivánatra ingyen.

(x) **Kérjünk mindenütt F. M. K. E. vagy E. K. E. gyujtót.**

(x) **Rivoli** fényképész mütermében (Kerepesi-ut 30.) az *esti felvételek megkezdődtek. Tiszta és müvészies kivitel jutányos árakon. Előjegyzések bármely órában elfogadtatnak. „Vasár- és ünnepnapokon" is.*

A gyilkosságok szezonja.

— *Rémtörténetek.* —

Páris, december 2.

A rémtörténetek közönségét ugyancsak kielégithette a lefolyt hét: utcán, törvényszéknél és szinházban gyilkosok játszszák a főszerepet.

Mindenekelőtt agyonlőtte a feleségét és ennek a szeretőjét egy féltékeny borbély fényes nappal az Operaház előtt. Néhány pillanat mulva történetesen arra sétáltam: a Café de la Paix előtt még csoportokban álltak az emberek, akik több iróniával, mint részvéttel beszéltek az esetről. Néhány szerencsés szemtanu pedig mesélte a történetet és egy pincér vagy hetedszer adta elő:

— Mikor a kocsi megállt, kiugrott, — rájuk lőtt, — puff, ott feküdtek mind a ketten —

— Halva?

— De mennyire!

— Jó szeme lehet . . .

A körülállók egyetértőleg mosolyognak és egy házmester, fején a himzett házisapkával, közbekottyan:

— Nem szereti a félmunkát.

Az uton még látni a vérnyomokat, apró, veres foltocskákat, hogy inkább rozsdának tartanád. A fogatok és a komflisok átrobognak rajtuk és a bennülők kibajolva kérdik kocsisuktól, mit jelent a csődület.

A rendőrségre mentem, hogy megtudjam a részleteket.

A rendőrbiztos, aki különben pontos, ha ebédjéről van szó, az Operaház előtt történt tragédia következtében nem élhetett rendes szokása szerint és nagy, ünnepélyes aktákat irt tele. Egy vörös orru közrendőr fölebbvalója parancsát várta, hiába, mert az belemélyedt az aktairásba. A közrendőrhöz fordultam tehát, aki halkan válaszolt, mialatt könyökével szeliden oldalba ütött:

— Az? A férj az Operaház előtt? Ott ül a padon . . .

Csak most vettem észre azt a kis, sovány, halovány arcu emberkét, szőke bajuszszal és szakállal, meglehetős közönséges ruhában. Nyugodtan nézett a rendőrbiztosra, majd a közrendőrre, végül reám. Kockás sapkát, világos felöltőt viselt, meglehetősen piszkos inggallérját nem tartotta össze nyakravaló.

Ez a szomoru hőse egy banális tragédiának azt vallotta:

— Be akartam bizonyitani feleségem szeretőjének, hogy nem vagyok ostoba. Azért öltem meg a feleségemet és azt a péklegényt.

Nyilván a lapokból tudja, hogy a megcsalt férjek igy szoktak eljárni és hogy az esküdtek „az erős felindulásban elkövetett bünöket" igen szeliden itélik meg. Hogyha az esküdtek fölmentették gróf Cornuliert, aki közönséges „Alphonse" volt és feleségét megölte, amint már sok más gyilkost is fölmentettek, — miért jutna eszükbe egyszerre, hogy őt elitéljék? A külvárosi borbélyka igy szólt:

— Amit egy gróf tud, azt én is tudom.

A másik gyilkossági történet már a biróság előtt játszódik le.

Emlékezetes, hogy áprilisban *Kolb* Lujzát, egy már éltesebb, igen jómódu félvilági hölgyet a lakásán éjjel egy idegen férfiu rablási szándékkal megölni akarta. A rablógyilkost még idején elfogták. Angol volt, egyszer *Smith*nek, majd *Gilmour*nak mondta magát.

Mostanság folyt le a tárgyalás és rablógyilkosság kisérlete miatt életfogytiglani fegyházra itélték.

A bünös a törvényszék előtt korrektül és kifogástalanul viselkedett. Nem értette a tanukat, mindent tolmácstól fordittatott le magának és nyugodtan, flegmatikusan, kissé unottan felelt. Beismerte, hogy se Smith, se Gilmour nem az igazi neve, de kijelentette, hogy jó maga se tudja az igazi nevét.

— Talán Robinsonnak hivnak. Tiltakozom az

ellen, mintha csavargó lennék és megrögzött gonosztevő. Lóversenyekre jártam és a nyereségből éltem. Március 29-ikén kitünő tippekkel Párisba jöttem. Azontelül nálam voltak betörő szerszámaim. *Kolb* asszonynál akartam betörni és oda *Wilson* barátom vezetett el.

— Ki az a Wilson? — kérdezte az elnök.

— Kolb asszony szeretője. — Egyebet nem vallott a flegmatikus angol, akinek a francia esküdtek nem hittek és élethossziglani vendégszeretetet biztositottak. —

Néhány nap óta Antoine szinházába sereglenek azok, akik a hátborzongást szeretik. Ott minden este zsufolt ház előtt de Lorde és Charles Foley *Telefonon* cimü kéttelvonásos darabját adják elő.

Első felvonás. *Marex*, gazdag kereskedő magányos villájában feleségétől és gyermekeitől bucsuzik, mert sürgős üzleti ügyekben a közel városba kell utaznia. A fiatal feleség nagyon bátor, de *Nanette*, az öreg dajka folyton tolvajokról és gyilkosokról beszél. *Marex* családja védelmére otthon hagyja revolverét és hüséges szolgáját, Justint. Alig hogy eltávozott a férj, egy gyanus kinézésü legény Justinhoz jön azzal a hirrel, hogy az anyja haldoklik és még egyszer látni kivánja. A fickó ellopja az asztalról a revolvert és eltünik. Marexné megengedi a siró Justinnak, hogy anyjához siessen, — a két asszony egyedül marad a két kis gyerekkel. A dajka reszket félelmében, kutyavonitást hall és közelgő lépteket a kertben. A fiatal asszony megőrizné bátorságát, de végre ő is félni kezd, mintha csakugyan léptek közelgenének a kertben. Marexnének most eszébe jut valami: telefonál urának, aki most bizonyára üzletbarátjánál van. Ha meghallja ura hangját, bizonyára nyugodtabb lesz. A telefonhoz lép, összeköttetést kér és mialatt a készüléknél vár, legördül a függöny. Nehány gyöngébb idegzetü hölgy elhagyja a szinházat.

Második felvonás. Marex ur csakugyan üzletbarátjánál van. Barátja és felesége társaságában vacsorázik és mesél nekik a maga családjáról. Megszólal a telefon. Marexné urát kéri.

— Félek . . .

— Szégyeld magad. . . . Legyen eszed. . . . Nanette ostoba . . . Ha valaki járkál a kertben, vedd a revolvert, nyisd ki az ablakot és lövj ki a levegőbe!

Az asszony némi félénk vonakodás után megigéri, hogy követni fogja a tanácsot, és Marex ur most már kissé nyomott hangulatban visszatér a teritett asztalhoz.

Ujra megszólal a csengetyü. Marex és barátja a készülékhez rohannak. Marexné elmondja, hogy nincs meg a revolver, bizonyára az a fickó lopta el, aki Justinért jött. Az ember nem hallja Marexné szavait, de megérti férje feleleteiből. Jönnek . . . hallom a lépteket . . . az ajtó előtt állnak . . . feszitik a zárat. Az ajtó enged.

— Menekülj a gyerekekkel! — orditja a férj. De a feleség már nem felel. A férj és barátja a telefonon keresztül hallgatja, mint gyilkolják le a családját. Antoine ezt a jelenetet mesteri módon játszotta.

E rendkivüli darabnak még nagyobb sikere lenne, ha már föltalálták volna a telefonnak a fonográffal való egyesitését.

A telefonra ezek után nagy szinpadi jövő vár. Meglehet, hogy egy másik férj telefonon fogja megállapitani, hogy felesége hütlenkedik. Megöli. És az antik sorstragédia szelleme szerint lenne, ha utólag kisülne, hogy helytelen összeköttetést kapott.

b. x.

Kinek mit hoz Mikulás?

Még ma éjjel, — e hazában szerteszéjjel — minden háznak ablakába — egy cipőcske, vagy csizmácska — lesz kitéve — s reggel félve — nézi leány és legény, — hogy december 6-ika éjjelén — mily gyönyörü, mily csudás! — mit hozott a Mikulás?

A cipőcske ki van téve — Európa minden népe — ablakába— és sorra járva — mindenfelé minden házat — ah! vigyázat, — bár indiskrét nem vagyok, — annyit elárulhatok, — hogy Mikulás errearra — mit felejt majd az ablakba — és holnap reggelre kelve — mivel lesz a csizma telve.

Szerbiában:

A csizmából alig, alig, — de kis gyerek-sirás hallik — s kérdi Sasa: Masina, — szólj mi a? — Masina szól: a gólya! — hol van hamar a pólya?

Hollandiában:

Édes, női kis topánka — van Vilmácska ablakába — és benne egy kis levélke, — jaj! mi boldoggá tevél te! — A szép Henrik herceg irta — könnyével is tele sirta: — Holnap este Vilma, drága, — várjon haza vacsorára.

Montenegróban:

Jaj! üres a kis cipőcske, — füvel, gyommal van benőve, — tudják-e vajjon mit vártak? — Pénzt! és ugyan találtak? — Nehány verset, — kissé nyerset, — aki látta, visita — s felkiálta: Nikita!

Bulgáriában:

Nagy, orosz bagariába — bulgár Ferdi várvavárja — minden időn, koron át, — a koronát. — Ő vár — de mit sem szól a cár.

Németországban:

Hej, nagy itt a csizma kinja, — nem fér bele egész Khina, — ki-kilóg nehány darab — Russzia belé harap — s a dolog vége — flotta, ágyu: Világbéke!

Belgiumban:

A cipőben uti jegy — Lipót megy — Amerikába. Messze, messze, — ujjé, lesz ott minden este — heje, huja! dinom, dánom. — Sohse bánom! — Ily jó kedvem sohse volt! — Kiabálja Cleopold!

Franciaországban:

A köztársasági cipőcske mellett, — mire reggel lett, — kifényesitve keményen, — ugyan mi történt az éjben? — minden francia szalutált ott, — az orosz csizma állott.

Magyarországon:

Hazájában ki sem proféta, — hallgass, poéta!

P.

FŐVÁROS.

(*) **A koronázási jubileumi-díj.** A főváros hatósága tudvalevőleg nagy huzavona után csak akkor szolgáltatta ki *Bodnár* Zsigmond egyetemi tanárnak a koronázási jubileumi dijat, miután *Wlassics* közoktatásügyi miniszter erre utasitotta. A főváros azonban a miniszter intézkedésében autonomiájának a megsértését látta s ennek kifejezést is adott abban az átiratban, amelyben az utasitás tudomásul vételéről értesitette a miniszter. Ebben az ügyben ma Wlassics miniszter a főváros hatóságához leiratot intézett, amelyben tudomásul veszi, hogy a tudományos szakra szánt dijat a főváros Bodnár Zsigmondnak adományozta s kijelenti, hogy előbbi leirata a felügyeleti jog alkalmazásának keretén tul nem terjeszkedik és a főváros autonom jogkörét a dij adományozásának kérdése egyáltalában nem is érinti. Az alapitvány és a legfelsőbb felügyeleti jog fogalmából önként következik, hogy a felügyelő hatóság kötelessége mindenekelőtt annak az ellenőrzése, hogy az alapitványt céljának megfelelőleg használják-e föl. Kétségtelen, hogy a hatóság a jogát szabadon gyakorolhatja, a minősitettek közül szabadon választhat s ezt az eljárását, amennyiben az alapitó-oklevéllel nem ellenkezik, a felügyelő hatóság nem akadályozhatja meg. Azonban joga és kötelessége a miniszternek, hogy a fővárost fölhivja, hogy kinek adja ki a dijat, mert a javaslatot tevő bizottság szabályszerüen tette az előterjesztését s a főváros ezzel szemben olyan közvetitő határozatot hozott, amely a kijelölést s ezzel együtt az alapitványnak megállapitott célját esetleg meghiusithatta volna. Végül fölhivja a miniszter a fővárost, hogy terjesszse fel hozzá az alapitványból a szépirodalmi szakra kitüzött dijra vonatkozó részletes ügyrendet.

(*) **Németnyelvü átirat.** Megint egy kis német átirati ügy. És pedig katonai. A dolog azon kezdődik, hogy a hadügyminiszter annak idején elrendelte, hogy a katonai hatóságok a városi hatósághoz magyarul küldjék az átirataikat. Ez után a rendelet után bizonyára csak az következhetett volna, hogy amennyiben katonai hatóságnak dolga akad a várossal az erre vonatkozó irásbeli érintkezésben a magyar nyelvet használja. Most kitünt, hogy a hadügyminiszter rendeletét egy hatóság, az ugynevezett katonai épitőhatóság nem tartotta be. Nem is egyszer, hanem mindig német átiratot küldött a fővárosnak. A tanács ma foglalkozott végre az esettel és ugy határozott, hogy a németnyelvü átiratokat nem intézi el, hanem visszaküldi a kibocsátó katonai hatósághoz, egyuttal feliratban orvoslást kér a belügyminisztériumtól. Semmi kétség ezek után, hogy a katonai épitő hatóság a jövőben magyarul fog átirni a fővároshoz. Akár szórakozottságból, akár más okból mulasztotta el ezt eddig, a hadügyminisztertől utasitást fog kapni a rendelet betartására. És éppen azért, mert a hadügyminiszter szivesen járul hozzá ahhoz, hogy hatóságai az ő intézkedéseit respektálják, a főváros tanácsa bizvást gondoskodhatott volna már előbb is arról, hogy a szabálytalanság megszünjék s állandó jelleget ne öltsön.

(*) **A mulatságok dija.** November hónapban 4876 korona folyt be a fővárosi szegénypalap javára a mulatságok és mutatványos előadások után. Ezt az összeget a rendőrség már beszállitotta a főváros pénztárába.

(*) **Egyesületek megvizsgálása.** A székesfőváros tanácsa minden félévben rendszeresen megvizsgáltatja a fővárosban levő egyesületek ügymenetét és kezelését. A tanács most is felhivta erre a kerületi előljáróságokat s különösen azt kivánja, hogy szigoruan vizsgálja meg a közjótékonysági- és temetkező-egyesületeket abból a szempontból, vajjon eleget tesznek-e az alapszabályokban körülirt kötelezettségeiknek s nem kell-e közülök valamelyiket megszüntetni. Az erélyes eljárásra annál is inkább szükség van, mert a közelebbi időben több intézet ellen merült fel kifogás s néhányat a belügyminiszter fel is oszlatott közülök.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Operaház.** *Warmuth* Ignác ma este folytatta vendégszereplését és pedig *A zsidónő*ben, mint Eleázár. Ez már aztán olyan szerep, amelyben a hőstenorista összes kvalitásait kimutathatja, de sajna, vendégmüvészünket a második felvonás folyamán egy később egyre fokozódó indispozició fogta el, amely erejének teljes kifejtésében megakadályozta. Mindenesetre láttuk, hogy *Warmuth* fölöttébb intelligens müvész, akinek organuma a gyönyörü tenorhangok közé tartozik, énektudása elsőrendü, ábrázolása pedig gondolkodón alakitó müvészre vall. Szivesen látnók még egy szerepben ezt a ritka tudásu tenoristát, akit valami sajátságos végzet üldöz: vagy indispoziciót vagy trémát kap. Ő az az admirális, aki tengeri betegségben szenved. (—*ly.*)

** **Florodóra.** Jó hangzásu név és a *Magyar Szinház* ürge kezü titkára, aki vékony acéltollal is nagy dobot tud verni, már jó eleve elárulta, hogy ez az egy Florodóra kettő: sziget is és parfüm is. Sőt ez utóbbit nagy gép, önálló konstrukciójú nagy gép, külön erre a célra készült nagy gép fogja a nézőtérre szórni. Na, gondolták az emberek, ez nem lesz rossz. Majd tartjuk a zsebbevalóinkat. De a titkár ur rossz és csalafinta: a szinházi illatszóró csak olyan rossz, amilyen a többi rendesen. Ha valamire akarunk vele menni, ki kell csavarni az üvegből, azután megy minden. Az igazság tehát — különös, hogy ismeretlen szigeteken is ezt kell keresni — hogy bizony vissza kellene tériteni, ha a jegy árában a parfümért is volna valami. De ez azután minden, ami a nagy zajjal beállitott darabon kivetni való. Az ujabb angol operett sikere teljes és ugy lehet, megint a premierláz volt az első estén, ami e siker tökéletes kifejlését a szinpadon is, a széksorokban is hátráltatta. Az egész kép változatos, szines, gazdag és üde. Az alakok benne szép leányok és tarka férfiak, a keret pompás dekoráció. És a lábak ritmusa, a sok tánc: egyenesen mesés. Hogy tanitották és meg tudták tanulni, csodálni kell érte a mestereket és fogékony tanitványaikat egyaránt. Idáig megy a sok figura és most szólni kell komolyan két komoly játékról és feltünő sikerről. Egyik a *Fedák*, a másik a *Ledofsky* kisasszonyé. Fedák kisasszonynak már puszta megjelenése is kész hatás, az előkelő hatások közül való. Ruhája ezuttal nem afféle stilizált operettcsoda, ami szintén szép a maga helyén, hanem a legválasztékosabb és a legtisztultabb asszonyizlés egy kis remeke. A játékban vegyest váltakozik a décens kacérság kifogástalan szinpadi beszéddel, grációzus ének finom szövegmagyarázással és általában annyi selymes árnyalat, hogy ez a szerep a brilliáns ifju müvésznő széles skálájának sok uj fokozatát mutatta. Mindezek tetejébe sok szép szövésü tánc, nem tuláradó, csupán eleven: a szerep parancsa szerint, aminek a kisasszony engedelmes és helyes ösztönnel mindig alárendeli magát. Akkor is persze, ha a darab pergőbb temperamentumot követel. Az angol operett másik fő női szerepe, a meleg érzésü, szerelmes Dolores, *Ledofsky* kisasszony kezében van és ujból valósággal öröm volt nézni e müvészi becsvágyában is, eszközeiben is kivételes talentum játékbeli erényeit, amelyeket valami mélységes rezgésü hang tetéz. Az első felvonás záró jelenésében egy elcsukló, sóhajba vegyülő, majd zokogásba törő kis ének, pár taktus az egész, valósággal drámai erejü, középpontja az egész együttesnek és mindeneknek szivéhez szól. Az ilyen meleg hatások a szinjátszó emberek legszebb sikerei. Most még az operett szövegéről annyit, hogy sokkal jobb a hirénél. *Bálint* Dezső kitünő kollegánk, ahol a sok angól elapadt, persze tóditotta a magáéból. A toldás kitünő, az eredeti se rossz. Az angol operett-szövegek pausális lenézése csak olyan divat, mint az angol operett maga. Ez se, az se tart örökké. Maga a Florodóra mindenesetre jó sokáig fog tartani. Még a fenntisztelt titkár urról, *Mórei* Adolfról annyit, hogy ő verselte frissen és ötletesen a verselni valót. Micsoda bő forrás. És milyen frissen buggyan. Adhatna belőle a parfümszórónak. (—)

** **Vigszinház.** *A páholy* második előadására ma este egészen megtelt a nézőtér és a közönséget állandó derültségben tartották a kacagtató jelenetek. Helyenkint valósággal megakadt az előadás a zajos derültségtől. Valamennyi szereplő kitünő.

** **Jászai Mari Szegeden.** *Jászai* Mari, a *Nemzeti Szinhház* nagy tragikája, a héten ujabb három estén vendégszerepel a *szegedi* szinházban. A müvésznő egyik legfényesebb alkotásában, *Medeá*ban kezdi meg ujabb vendégjátékát.

** **Hirek a Népszinházból.** Holnap, szombaton, a *Katalin* operett kerül szinre *Küry* Klárával és *Zilahiné* S. Vilma asszonynyal, vasárnap este pedig a *Flórika szerelme* uj népszinmü *Blaha* Lujza asszonynyal. — Vasárnap délután több mint kéthavi szünet után a *Lili* kerül szinre. Lili-Amélie-Antonine szerepét *Küry* Klára fogja játszani, kinek ez a szerep egyik legmaradandóbb sikere. Plinchard-t *Szirmai*, Sainte-Hypothése vicomteot *Kovács* játszsza.

** **Pálmay Ilka a Vigszinházban.** A *Vigszinház* tervezett száz magyar estéje következtében, amelyről már bővebb hirt adtunk, *Pálmay* Ilkának a *Pillangókisasszony*ban és a *Szcnes leány*ban január havára tervezett ujabb vendégszereplése valószinüleg elmarad. Ebben az esetben a diva, mint megbizható forrásból értesülünk, a *Népszinház*ban lépne fel két régibb, klasszikus szerepében.

** **Baleset a párisi Varieté-szinházban.** A *párisi Varieté*-szinházban a napokban előadásközben, nyilt szinen, nagyobb baleset történt. A szinpad egyik része a *párisi* Opera lépcsőjét ábrázolta, amelyet a darab sok szereplője foglal el. Ez a lépcső leszakadt s több szinész és szinésznő kisebb-nagyobb mértékmegsérült.

** **A Népszinház karácsonyi ujdonsága.** A *Népszinház* legközelebbi, alkalmi ujdonsága, mint már megirtuk, a *Karácsony* cimü szinmü lesz, melynek a szerzője Charles *Dickens Karácsonyi ének*ét alkalmazta szinre, s ez a tárgy adja meg a darabnak az alkalomszerüséget. A szerző egyelőre nem nevezi meg magát. A darabhoz irott zenét — angol motivumu melodrámai zene és karácsonyi énekek — *Barna* Izsó, a *Népszinház* karmestere hangszerelte. A rendezés sok aprólékossággal járó és nagy gondot kivánó munkáját *Stoll* Károly a *Népszinház* rendezője végzi.

** **Drámairó főhadnagy.** Érdekes premier volt e hó 4-ikén a szabadkai szinházban. *Lehrer* Henrik, a 86. gyalogezred főhadnagya, aki *Lengyel* álnév alatt már sok szép novellát irt, *Magda eljegyzése* cim alatt négyfelvonásos társadalmi szinmüvet irt, amelyet zsufolt ház előtt mutattak be tegnap a szinházban. A szinmü tárgya érdekes és dialogusai frissek és szellemesek. A közönség zajos ovációban részesitette a főhadnagyot és többször hivta a lámpák elé, de helyette *Ferenczy* rendező köszönte meg az ünnepeltetést. A darabot *Pesti* szintársulata hozta szinre s a szereplők is sok tapsot kaptak. A szintársulattal egyáltalán nagyon meg van elégedve Szabadka város közönsége. A szinikerületet *Pesti* ujabb három évre megkapja.

** **Növendékszinészek előadása** *Horváth* Zoltán szinésziskolájának növendékei e hónap 14-én tartják meg első vizsgaelőadásokat az *Uránia-Szinház*ban. Ez alkalommal a növendékek *Dezső* Józsefnek, a *Nemzeti Szinház* tagjának *Az elefánt* cimü egyfelvonásos apróságát fogják előadni. Ez lesz a darab bemutató előadása, mely elé annyival is inkább tekintenek érdeklődéssel, mert *Dezsőnek* egy darabja, *A zsarnok bukása* már kétszer került szinre nagy tetszés mellett a vizsgálati előadáson. A növendékek elő fogják adni még a *Varázshegedü* egyfelvonásos operettet és részleteket a *Boccaccio* operett első felvonásából. Az előadásra jegyeket az intézet helyiségében (Kerepesi-ut 20. sz.) lehet váltani.

** **Szerződtetés.** Dr. *Janovics* Jenő, a szegedi szinház uj igazgatója, szerződtette társulatához *Mészáros* Gizát, a Nemzeti Szinház tagját.

** **Uránia Szinház.** *Szabó* Lajos honvédszázados *A hadsereg* nagy sikert igérő darabjának első előadásán *Bacho* Imre karmester vezetésével az első magyar honvédzenekar fog közremüködni. Ezzel betetőződött a budapesti hadtestparancsnokságnak a szinház minden előkészitő munkájával szemben való előzékenysége. Ezt a darabot valóban csak a hatóságoknak nagymérvü segitségével lehetett olyan szenzációssá tenni, amilyenné alakult. A honvédelmi minisztériumon kezdve, a budapesti hadtestparancsnokság, a honvéd fő- és térparancsnokság és az összes fegyvernemek katonai hatóságai mind közremüködtek ahhoz, hogy a katonák minden nevezetes és érdekes dolgáról a szinház vetitett képpel és kinematogrammal beszámolhasson. Mint értesülünk, az első előadás iránt már a bécsi katonai körök figyelme is felébredt. Készek már az utolsó mozgóképek is. A próbákat néhány nap mulva teljesen befejezik. Az első előadás december 10-ikén, kedden lesz. Az első előadásra elővételi ár nélkül jegyet válthatni a szinház pénztáránál.

** **Foltényiné-Szabó Amália.** A magyar szinészetnek halottja van: *Foltényiné-Szabó* Amália, egykor jeles és elösmert szinésznő tegnap Debreczenben meghalt élete 73-ik évében. Évtizedeken keresztül tapsolták müvészi játékát a vidék minden nagyobb városában s halála mindenfelé mély részvétet kelt. Halálát férje s egyetlen fia siratja. Az elhunyt, kit általánosságban csak *Foltényi* mamának neveztek, *Feleki* Miklósnak, a hires szinésznek volt első felesége.

** **Singer Richárd sikere Hamburgban.** *Singer* Richárd, a nagytehetségü fiatal zongoravirtuoz, aki a mult szezon végén Budapesten tünt föl egyszerre az ismeretlenség homályából, minap a *hamburgi* filharmonikusok második népszerü hangversenyén nagy sikert aratott. Az összes lapok lelkes elismeréssel emlékeznek meg kitünő technikájáról és helyes fölfogásáról, amelylyel *Liszt* átdolgozásában *Weber* éppen oly nehéz, mint gyönyörü f-moll versenyét játszotta zenekari kiséret mellett. *Singer* Richardot tehát a hamburgi közönség is éppen oly melegen fogadta, mint a budapesti.

** **A vidéki szini kerületek.** Ismeretes, hogy a belügyminisztériumban régóta foglalkoznak a vidéki szinészet reformjával azon az alapon, hogy az országot szini kerületekre oszszák fel. A kerületi rendszer megvalósitására gróf *Festetich* Andor, a vidéki szinészet felügyelője részletes tervet dolgozott ki, amelyet bemutatott az *Országos Szinész-Egyesület* tanácsának is. A szinészeti felügyelő tervezete a következő:

Állandó szinházak: 1. Kolozsvár. 2. Arad. 3. Kassa. A) *Formailag megalakult kerületek*: 1. Temesvár, Buda Krisztinavárosi Szinkör. 2. Debreczen, Nyiregyháza, M.-Sziget (egyezség megköttetett 1901. május 10-től 4 évre). 3. Deés, M.-Vásárhely, Déva, N.-Szeben, Gyulafehérvár, Sz.-Udvarhely, K.-Vásárhely, Sepsi-Szt.-György (egyezség megköttetett 1901. szept. 1-től 2 évre). 4. Győr, Szombathely, Pápa, Komárom (Esztergom). 5. Szabadka, Zenta, Baja, Szentes (egyezség megköttetett 1901. szeptember 1-től 3 évre). 6. Nagy-Becskerek, Lugos, Nagy-Kikinda, Versecz, Orsova, Fehértemplom, Buziás, Herkulesfürdő, Pancsova, Oraviczabánya, Karánsebes, Nagy-Szent-Miklós, Törökbecse, Zsombolya, T.-Kanizsa, Módos (egyezség megköttetett 1901. október 1-től). B) **Az alakulás stádiumában vannak**: 7. Pozsony, Sopron nyári állomások. 8. Székesfehérvár, Szombathely, Siófok, Veszprém, Balatonfüred, Zalaegerszeg, Keszthely. 9. Miskolcz, Eger, Losoncz, Rimaszombat, Beszterczebánya, Ungvár. 10. Lőcse, Igló, Késmárk, Zólyom, Breznóbánya, Trencsén, Léva, Aranyosmarót, Pöstyén, Selmeczbánya, Liptó-Szt.-Miklós, Rózsahegy, Turócz-Szt.-Márton, Alsó-Kubin, Sziács Körmöczbánya. C) *Még alakitandó kerületek*: 11. Szeged, Hódmező-Vásárhely. 12. Nagyvárad, Gyula (Maros-Vásárhely, Brassó), 13. Pécs, Kaposvár, Nagy-Kanizsa, Mohács, Szegszárd (Fiume). 14. Kecskemét, Szolnok, Nagy-Kőrös, Félegyháza, Czegléd, Abony. 15. Eperjes, S.-A.-Ujhely, Nyitra Érsekujvár, Bártfa, Rozsnyó, Nagy-Szőllős, Kisvárda. 16. Szatmár, Munkács, Beregszász, Nagy-Károly, N.-Bánya, Szilágysomlyó (Zilah). 17. Alföldi kerület: Zombor, Ujvidék, B.-Csaba, Orosháza, Makó, Szarvas, Békés. 18. Esetleg még egy II. erdélyrészi szini-kerület. Kimaradt városok: Tata, Szigetvár, Kőszeg, Körmend, N.-Szombat, Gyöngyös, Jászberény, Balassa-Gyarmat, Kőbánya, Ujpest, O-Buda, Vácz, Halas, Kalocsa, Mezőhegyes, Pécska, Battonya, Csongrád, Szlatina, Tokaj, Poprád, Iglófüred, T.-Füred, Dobsina, Hatvan, Parád, Koritnyicza, Tolna, Paks, Kisczell, Héviz stb. Ezek között a 3 állandósitott városon kivül tervbe van véve 17—18 kerület és még esetleg 4—6 kisebb társulat, amelyek a kerületekbe be nem osztott helyeken tetszés szerint müködnének és igy összesen 24—26 igazgatói engedélyt adnának nekik.

** **Detektivfőnök-szinész.** A *drezdai* titkos rendőrség főnöke, *Krüger* Frigyes, a legszokatlanabb átalakuláson vitte át magamagát. Nemrégiben egy mükedvelő előadáson szerepelt a *göttingai* szinpadon s olyan zajos sikere volt, hogy elhatározta, miképp otthagyja állását és szinészpályára lép.

Látogatás Ibsennél.

Budapest, december 5.

Ibsen Henriket, az agg norvég drámairó-mestert, nemrégiben egy *krisztiániai* ujság dolgozótársa látogatta meg a lakásán s erről a látogatásáról beszámolva érdekes dolgokat mond el a nagy északi drámairóról, aki legutóbb nehéz betegségen esett át, melyből nem igen hitték felépülését.

Ibsen, mikor látogatója be épett, felállott iróasztala mellől.

Mikor a látogató a mester egészségi állapota felől tudakozódott, *Ibsen* azt felelte, hogy már régóta nem érzi magát olyan jól, mint most.

— Csak az átkozott járás — mondta aztán a drámairó, — az még mindig kinoz. Szerencsére annál nagyobb a frisseség a fejemben bent. Sajnos, hogy kerülnöm kell a fáradságot s nem szabad nagyobb munkával foglalkoznom; az orvos még azt is kivánja, hogy minden megerőltetéstől tartózkodjam. Ez azonban nem akadályozott meg abban, hogy külföldi ügyeimet rendesen ne végezzem s a nagyobb szinházi városokban lakó képviselőimmel folyton ne érintkezzem. Legutolsó darabom magában befejezett, önálló munka, drámáim sorozatában. Legközelebbi müvem dolgában nem juthattam tovább az előkészületnél; közbejött aztán a betegségem, ugy hogy minden abban maradt. Addig, amig teljesen erőre nem jutok, nem is gondolok rá, hogy féligkész tervembe merüljek . . .

A társalgás aztán a napi politikai kérdésekről a halálbüntetés érdekes kérdésére tért át s erről *Ibsen* igy nyilatkozott:

— Éppenséggel nem vagyok ellensége a halálbüntetésnek. Ellenkezőleg. Felfogásom szerint egyetlen törvényhozás sem cselekszik helyesen, ha ezt a büntetést kitörli a büntetések sorából s csak a legutóbbi idők tapasztalásai győztek meg bennünket arról, milyen nagy szükség van erre a legvégsőbb büntetési eszközre, hogy a társadalmat bizonyos elemek ellen megvédjük.

Végül erősen kifakadt az agg drámairó hazájának — adózási rendszere ellen.

— Valóban ugy rémlik előttem, mintha a mi törvénygyártóink valamennyiünket a koldusbotra akarnának juttatni. Nem ismerek országot, amelyben olyan rettentő adókat vetnének ki, mint nálunk Norvégiában. S amellett az élet sokkal drágább nálunk, mint bárhol a külföldön. Mégsem hiszem azonban, hogy azok az urak addig nyugtot hagynának nekünk, mig a társadalom legszélesebb rétegei végképp ki nem merültek . . .

MÜVÉSZET.

□ **A Mübarátok kiállitásának megnyitása.** Ma délután nyitotta meg ez idei első müкiállitását a Mübarátok-köre egyleti helyiségeiben. A Ferenciek-tere 4. sz. alatt levő fényes helyiség bejárójánál egyik előkelő fogat a másikat érte. Fönnt a termeket pedig előkelő társaság töltötte meg. Négy óra után pár perccel megjelent *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter *Kadosa-Lipich* Elek min. tanácsossal, *Pejacsevich* Katinka grófnő fogadta és *Seress* Gyula, a kiállitás rendezője kalauzolta a minisztert, aki bemuttattatta magának a kiállitó müvészeket és teljes egy órát töltött a kiállitásban. Elismeréssel illette *Kalmár* Elza szobrásznő apró bronzait, *Huszár* Ilona bárónő égetett fa-technikáju butorait és valamennyi kiállitó müiparos tárgyait. Különösen *Katona* Nándor festőmüvész munkáinak gyüjteményében gyönyörködött a miniszter és a *Hegyszoros* cimü müvet meg is vásárolta a Szépmüvészeti Muzeum számára. A kiállitás mindennap esti 8 óráig marad nyitva és 1 korona belépődij mellett tekinthető meg a Ferenciek-tere 4. sz. alatt levő helyiségben.

□ **A Müosarnok koszorui.** A képzőmüvészeti társulatnak több mint száz tagja tudvalevőleg rendkivüli közgyülés egybehivását kérte a Szemere-társaság koszorui miatt. A választmány hétfői ülésén történtek után azonban ebbeli kivánságát több mint 21 tag visszavonta s élükön *Eötvös* Károly országgyülési képviselővel a következő beadványt intézték a társulat elnökéhez, gróf *Andrássy* Tivadarhoz:

Nagyméltóságu elnök ur! A napisajtó közleményeiből tudomásunkra jutott egyrészt, hogy a képzőmüvészeti társulat választmánya oly határozatot hozott, mely az előfordult képkoszoruzások lehetőségét jövőre minden oldalról kizárja s ezzel az igazgatóság ismeretes engedélyét elég világosan és félre nem érthetőleg elitélte, — másrészt, hogy az igazgatóság eljárását rosszaló inditvány is felhangzott, bár ez határozattá nem emelkedett. Ha sajnálatunknak kell is kifejezést adnunk a felett, hogy az igazgatóság, — megengedjük, jóhiszemü tévedésből kifolyólag, — általa fel nem ismert s a müvészettől távol álló tendenciák demonstrativ érvényesülésére adott alkalmat s ezen tévedését több oldalról nyert felvilágositás után sem önmaga korrigálta, mégis tekintettel arra, hogy a választmány határozata folytán hasonló esetek jövőre elő nem fordulhatnak s igy a müvészet magasabb érdekei szempontjából előttünk lebegett cél érdemben eléretett, — tekintettel továbbá arra, hogy az igazgatóságnak ezen ügyben tanusitott eljárása ellen még további harcot inditani s ezzel a müvészet hajlékában esetleg pártküzdelmet felidézni, ugyancsak a müvészet és a müvészek érdekében ezuttal nem szándékozunk, a rendkivüli közgyülés egybehivására irányuló kérelmünket ezennel visszavonjuk s kérjük nagyméltóságodat, hogy aláirásainkat a benyujtott kérelem alól törölni sziveskedjék, *fenntartván* magunknak, hogy ezen ügyet esetleg a *rendes közgyülés alkalmával* szóvá tehessük.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Petőfi-Társaság** e hó 8-án (vasárnap) délelőtt tiz órakor az Akadémia elsőemeleti termében felolvasó-ülést tart. Tárgyak: 1, A *Karácsonyi álom előjátéka* (székfoglaló), irta *Gárdonyi* Géza r. tag, felolvassa *Somló* Sándor r. tag. 2. *Ocskay brigadéros* (Költemény) *Luby* Sándor vendégtől, bemutatja *Koroda* Pál r. tag. 3. *Lirai költemények*, irta és felolvassa *Bartók* Lajos r. tag. 4. *A megszökött szent-szobor* (elbeszélés) *Peterdy* Sándor vendégtől és *A két Galambos* (elbeszélés) *Prém* József r. tagtól, mindkettőt felolvassa *Prém* József r. tag. 5. Folyó ügyek.

○ **A Természettudományi Társulat** állattani szakosztálya holnap, pénteken este 6 órakor a királyi tudományegyetem állattani intézetében ülést tart, melynek tárgyai: 1. *Méhely* Lajos: A magyarországi csikos egérről. 2. Az önálló zoologiai folyóirat ügye.

○ **A Magyar Történelmi Társulat** ma délután gróf *Teleki* Géza elnöklete mellett ülést tartott, amelyen *Borovszky* Samu r. tag felolvasta *Olchváry* Ödön-

nek *A muhi csata* cimü érdekes tanulmányát. A tetszéssel fogadott felolvasás után *Nagy* Gyula főtitkár előterjesztésére három uj tagot vettek fel a társulat kötelékébe.

Nyilttér.

Fájdalomtól megtört szivvel jelentik alulirottak ugy a maguk, mint az összes rokonság nevében, hogy

Felsőbányi

Baruch Samu

ur

nagykereskedő és földbirtokos Pest-Piliz-Solt-Kis-Kun vármegye bizottsági tagja stb.

f. hó 2-án Triesztben, tevékeny és áldásdus életének 53-ik, boldog házasságának 26-ik évében hosszu szenvedés után jobblétre szenderült.

A drága halott hülttetemét e hó 6-án délután 3 órakor fogjuk a brassói izr. temetőbe kisérni és ott a családi sirboltban örök nyugalomra helyezni.

Budapest, 1901. december hó 5-én.

Áldás és béke hamvaira.

Özv. felsőbányi Baruch Samuné szül. Felter Regina neje, felsőbányi Baruch Jenő, Aladár, Elemér fiai, Deutsch Gyuláné, szül. Baruch Hermina nővére, Deutsch Gyula sógora, özv. Baruch Mórné szül. Auster Róza, özv. Baruch Gyuláné szül. Mendel Lina, özv. Baruch Adolfné szül. Mandel Henriette, özv. Felter Salamonné szül. Mandel Regina, özv. Reichner Lipótné szül. Felter Lina, özv. dr. Roth Józsefné szül. Felter Frida sógornői.

Minden külön értesités helyett!

TROPON a gyomorbajosok legjobb tápláléka.

A gyöngeségi érzést, mely a rossz emésztésüeknél, a táplálék tökéletlen földolgozódése következtében föllép, a **Tropon** hamar megszünteti.

Ez a könnyen emészthető fehérje, melyet a leggyöngébb gyomor is elbir, lehetővé teszi azoknak is, kiknek beteg gyomra a közönséges ételeket megemészteni egyáltalán nem képes, hogy szervezetüknek mindennap annyi fehérjét juttassanak, amennyi annak jó erőben tartásához szükséges.

Ungár Dávidné

Ungár Izsó fővárosi kereskedő édesanyja 72 éves korában ma elhunyt.

Nyilatkozat.

A következő sorok közlésére kértek fel bennünket. A műegyetemi ifjusági klubok elnökei, számszerint öten engem a Magyar Egyetemi Ifjuságban „Kecskeméthy Győző" cimmel megjelent cikkem miatt provokáltak. Megbizottaim: Sebestyény József és Neumann Béla urak, miuthogy ebben az ügyben már általam egyszer fegyveres elégtételt, az elv érdekében párbajbiróságot kértek összehivatni, hogy mondja ki, köteles vagyok-e minden utólagos provokációra elégtételt adni.

A választott biróság, melynek tagjai: Vészi József, Krisztoffy József, Lovászy Márton, Krasznay Ferenc, a M. A. C. alelnöke, országgyülési képviselő urak és Dr. Dáni Vilmos ur, mint a párbajbiróság elnöke, ma este az Országos Kaszinóban megtartott összejövetelen egyhangulag kimondták, hogy nem vagyok köteles elégtételt adni.

De engem kötelez a lovagiasság és az igazságérzet, hogy a választott biróság föltmentő itélete után most már kimondjam, hogy a cikkemben foglaltak nem akarták érinteni sem a műegyetemi klubokat, sem ezek elnökeit, akikről mindig a legjobb véleménnyel voltam. Teszem ezt a kijelentést igaz szivvel és tiszta lélekkel.

Szekula Jenő.

Dr. FABINYI

specialista, v. kórházi szakorvos, rendel nemi betegségek, (hólyagbajok stb.) ellen

d. e. 9–3-ig; este 6–8-ig

Bpesten, Erzsébet-körut 12., félemelet.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Fegyveres őrség a táblán.** A budapesti kir. itélőtábla nyilvános főtárgyalásain legutóbb két olyan eset történt, amelyek szükségessé teszik, hogy a főtárgyalások napjain állandó fegyveres őrség álljon a tanácselnökök rendelkezésére, oly célból, hogy a renitens vádlottakkal szemben az elnökök elnöki fegyelmi jogukat érvényesithessék, másrészt pedig, hogy megakadályozzák a szabadlábon védekező vádlottaknak az itélet kihirdetése előtt való váratlan megszökését, mint ez a Loughi-féle esetben történt. Az állandó fegyveres őrség felállitása tárgyában az igazságügyminisztériumban már történtek lépések s nemsokára egy 6–8 főnyi börtönőrökből álló őrség üt majd tanyát a kir. itélőtábla falai között.

§§ **Tolvaj dijnok.** Ez év február 18-án, a délelőtti órákban beállitott a pestvidéki törvényszékhez *Fuller* Gyula volt dijnok s Bánó törvényszéki biró után kérdezősködött. Szekeres Gábor hivatalszolga, aki a biró előszobájában volt, mondta neki, hogy várjon, mert a biró ur most el van foglalva. *Fuller* erre igy szólt:

— Menjen csak be, jelentsen be a méltóságos kamarás urnak, ajánló-levelet hoztam neki *Geguss* rendőrfogalmazó urtól!

A szolga bement a biróhoz, de mire kijött, akkorra már sem Fullert, sem a téli kabátját, mely az előszobában a fogason függött — nem találta.

Hónapok multával végre reákadt mégis a tolvaj dijnokra s rendőrrel letartóztatta. A budapesti büntetőtörvényszék *Cseke* biró elnöklete a att ma dr. Gruber alügyész vádjára Fullert, aki lopásért már 3 izben volt büntetve, hét havi börtönre itélte.

TÁVIRATOK.

Bécs, december 5. Hir szerint *Széll* Kálmán miniszterelnök a jövő hét folyamán Bécsbe érkezik.

A horvát tartománygyülésből.

Zágrab, december 5. *Gyurgyevics* elnök 11 óra 15 perckor nyitotta meg a tartománygyülés ülését. A beérkezett iratok közt van a feliratí bizottság jelentése a feliratí javaslatról, a költségvetési bizottság jelentései az indemnitásról és a pénzügyi provizóriumról, végül a Magyarország és Horvátország közti 1898. évi közös elszámolásról. Miután a közös törvényeket kihirdették és megválasztották a regnikoláris bizottságot, rövid házszabályvita után a legközelebbi ülés hétfőre tüzetett ki. Napirend: a feliratí vita.

Az ausztriai helyzet.

Bécs, december 5. A képviselőház holnapi ülésének napirendjére a *költségvetési provizórium második olvasását* tüzték ki. Azután következik a mezőgazdasági szövetkezetekről és a napidijasokról szóló törvényjavaslat tárgyalása. A költségvetési provizórium második olvasása előtt sorra kerülnek a *szláv egyetemek dolgában bejelentett sürgős inditványok*. A költségvetési provizórium harmadik olvasása valószinüleg jövő hétfőn lesz.

Bécs, december 5. A tiroli választókerületek három konzervativ, két német-nemzeti, egy német radikális és öt olasz kompromisszumos jelöltet választottak a tartománygyülésbe. Két helyen pótválasztás lesz.

Bécs, december 5. A tisztességtelen verseny tárgyában összehivott szaktanácskozmány tegnap befejezte tanácskozásait. Az értekezlet megvitatta az üzleti titkok megsértését és az áruk minőségi hiányaira és eredetére vonatkozó kötelező megjelölések kérdését.

Bécs, december 5. *Wolf* választókerületének egy küldöttsége vasárnap ujból Wolfnak fogja felajánlani a mandátumot azzal a megokolással, hogy képviselőjük a választók beleegyezése nélkül nem rendelkezhetik a mandátummal.

Lemberg, december 5. Ma megkezdődött az itteni egyetemen *a ruthén diákok szecessziója*. Délelőtt kétszáznál több ruthén egyetemi hallgató bejelentette a dékánnál kilépését és letették a kilépési bizonyitvány kiállitásáért járó dijat. Igy most már alig száz ruthén hallgatója maradt az itteni egyetemnek.

A walesi herceg ünneplése.

London, december 5. A Guildhallban ma a *walesi herceg* és neje tiszteletére rendezett dejeuner fényes lefolyásu volt. A *herceg* hosszabb beszédben vázolta az angol birodalmon át tett utazásának eredményét és kiemelte az anyaország és a gyarmatok közti viszony bensőségét és az utóbbiak lojális ragaszkodását a koronához. Ezután *Salisbury* miniszterelnök az uj lordmajorra mondott felköszöntőt, melyben egyebek közt azt mondta:

Kétségtelenül igaz, hogy ebben a pillanatban sok az ellenségünk, akik véleményük nyilvánitásában kevés tartózkodást tanusitanak. Evvel szemben a hercegi pár utazása megmutatta, hogy a távolban levő testvéreinkben oly támogatásban van részünk, melyben egyuttal politikánk helyeslése és elismerése foglaltatik, ami fontosabb reánk nézve minden megvetésnél és rosszalásnál, melylyel más nemzetek elhalmoznak. Egyáltalában nem engedhetem, hogy ezek a mi eljárásunk felett biráskodjanak vagy éppen, hogy mi az ő véleményükre való tekintettel megváltoztassuk magatartásunkat. Amit figyelembe veszünk az testvéreink véleménye a birodalomban. A birodalom minden részéből érkeznek hozzánk nyilatkozatok, hogy ami igényeink jogosságát és azok érvényesitésének szivósságát illeti, semmit sem vesztettünk becsülésükben.

Chile és Argentina.

New York, december 5. A New York Heraldnak jelentik Valparaisóból: *Portela* argentinai követnek ma átadták a chile-argentinai vitás határszélen épitendő utak kérdésének és a két ország között függőben lévő egyéb kérdések rendezésének tervezetét.

Santiago de Chile, december 5. A külügyminiszter a képviselőházban ujra kijelentette, hogy az Argentinával való konfliktusra vonatkozó nyugtalanitó hirek alaptalanok. A függő kérdéseket békésen és becsülettel fogják rendezni. A miniszter azután az argentinai sajtó izgató magatartásával foglalkozott, amelynek az a célja, hogy visszavonást támasszon két nemzet között, amelyeknek az volna a hivatásuk, hogy jó egyetértésben éljenek egymással.

Véres diákzavargás.

Brüsszel, december 5. A *Reforme* löweni távirata szerint az ottani diákok, elkeseredve azon a fogadtatáson, melyben a minap Lüttichben és Gemblouxban részesitették őket, vagy nyolc nap óta rendzavarásokat okoznak. A mult éjjel megtámadtak több helyiséget, betörték az ablakokat, berugták az ajtókat, kiemelték az ablaktáblákat és sértegették a járókelőket. A rendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni. Két hivatalnok megsebesült. A diákok megtámadták a löweni szinházigazgató fiát is; állapota igen aggasztó. Tizenegy embert letartóztattak.

Szerb-bolgár barátkozás.

Belgrád, december 5. A bolgár szobranje tagjai e hó 23-án látogatást tesznek Belgrádban. A látogatást tiz nappal később a szkupstina tagjai viszonozni fogják Szófiában.

Az anarkhisták ellen.

Washington, december 5. Néhány szenátor tegnap a szenátusban inditványt nyujtott be, amelyben szigoru rendszabályokat kivánnak az anarkhisták ellen.

A kolumbiai forradalom vége.

Washington, december 5. A *Jova* csatahajó parancsnoka azt jelenti Colonból, hogy a szorosban partraszállitott csapatok minden incidens nélkül ismét hajóra szálltak és hogy a szorosban teljesen helyreállt a forgalom. Egy coloni távirat szerint a békebizottság visszatért az ország belsejéből és azt jelenti, hogy *Diaz*, a fölkelők vezére kijelentette, hogy *kész magát megadni* ugyanolyan föltételek mellett, mint a coloni fölkelők.

New York december 5. A *Herald*nak jelentik Colonból, hogy *Diaz*, a fölkelők vezére tegnap reggel tiz hivével Gorgona mellett megadta magát. A többi fölkelők *Porros* fölkelővezérhez csatlakoztak, aki tovább is ellenáll Alban kormányzónak. Alban csapatai most a Victoriano Lorenzo vezetése alatt álló fölkelőkkel harcolnak Aguadulce mellett.

A cadizi sztrájk.

Cadix december 5. A péklegények sztrájkja miatt *katonákat és matrózokat rendeltek ki* a szükséges sütemény készitésére.

Elsülyedt hajó.

Astória (Oregon), december 5. A *Nelson* angol hajó tegnap este Skótországból Queenslandba menet *a viharban fölborult* és huszonnyolc főnyi legénységével *elsülyedt*.

Közgazdasági táviratok.

New York, december 5. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8 8/8 (8.5/8). dec.-re 7.95 (8.04). Márciusra 7.94 (8.03). New-Orleansban helyben 7.3/4 (7.15/16). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 7.65 (7.65). Stand white Philadelphiában 7.60 (7.60). Rafined in Cases 8.75 (8.75). Credit Balances at Oil City 1.30 (1.30). — *Zsir:* Western steam 0.1? (9.90). Rohe és Brothers 10.20 (10.—). — *Tengeri* irányzata szilárd. Decemberre 71.3/4 (70.1/2) Márciusra —.— (—.—). — Májusra 72.— (70.7/8). — *Buza* irányzata tartott. Piros őszi helyben 86.1/4 (85.5/8). Decemberre 83.1/8 (83.—). Januárra —.— (—.—). márc.-ra 85.1/2 (85.1/4). Májusra 84.3/4 (84.5/8). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1 1/8 (1.1/8). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 6.3/4 (6.3/4). Dec.-re 6.45 (6.45) Márciusra 6.65 (6.70). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.95 (2.95). — *Cukor:* 3.1/4 (3.1/4). — *Ón:* 25.50 (24.50). — *Réz:* 16.1/2 (16.1/2). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, dec. 5. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*): *Buza* irányzata állandó. Dec.-re 75.5/8 (75.1/4). Márc.-ra 79.5/8 (79.1/2). — *Tengeri* irányzata szilárd. Dec.-re 64.1/4 (63.1/2). — *Zsir:* Decemberre 9.75 (9.50). — Januárra 9.75 (9.50). — *Szalonna* short clear 8.85 (8.75). — *Sertéshus:* decemberre 15.47 (15.37). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Via crucis.

Nem menekszem tőled! Minden csak hiába!
Nem lelek örömet más nő mosolyába,'
Hiába vesz körül ezer szirén karja,
Csókomat ezer ajk hiába akarja.

Hiába áraszt el a nap sugarával,
Lelkem fel az égig mind hiába szárnyal,
Mint a sebzett madár, lehullok a földre...
A te tested rabja vagyok én örökre.

Mint mikor oroszlánt nyilvessző megvérez,
Húsába fúródik, közel a szivéhez,
Bőszülten vág, csapkod, rázkódik kínjába,'
Bömböl s tova száguld... hiába, hiába!

Épp' ugy vagyok én is... Mikor jő az este,
Hogy a nap halálát biborgyászba fesse,
Mikor a némaság leszáll a tengerre,
Mikor csillag gyullad, akkor jutsz eszembe.

Hiába lázadok, hiába kiáltom,
Hogy már szabad vagyok s nincs többé rabláncom,
..., A te csókod mézét örökkön kivánom,
Szemeid mosolyát mindörökkön látom.

És ha kárhozatra megyek is utánad,
És ha a szivemen ezer uj seb támad,
És ha a kín útja nem ér soha véget,
Könnyeken s véren át: én követlek téged!

Dénes Tibor.

+ **Fehér divat.** Angliában különös a téli divat az idén: mindenki fehér ruhában jár. Fehér posztóruhákat és posztókabátokat lát az ember London utcáin és ha már nem tiszta fehér a ruha, akkor a diszitése az. Fehér prémek, boák, csipkék, tollak ékesitik a nők ruháit és kalapjait. Még a kocsitakarók is fehér prémből valók. Természetesen a hermelin roppant kedvelt és hatásos. Karmantyunak is használják egy sor chinchillával diszitve. Egy hermelinbolero applikált sealskinnel szintén nagyon szép, különösen ha fehér szoknya fölött hordják. A fehér divat mindent kiszoritott, csak a nagy rókaboák maradtak meg. Ez az egyetlen árnyalat, amelyet a londoni elegáns hölgyvilág nagy fehérsége az idén eltür.

*

+ **A dohány története.** Egy angol tudós, W. A. *Penn* kimeritően nagy könyvben megirta a dohány történetét. A könyv nemcsak a dohányzó emberiséget, hanem a nemzetgazdászt is érdekli. Az 1001 éjszaka történeteiben még nem szerepel a dohány. Először egy spanyol hozta Európába a dohányt 1559-ben. Spanyolországban termesztettek először dohányt. 1561-ben Portugáliában Jean Nicot francia követ nagy dicséretére Franciaországban is terjedni kezdett a dohány *nicotiane* elnevezéssel. Csak néhány évvel később kezdték Angliában ösmerni, ahova közvetetlenül Amerikából került és annyira elterjedt, hogy az állam bevételének egy tizedrésze a dohányból eredt. A dohány használata legmagasabb fokát 1650-ben érte el. Dohányoztak a templomokban, a parlamentben, mindenütt. Az asszonyok az utcán dohányoztak, a gyermekek pipával és dohánynyal jártak iskolába, mert a dohányzás müvészete a pedagogiához tartozott. A 18-ik században csökkent a dohányzás szenvedélye és volt olyan idő, amikor a dohányzó embereket megvetették. A ma már nagyon elterjedt cigarettaszivás a krimi háboru idejétől datálódik, amikor az angol és francia tisztek a dohányzásnak ezt a kellemes módját eltanulták a törököktől.

*

+ **Templomok fütése.** A mannheimi Esch-féle gyár igen praktikus kályhát szerkesztett a kisebb templomok fütésére. A fütőkamra a templom közepén a padló alatt van elrendezve, fölötte sürü vasrács, mely a kályhát teljesen eltakarja. A friss levegőnek a kályhához vezetése a burkolat alatti csöveken történik, a fölmelegitett levegő pedig a padok közötti folyosókba áramlik. A füstcsatorna ugyancsak a burkolat alatt halad el. A kályhák magassága 1–2 méter, ugy hogy a szükséges fütőgödör méretei nem tulságosan nagyok, a berendezés tehát nem jár hosszasabb és költségesebb átalakitással, mint a rendes gőz- vagy viztütések. Az Esch-féle kályhák kezelése a Meidinger-kályhákéval teljesen azonos.

*

+ **Fog- és szájápolás.** A fog- és szájápolás terén eddig nem különböztették meg kellő szigorusággal a tulajdonképpi gyógyszereket, melyek a nyákhártya gyógyitására használatosak, és a napi használatra szolgáló egészségfentartó szereket, a higienikus kozmetikákat. A nyákhártya betegségei ellen — mint *A gyógyszerész* cimü szaklap irja — legjobb orvosság a 40–60%-os alkohol; erős bacillusölő ereje van és jelentékeny artériás vérömlést okoz, amely gyorsan meggyógyitja a beteg szövetet. Állandó naponkénti szájmosásra az alkohol semmit sem ér. Nagy mértékben alkalmazva, krónikus véredény-hiperemiát és a nyákhártya mirigyeinek összezsugorodását idézi elő. Minden fog- és szájápolásnak lényege a szájüregnek alkalmas mechanikus tisztitása. A mechanikus tisztitás, amellett, hogy a tenyészgómbák szaporodásának melegágyát, a nyálat és ételmaradékot eltávolitja, magukat a szájüreg felületén fekvő gombákat is nagyobbrészt leviszi magával. A gombairtó, ártalmatlan szájviz használata igen ajánlatos a szájban tenyésző káros gombák elszaporodásának meggátlására. A jó szájmosónak a következő tulajdonságai legyenek: teljes ártalmatlanság; elegendő antiszeptikus hatás; jó iz és illat. A legtöbb eddig ismert gyógyszer és hygienikus szer azonban nem felelel meg a föltételeknek, mert legtöbbje ártalmas a nyákhártyára és azt krónikus gyulladásba hozza. Igy például a kaliumhipermanganat, thymol, tannin, a tinkturák közül az eukalyptus-, a ratanhae- s a china-tinctura, továbbá a formaldehyd, a kosmin, bőrsav és borax a nyákhártya krónikus gyulladását okozhatják. Egészen ártalmatlan és nagy gombairtó erejü a physiologiai konyhasó-oldat, továbbá a natriumhydrocarbonat 2%-os oldata. Legjobb a szájvizet langyosan használni. A legerősebb antiszeptikus szer is csak igen rövid időre sterilizálja a szájüreget, ami csak előny, mert a szervezetnek a szájüreg sterilizálása sokkal több kárt okozna, mint hasznot. A szájüreget tehát nem kell sterilizálni, hanem a kártékony gombák tulságos elszaporodását antiszeptikus szerekkel kell meggátolni.

*

+ **Uj édesség.** Paraguay északi részében Bertoni, az ottani mezőgazdasági intézet igazgatója egy eddig ismeretlen növényt fedezett föl, mely nagy mértékben tartalmaz édes anyagokat. E növény jelentéktelen kinézésü, egynehány deciméter magas, kis levele és apró virága van. Nagyobb mennyiségben nem fordul elő egy helyen, de egyes csoportokban gyakran található. Egynehány levelével egész csésze kávét vagy teát meg lehet édesiteni. Ártalmas anyagokat nem tartalmaz. Bertoni véleménye szerint a növény édessége nem cukortól, hanem valami más, eddig ismeretlen anyagtól származik, melynek édessége jóval nagyobb, mint a cukoré. E mellett tanuskodik az is, hogy ez anyag erjedésbe nem megy át, mint a cukor. Gyakorlati vagy ipari alkalmazásra e növény még nem találták, de valószinünek látszik, hogy már a közel jövőben nagyobb mennyiségben fogják termelni és iparilag kihasználni. A termelési kisérleteket már megkezdették. Első sorban teával fogják kereskedésbe hozni. Botanikai determinálása még hiányzik.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

F. F. *Bezdán.* 1. Magánuton is vizsgázhatik. 2. Az orsz. zeneakadémia igazgatóságánál beszerezheti (VI., Andrássy-ut 70.). 3. Igen, akármelyik zenei szakból szerezhet tanári képesitést. 4. Méltóztassék eziránt közvetlenül az illető zeneiróhoz fordulni. Levele a legbiztosabban megtalálja őt az Otthon irói és hirlapirói körben (VII., Dohány-utca 76. szám.), 5. Kivételes esetekben magánlevélben is válaszolunk. Ön azonban elfelejtette a bélyeget mellékelni.

Marokkó. A rendőrségnek nemcsak joga, de kötelessége is minden párbajt megakadályozni, amelyet előzőleg nála bejelentenek. Az nem változtat a dolgon, hogy a felek és a segédek egyszerü polgáremberek-e vagy pedig előkelőbb állásu urak. A törvény előtt mindenki egyenlő.

Ungvári régi előfizető. Nem jelentek meg német nyelven.

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(104)

Egyszer egy gályát ejtettem zsákmányul: csupa szüzlány volt a terhe, válogatott, a szultánnak szánt szép leány. A bajtársaim cicáztak velök, én pedig követ kötöttem a nyakukra s a vizbe szórattam mind a hányat. Nem féltem én senkitől, nem is kötött ki velem senki, kedvemre csatáztam a pogányok ellen, dus zsákmányt ejtettem, s voltam olyan ur a pusztán, mint a herceg a palotájában. Ma pedig itt ülök, mint egy rabszolga, koldulok egy jó szódért s alamizsnának sem adsz jó szót. Akkor sem hallottam ilyet az ajkadról, amikor aynéd és a bátyáid nekem igértek. Oh leány, másként ha bántál volna velem: mindez nem történik meg! Nem öltem volna meg a rokonaidat, nem cimborálnék a lázadó parasztokkal, de hát te elvetted az eszemet egészen, mert te vezethetsz engem, amerre akarod, tied az életem, a lelkem. Most csurog rólam a nemesek vére, azelőtt csak tatárokat öldöstem le, s szekérszámra hoztam néked a sok drága zsákmányt, hogy talpig arany és ékkő legyen a ruhád, mint az isten angyaláé. Miért is nem szerettél meg akkor! Nehéz bánat ül a szivemen. Eltiltasz magadtól, nem szabad veled élnem! De nélküled élni nem tudok, sem távol tőled, sem a közeledben én édes szivem, én szép szerelmesem! Bocsásd meg, hogy kozákmódra rontottam be Roslogiba, hogy karddal, tüzzel akartalak magamnak megszerezni. De akkor mámorossá tett a düh a családod miatt, és mámorossá tett az ital is. Mikor elmenekültél előlem, vonitottam, mint a beteg kutya. Hej! hogy sajgott a sok sebem. Nem akartam enni sem, s a halál után kiáltoztam, bár jönne már értem. És te most azt kivánod, hogy szabadon bocsássalak, hogy ujra elveszitselek, én édes szivem, én szép szerelmesem!

Elhallgatott, mert dadogó lett a hangja, szinte nyögött már, a Helena arca is hol piros, hol fehér szint váltott. Minél izzóbb szerelem áradt ki a Bohun szavaiból, annál feneketlenebb örvény szakadt a férfi és a leány között, betölthetetlen, át nem hidalható űr. Megpihent egy kissé most a kozák s aztán folytatta.

— Kivánj bármit, amit akarsz. Nézd, milyen pompás, diszes szoba ez! S mindez az enyém; Barban zsákmányoltam, hat ló hurcolta ide. Kivánd és minden a tied lesz, a sok sárga arany, fényes ruha, tarka szövet, csillogó drágakő, alázatos rabszolga. Gazdag vagyok, sok a birtokom, Chmielnickij sem lesz fukar velem szemben, Krsywonos is bőkezü lesz. Különb lesz az életet, mint a Wisniowiecki feleségeé, palotát adok néked, Ukránia felét ajánlom néked s a szavamnak állok, mert ha kozák ember is vagyok, nem pedig nemes, de azért lófarkas kapitánynyá lettem, tizezer harcos huz fegyvert a parancsomra, több embert vezetek, mint Jeremiás herceg. Kivánj akármit, csak maradj nálam és próbálj megszeretni.

Haloványra vált arccal emelkedett föl párnáiról Helena, de vonásaiból törhetetlen, megmásithatatlan akaratot olvashatott Bohun. Annyi erő; annyi büszkeség lobogott a lány tekintetében, hogy a gyönge galamb ragadozó sassá erősödött e pillanatban.

— Feleletet akarsz? Nos hát hallgass reám. Ha életem fogytáig leszek is a rabod, akkor sem foglak megszeretni. Az isten engem ugy segitsen!

Bohun erősen küzködött magával. Rekedten szólt a leányhoz:

— Ne beszélj ilyen rettenetes dolgokat!

— Te pedig ne szólj nekem a szerelmedről, amely miatt szégyenkeznem kell. Sértő és megalázó rám nézve ez a te szerelmed. Nem illem én hozzád.

Most fölpattant Bohun és a leány elé állott.

— Nem illesz hozzám? Hát kihez máshoz, Kurcevic hercegkisasszony? Kié lettél volna Barban, ha meg nem mentelek?

— Aki csak azért mentette meg az életemet, hogy gyalázatba és fogságba döntsön, az nem a barátom, hanem a legádázabb ellenségem!

— Hát azt hiszed, hogy a parasztok megöltek volna? Más volt az ő szándékuk, sokkal rettenetesebb!

— A késem megmentett volna tőlök. Te tartottad föl a halálos szurást!

A kozákot valósággal rázta már a düh.

— Nem is adom vissza a késedet! Az enyémnek kell lenned!

— Soha! Inkább meghalok!

— Kell! És az enyém is leszel!

— Soha! Soha!

— Ne lennél csak sebesült, tudnám, hogy mit tegyek. Embereket küldenék Rankowba és ha kell, a fülénél cipeltetnék ide egy papot, hogy véled összeadjon! Holnap már az urad lennék! Mit tennél akkor! Halálos bün, ha az asszony nem szereti az urát és megtagadja a hitvesi kötelességeket! Ej, nagyságos kisasszony, hát téged ingerel és sért és meggyaláz a kozákember szerelme? Hát ki vagy te, hogy paraszt vagyok a szemedben? Van palotád? vagy szolganéped? vagy katonád? Nincs! Miért a fölháborodás, a méltatlankodás? A háboruban zsákmányul ejtettelek! A rabszolgám vagy! Oh, bár volnék paraszt! Akkor korbácscsal verném ki belőled a makacsságot, ha kivérzik is belé a fehér vállad és pap nélkül is enyém volna a tested és annak minden gyönyörüsége — paraszt ha volnék és nem lovag!

— Minden szentek, segitsetek rajtam! susogott a leány.

(Folytatása következik.)

Sch. K. *Máramaros-Sziget.* 1. Igen, megjelentek s megkaphatja Singer és Wolfner könyvkiadóhivatalánál (VI., Andrássy-ut 10.) 2. Vass József könyvkereskedése (VII., Erzsébet-körut 38.) beszerzi önnek, ha egy levelező-lapon hozzáfordul. 3. Csak teljeskoru folyamodhatik, kiskoru helyett az atyjának vagy a törvényes gyámnak kell folyamodnia.

B. Gy. *Szolnok.* Az adókinevezés ellen annak idején kellett volna felszólamlással élni, nem pedig most, a végrehajtás stádiumában. Most már nem tehet egyebet mint hogy befizeti a követelt adót vagy pedig végrehajtásig engedi menni a dolgot s ha lefoglalják a butorokat, igényt jelent be.

S. S. *Budapest.* 1. Születési és illetőségi bizonyitványok. 2. Ha még nem nagykoru, csak az apa vagy törvényes gyámja folyamodhatik. 3. A kérvény a belügyminiszterhez intézendő és Budapesten a polgármesteri hivatalhoz nyujtandó be.

180.674. sz. előfizető. Méltóztassék a bányatörvényt átolvasni, abban megtalálja a feleletet. Akármelyik nagyobb könyvkereskedésben megkaphatja 2 koronáért.

H. A. *Sziszek.* 1. Azt csak az az ellenzéki lap fogta reá, miután más kifogásolni valót nem talált benne. 2. Megtartották már. 3. Csak nemrégiben kapott kitüntetést, azért maradt el most. 4. Senkit sem terhel itt mulasztás. 5. Tizenöten vannak. Neveiket csak a napokban közöltük üzeneteink közt, tessék utánanézni.

R. H. Azt a szert csak orvos közbenjöttével használhatja. Méltóztassék például dr. Jutassy József orvoshoz (Budapest, IV., Kossuth-utca) fordulni, aki foglalkozik ezzel a gyógymóddal.

R. S. A kérvények Budapest, VI. Lázár-utca 18. szám alá, a jótékonysági irodához intézendők, nem a kérdezett közjegyzőhöz. Sem bélyeg, sem bizonyitvány melléklése nem szükséges.

B. L. *Atkár.* Szíveskedjék a kérdést megismételni, de ezuttal nem az utalványszelvényen, amely a kiadóhivatal által kezeltetik, hanem a szerkesztőséghez intézett levélben.

Hosszuruhás. Ha rokoni kötelék füzi önöket egymáshoz, minden lelkiismereti furdalás nélkül megteheti. Másképp csak akkor, ha a menyasszonyává lesz.

Hóvirág. 1. A királyi tanfelügyelőségnél tegyen ellene irásos följelentést. 2. Igen, beperelhető s el is itélhető.

H. B. Könyvből sohasem fogja megtanulni a sakkot, ahhoz gyakorlati oktatás s főleg nagy gyakorlat szükséges.

Lónyai-utca 15. Gyógyitható, de csak orvos utján, aki közvetlen vizsgálat alapján konstatálhatja és gyógyithatja a baj okát.

Illem. 1. Ha valaki valamely társasághoz csatlakozni akar, mindenesetre engedélyt kell erre kérnie. 1. Mind a kettő illik.

Magyar előfizető. Igen, kötelesek a járásbiróság illetékességét elfogadni. Szükség esetén tolmács alkalmazásával fogják kihallgatni.

Tera. Minden könyvkereskedésben megkaphatja 1 koronáért, irjon például itj. Nagel Ottó könyvkereskedésének, Budapest VIII., Muzeum-körut 2.

F. H. *Hógyész.* Válaszoltunk már. Tessék az üzeneteink közt utánanézni.

F. M. *Temesvár.* Grammatikailag mind a két kifejezés jó és egyként alkalmazható.

M. K. Sohasem irt német nyelven, de annál többet magyarul.

Kiváncsi. Mind a két főrendiházi tag zsidó vallásu.

Dundi. Mélyen kivágott fekete vagy fehér posztómellény.

P. J. *Budapest.* Márkus Emilia asszony igenis nővére a főpolgármesternek.

B. M. *Szempcz.* Olyan könvv sem a magyar, sem a német könyvirodalomban nincs.

Temesvári előfizető. Lehet is, jogos is kimondani.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A newyorki tőzsde. *Newyork*ból jelentik december 4-iki kelettel: Az értéktőzsde szilárdan és élénken indult. Az elnök üzenetének állandóan kedvező megitélése és az arany megrendelésének hiánya élénkebbé tette a vételkedvet. A Amalgamated Cooper-részvények szilárdabb irányzata is hozzájárult a kedvezőtlen befolyások elháritásához. Később a helyi-értékekben beállott reakcióra általában gyengült az irányzat. A zárlat szabálytalan volt. A részvényforgalom 710.000 darabot tett ki.

A podolin-orlói vasut. A podolin-orlói vasuti összeköttetés átesitésével egy nemzetközi vonalirány nyilnék meg, mely az északi forgalmat rendkivül könnyitené és Szepesmegyének Gácsországgal való egykoron oly virágzó kereskedését ujra feléleszténé. Ez arra birta a Poprádvölgyi h. é. vasut részvénytársaság igazgatóságát, hogy a vasuti összeköttetés fontosságára a kereskedelemügyi miniszter figyelmét ismét felhivja. E célból holnap az összes szepesmegyei esetleg sárosmegyei országgyülési képviselők is, valamint a Poprádvölgyi h. é. vasut részvénytársaságnak igazgatósági tagjai *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszternél testületileg meg fognak jelenni.

Nagy bankbukás Németországban. *Drezdá*ból jelentik, hogy a drezdai takarék- és előlegbank csődöt mondott. A bank alaptőkéje egy millió márka, a betevők száma körülbelül 7000 és a betétek összege pedig körülbelül 7,000.000 márka.

Vasutak bevétele. Az *Osztrák Magyar Államvasuttársaság* bevétele 5,817.430 korona (— 58.976 korona.) A *déli vasut* bevétele 8,458.307 korona (— 370.620 korona.

Vásárcsarnok. (*Vámos* és *Bruszt* hatósági közvetitők üzleti jelentése). Habár az időjárás is kedvező és a nagy mennyiségben a piacra kerülő áru minősége is megfelel az itteni kivánalmaknak, az üzlet mégis nagyon csendes. A nagybani bevásárlás csekély és a forgalom ugyszólván a kicsinyben való eladásokra szoritkozik. A mai nagybani árak a következők voltak: Hustélék: vidéki marhahus hátulja 60—80, e eje 50—60 korona 100 kilónként. Ölt borju bőrben 80—96 fillér, ölt sertés szalonnával pörköive vagy forrázva 70—84 fillér kilónként. Vágott lud és kacsa I-a áru 92—96 fillér gyengébb minőségü 90—92 fillér kilónként. Tojás, I. rendü, friss, telt áru 94—97 korona. Vaj, I. rendü teavaj 2.10—2.40 korona, főzővaj 1.50—1.80 korona kilónként. Vadfélék: nagy nyulak 2.40—2.50 korona, süldők 1.70—1.80 korona. Fogoly párja 2.40—2.60, fácáné 4.80—6.— korona. Szarvas, egészben mérve 64—68, őz 120 fillér, dámvad 80—90 fillér, vaddisznó 80—100 fillér kilónként.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 42.— korona, áruban 42.50 korona. *Bécsben* a kontingentált készáru 36.20 korona pénzben, 36.60 korona áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudositása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökör 681 darab, magyar tehén 284 darab, szerbiai ökör — darab, szerbiai tehén — db, boszniai ökör — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 26 drb, bika 43 darab, összesen 1034 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlalni való ökör — darab, fejős tehén — darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üszö — darab. Eladási árak ezen tudositás zártáig; vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségü 58.— K.-tól 67.— K-ig, kivételesen —.— K., 100 kilónként élő sulyban, középminőség 52.— K-tól 56.— K-ig, silányabb minőség 44 K-tól 50 K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségü 46 K-tól 50.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Silányabb minőségü 36 K-tól 44 K-ig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségü 58 K-tól 67.— K-ig, kivételesen — K-ig, középminőség 50 K-tól 56.— K-ig, silányabb minőség 42 K-tól 48 K.-ig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőség 40 K-tól 88.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőség 32.— K-tól 38.— — K.-ig. Bika jobb minőségü 50 K-tól 68.— K-ig, kivételesen —.— K-ig, silányabb minőségü 40.— K-tól 48.— K-ig. Bivaly 30 K-tól 40 K-ig, kivételesen —.— K-ig. Magyar tehén 36.— K-tól 52.— K-ig kivételesen —.— K-ig. Tarka tehén 38.— K-tól 56.— K-ig kivételesen —.— K-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igás ökör elsőrendü —.— K-tól —.— K.-ig métermázsánkint, kivételesen ——— K-tól 68——— K-ig páronkint, közép minőségü —.— K-tól —.— K-ig 100 kilóként — K-tól — K-ig páronkint, silányabb minőség —— K-tól — K-ig 100 kilónként, — K-tól —— K-ig páronkint. Hizlalni való ökör fehér 100 kg.-kint —.— K-tól —.— K-ig. Fejőstehén keresztezett szines 150 K-tól 220 K-ig darabonkint, bonyhádi faj 230 K-tól 330 K-ig darabonkint, kivételesen — K-tól — K-ig. Igás bivaly —.— K-tól —.— K-ig páronkint. Változatlan nagyságu fölhajtás mellett a vásár irányzata is változatlanul lanyha maradt. Csupán elsőrendü minőségü hizott marhára és konzervgyártásra alkalmas nehezebb ökrökre volt a kereslet valamivel élénkebb; gyöngébb és könnyebb minőségek egészen el voltak hanyagolva. A hétfői vesztegvásáron mintegy 1900 drb szerb ökör kelt el nyomott árakon. Jármas ökör nem volt a vásáron, fejős tehenekre az üzlet egy kissé javult.

Borjuvásár. 1901. évi december hó 5-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás Belföldi élő borju 270 drb, leölt borju — db, bécsi borju —— db, — db., növendékmarha 24 darab, bárány élő — darab, élő bárány 33 darab. Arjegyzések. — Belföldi élő borju I. rendü 78—86 f.-ig, kivételes 88 f., II. rendü 64—76 f.-ig, 1 kilónkint leölt borju I. r. ——— f.-ig II. r. —.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilónkint levonás nélkül. Rugott borjukért 34—44 f.-ig. Növendék marha — f.-tól — f.-ig. I. r. ——— f.-ig, középminőségü 48—52 f.-ig, alárendelt 40—45 f.-ig, 1 kilónkint. Bárány élő 8—17 k., leölt bárány ———.— K. kivételesen ár —— k.-ig páronkint. — Dacára annak, hogy a fölhajtás igen csekély volt, a vevők tartózkodván a bevásárlásoktól, az irányzat lanyha volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lóvárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi december 5-én Készlet 1290 darab. Érkezett 1300 darab. Összesen 2580 darab. Eladatott 1600 darab. Maradt 990 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 80—84 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 82—86 koronáig. 320—380 klgr. sulyban 82—86 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 80—86 koronáig. Malac 60—76 korona. Az irányzat lanyha.

Bécsi juhvásár. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A mai juhvásáron a fölhajtás 2163 drb juh volt. Változatlan árak. Arak kgkint: kiviteli juh 36—42 fillér, kivételesen — fillér, anyajuh ——— korona páronként.

Bécsi szurómarhavásár, december 5. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak: 4076 drb borjut 3387 drb élő sertést, 3696 darab levágott sertést 808 levágott juhot, 304 darab bárányt.

Eladási árak: Levágott borju 62—72 fillér, elsőrendü 74—56 fillér, legeleje 98—100 fillér, élő borju ——— fillér, elsőrendü ——— fillér, legelsőrendü ——— fillér, fiatal sertés 64—82 fillér, kivételesen — f., levágott nehéz sertés 68—88 fillér, kivételesen — fillér, husra hizlalt sertés ——— fillér, zsirra hizlalt sertés fillér, könnyü sertés 88—100 fillér, elsőrendü süldő 80—100 f., élő juh ——— f., levágott juh 40—76 fillér, bosnyák silányabb sertések ——— fillér, kilogrammonként. Bárány 12——24 korona páronként.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, december 5.

A mai buzaüzlet szilárd irányzattal nyilt meg. Forgalomba került 30.000 métermázsa buza 5 fillérrel magasabb árakon.

Más gabonanemüekben mérsékelt volt a forgalom.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 79·5 k. 8 K. 95 f., 200 mm. 82 k. 8 K. 80 f., 200 mm. 78·5 k. 8 K. 80 f., 300 mm. 79·5 k. 8 K. 95 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 95 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 90 f., 350 mm. 79 k. 8 K. 92½ f., 1000 mm. 79 k. 8 K. 95 f., 1000 mm. 79 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 90 f., 700 mm. 79 k. 8 K. 87½ f., 200 mm. 79 k. 8 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 78·7 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 78·5 k. 8 K. 75 f., 100 mm. 78·5 k. 8 K. 70 f., 300 mm. 78 k. 8 K. 80 f., 150 mm. 77·5 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 70 f.

Makói: 1500 mm. 77·3 k. 8 K. 75 f., 1500 mm. 77·3 k. 8 K. 72½ f.

Fehérmegyei: 100 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 900 mm. 77 k. 8 K. 70 f.

Kalocsai: 1250 mm. 76·5 k. 8 K. 55 f., 1250 mm. 76·5 k. 8 K. 55 f.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 78 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 65 f., 500 mm. 76·4 k. 8 K. 72½ f., 100 mm. 75 k. 8 K. 50 f., 100 mm. 75 k. 8 K. 50 f., 100 mm. 76 k. 8 K. 30 f.

Tolnai: 1400 mm. 77·2 k. 8 K. 60 f.

Ó-Becsei: 1500 mm. 75·5 k. 8 K. 55 f.

Dudari: 2640 mm. 77 k. 8 K. 40 f.

Petrováczi: 2200 mm. 75·7 k. 8 K. 52½ f.

Raktáráru: 900 mm. 76 k. 8 K. 67½ f.

Szerb: 2000 mm. 74 k. 7 K. 80 f., 1000 mm. 73·8 k. 7 K. 80 f.

Mind három hónapra.

Zab: 100 mm. 7 K. 50 f.

Tengeri: (ó áru) 300 mm. 5 K. 55 f.

Tengeri (uj áru fehér): 100 mm. 4 K. 60 f., 100 mm. 4 K. 60 f.

Tegnap délután eladatott:

Szerb: 3100 mm. 75 k. 7 K. 90 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	8.40	8.55	80	8.20	8.20
"	"	77	8.50	8.65	81	—.—	—.—
"	"	78	8.55	8.75	82	—.—	—.—
"	"	79	8.70	8.80	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	"	76	8.35	8.50	80	8.70	8.90
"	"	77	8.40	8.55	81	—.—	—.—
"	"	78	8.45	8.65	82	—.—	—.—
"	"	79	8.60	8.75	—	—.—	—.—
Pestvidéki	"	76	8.30	8.45	80	8.70	8.80
"	"	77	8.35	8.50	81	0.—	0.—
"	"	78	8.40	8.60	82	—.—	—.—
"	"	79	8.55	8.70	—	—.—	—.—
Bánsági	"	76	8.25	8.40	80	0.—	0.—
"	"	77	8.30	8.45	81	0.—	0.—
"	"	78	8.35	8.55	82	—.—	—.—
"	"	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai	"	76	8.45	8.60	80	0.—	0.—
"	"	77	8.50	8.65	81	—.—	—.—
"	"	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
"	"	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	7.10	7.10
"	"	másodrendü	—	6.90	7.05
Árpa	"	takarmány	60—62	6.—	6.20
"	"	égetni való	62—64	6.85	8.—
"	"	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	"	—	39—41	7.25	7.40
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
"	"	mámemü	—	5.45	5.55
Repce	uj	káposztás	—	—.—	—.—
"	"	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	"	—	—	4.50	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Áprilisi buza 1902 . . 8.72—8.73—8.74
Áprilisi rozs 1902 . . 7.36—7.37
Áprilisi zab 1902. . . 7.69—7.62—7.63—7.64
Májusi tengeri 1902. . 5.57—5.58—5.59
Augusztusi repce 1902. —.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1902. . . . . 8.72 pénz 8.73 áru
Áprilisi rozs 1902 . . . . 7.36 „ 7.37 „
Áprilisi zab 1902. . . . . 7.60 „ 7.61 „
Májusi tengeri 1902. . . . . 5.58 „ 5.59 „
Augusztusi repce 1902. . . 11.75 „ 11.85 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra 1902. . . . . 8.72— 8.73
Áprilisi rozs 1902. . . . . 7.37— 7.38
Áprilisi zab 1902. . . . . 7.59— 7.60
Májusi tengeri 1902. . . . . 5.58— 5.59
Augusztusi repce 1902. . . . 11.85—11.90

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén az irányzat mindjárt eleinte igen szilárd volt, minthogy a tegnapi külföldi értéktőzsdék magas árfolyamokon zárultak. A forgalom

élénk volt, különösen mikor az üzlet folyamán kedvező kartell-hirekre Rimamurányiak néhány perc alatt ca. 10 koronával emelkedtek. A helyi piacon a hangulat szintén szilárd volt, nagyobb forgalom azonban csakis Salgótarjáni részvényekben volt észlelhető, melyek tetemesebb áremelkedést is értek el. Járadékokban alig volt forgalom.

11 óra 15 perckor zárulnak: Magyar hitelrészvény 666.50. Osztrák hitelrészvény 652.50. Államvasut 650.50. Rimamurányi 475.—. Salgótarjáni 572.—. Koronajáradék 94.10. Közuti villamos vasut részv. 595.— korona.

A déli tőzsde, szilárd berlini megnyitó árfolyamokra, emelkedő irányzattal indult, de midőn a későbbi külföldi árfolyamok meg nem feleltek az itteni magas árfolyamoknak, az árfolyamok nagyobb bécsi és helybeli realizációkra csakhamar gyengültek. A helyi piacon is csekély volt a forgalom és az árfolyamok általában néhány koronával lejebb szállottak. Járadékban szintén gyengébb irányzat mellett csak csekély forgalom volt, Ugy látszik, ott is nagy nyereség-realizációk történtek.

1 óra 30 perckor zárulnak: Magyar hitelrészvény 664.50. Osztrák hitelrészvény 651.—. Államvasutak 649.25. Rimamurányi vasmü 473.—. Közuti vasut 592.—. Városi villamos vasut 295.—. Salgótarjáni részv. 570.— Asphalt részv. 180.— korona.

Utótőzsde. **A 4 órai zárlatkor maradt:**

Osztrák hitelrészvény 651.25. Magyar hitelrészvény 665.—. Leszámitolóbank 419.—. Rimamurányi vasmürészvény 473.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 648.50. Közuti vasut 593.—. Városi villamos vasut 295.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 41.—48.— korona, vörös aprószemü 39.—43.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 45.——47.— korona, nagyszemü 48.—52.— korona. Disznózsir: budapesti 53.50—54.— korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 43.50—44.—. korona, 3 darabos 45.50—46.— korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.——14.50 korona 120 darabos —.———.— korona, 100 darabos 15.——15.50 korona, 85 darabos 16.25—16.75 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.——14.50 korona, 100 darabos 15.——15.50 korona, 85 darabos 16.——16.25 korona. Szilvaiz: slavóniai —.———.— korona, szerbiai 17.25—17.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, december 5. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) New York ismét jelentékeny emelkedést jelentett s az európai piacok is szilárdabb magatartást mutattak, de a külföldi tőzsdék kedvező jelentései nem voltak képesek az itteni tőzsdét élénkebb tevékenységre birni. A tőzsdére a reform következtében váró bizonytalanság megbénitotta az üzletet, amely csak egyes kötésekre szoritkozott s igy az irányzat sem javult. A külföldi magas árjegyzések hatása alatt buza és tengeri 2—3, rozs 1—2 fillérrel javult, zab kötés nélkül változatlan maradt. Buza tavaszra 8.92—8.91—8.93—8.92, rozs tavaszra 7.67—7.66, tengeri május—juniusra 5.88—5.90, zab tavaszra 7.90—7.91. Zárlatkor: buza tavaszra 8.93, rozs tavaszra 7.67, zab tavaszra 7.87, tengeri május—juniusra 5.89 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* gyönge volt az irányzat.

A *déli tőzsdén* javult az irányzat.

Zárlatkor szilárd volt az irányzat, miután az összes külföldi tőzsdékről szilárd irányzatot jelentettek.

Bécs, december 5. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 118.50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy —.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.60. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 420.—. Rimamurányi vasmürészvény 473.—. Magyar koronajáradék 94.—. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 93.20. Magyar hitelbank részvény 665.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 175.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 355.—. Magyar keresk. bank ——. Magyar cukoripar 1750.—.

Bécs, december 5. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 99.—. 4%-os osztr. aranyjáradék 118.80. 1860-os sorsjegy 141.—. Osztrák hitelsorsjegy 407.—. Angol-osztrák bank 262.50. Bécsi bankegyesület 444.25 Osztrák-magyar bank 16.05. Déli vasut 60.50. Dunagőzhajózási részvény 772.—. Dohányrészvény 288.50 Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.15. 4·2%-os ezüst járadék 98.90. Osztrák koronajáradék 95.85. 1864-iki sorsjegy 217.—. Osztrák hitelintézeti részvény 653.—. Unionbank 538.—. Osztrák Länderbank 411.—. Osztrák-magyar államvasut 650.50. Elbavölgyi vasut 475.—. Alpesi bányarészvény 399.—. 20 frank. arany 19.05. Londoni váltóár 239.40 Bécsi Tramway Litt B. 263.—. Bécsi. Tramway Litt A. 268.— Lipót kohó 380.— Az irányzat szilárd.

Bécs, december 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 652.50. Magyar hitelrészvény 665.—. Angol-Osztrák bank 263.—. Bécsi bankegyesület 445.50. Union bank 539.—. Länderbank 411.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 650.50. Déli vasut 61.50. Elbavölgyi vasut 475.75. Északnyugati vasut részvény 465.—. Dohányrészvény 289.—. Rimamurányi vasmü 474.—. Alpesi bányarészvény 398.50. Májusi járadék 99.— Magyar korona járadék 94.—. Török sorsjegyek 102.50. Német birodalmi márka 117.22—26. Napoleon d'or 19.05.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 5. (*Tőzsdei tudósitás.*) A mai tőzsde mérsékelt forgalom mellett általában szilárd volt. Kohórészvények nem tarthatták meg teljesen árfolyamukat. Kőszénrészvények ellenben szilárdabbak voltak. Járadékok közül spanyolok élénkek és magasabbak arra a hirre, hogy Spanyolország uj kölcsönt vesz fel német bankcsoportok közremüködésével és a kölcsön megkötése legközelebb várható. Később Bochumiak és Laura-részvények hanyatlottak. Vasutak nagyobbára csöndesek. Kanada-Pacific és anatóliai vasuti részvények javultak. Hajózási részvények szilárdak. A második tőzsdeórában kohó- és kőszénrészvények javultak. Magánleszámitolási kamatláb 2 3/4%.

Berlin, december 5. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.50. Elbavölgyi vasut 121.25. Magyar koronajáradék 95.25. Osztrák-magyar államvasut 139.90. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 103.25. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 180.60. Altalános villamossági Edison 184.—. Gelsenkircheni 163.50. Laura-kohó 186.50. 4·2%-os ezüstjáradék 99.30. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 206.25. Déli vasut 15.75. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.10. 4%-os uj orosz kölcsön 95.80. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 100.50. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 158.25. Harpeni 164.75. Az irányzat szilárd.

Berlin, december 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 100.25. Magyar koronajáradék 95.10. Osztrák hitelrészvény 205.40. Osztrák-magyar államvasut 139.25. Déli vasut 15.75. Északnyugati vasut 216.10 Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, december 5. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.85 Osztrák Länderbank 450.—. 3%-os francia járadék 101.52. Ottomanbank 533.—. 3 1/2%-os francia járadék 101.60. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Párisi bankrészvény 10.08 Olasz járadék 101.05. Francia törleszth. járadék 100.20. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Török dohányrészvény 314.—. Az irányzat szabálytalan.

Frankfurt, december 5. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 99.30. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.45. Magyar koronajáradék 95.20. Osztrák-magyar bank 115.50. Déli vasut 15.80. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.17. Bécsi bankegyesület 113.30. Villamos részvény 120.80. 3%-os magyar aranykölcsön 84.10. 4·2%-os ezüstjáradék 99.30. 4%-os magyar aranyjáradék 99.95. Osztrák hitelrészvény 205.60. Osztrák-magyar államvasut 140.—. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 852.25. Párisi váltóár 812.—. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 200.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 205.60. Német bank —.—. Disconto 180.10. Berlini kereskedelmi bank 140.40. Gelsenkircheni 173.20. Harpeni 163.20. Laura-kohó 186.50. Olasz járadék —.—. Szilárd.

Hamburg, december 5. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 99.—. 1860. sorsjegy 141.25. Déli vasut 16.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.20. Osztrák hitelrészvény 205.25. Osztrák-magyar államvasut 139.50. Olasz járadék 100.20. 4%-os Magyar aranyjáradék 100.—. Az irányzat gyengébb.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 5. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 93—94— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 91—92— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 230 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban, ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 88——90 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 86——88 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 84——86 fillérig.

Sertéslétszám 1901. december 3. napján volt készlet 34.220 darab. — 1901. december 4. napján felhajtatott 1108 darab. 1901. december 4. napján elszállittatott 1008 darab, 1901. december 5. napjára maradt készletben 34.320 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 5. —

Kinevezések. A miniszterelnök Nádory István okleveles mérnököt a fiumei és magyar-horvát tengerparti kir. kormányzósághoz kir. mérnökké, a földmivelésügyi miniszter Kherndl György kir. főmérnöki cimmel felruházott kir. mérnököt a folyammérnöki hivatalok létszámába kir. főmérnökké, Tolnai Ödön kir. segédmérnököt kir. mérnökké és Benedek József fizetéstelen kir. segédmérnököt ideiglenes minőségü kir. segédmérnökké; az igazságügyminiszter Bach Béla váczi kir. országos fegyintézeti dijnokot a váczi kir. orsz. fegyintézethez és közvetitő intézethez, a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába való sorozás mellett, ideiglenes minőségben tiszti irnokká, dr. Bun Károly budapesti V. kerületi kir. járásbirósági joggyakornokot a budapesti kir. törvényszékhez és Surgoth Gyula budapesti VI. kerületi kir. járásbirósági joggyakornokot az ujpesti kir. járásbirósághoz aljegyzőkké; a földmivelésügyi miniszter Légrádi Pált, a m. kir. bakteriologiai intézetnél alkalmazott napidijas szolgát, ezen intézethez ideiglenes minőségü hivatalszolgává; a szegedi kir. itélőtábla elnöke Beleszlyin Sztanimir ügyvédjelöltet, ó-becsei lakost, a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe dijas joggyakornokká; a temesvári pénzügyigazgatóság Bajnok Lajos középiskolát végzett tanulót a lippai m. kir. adóhivatalnokhoz dijtalan gyakornokká; a budapesti kir. büntetőtörvényszék elnöke Szabó József napidijas szolgát ugyanoda III-ad osztályu hivatalszolgává nevezte ki.

Megerősitések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csallóközi Jenő miskolczi kir. kath. gimnáziumi ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében véglegesen, Kiszelák Ferenc kecskeméti állami főreáliskolai rendes tanárt ezen minőségében véglegesen megerősitette.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lebanovics Vilmos szilasi állami elemi iskolai tanitót a horgosi 3-ik tanyai állami elemi iskoléhoz jelen minőségében; az igazságügyminiszter dr. Szitár Ferenc ujpesti járásbirósági aljegyzőt a budapesti törvényszékhez helyezte át.

Megbizás. A földmivelésügyi miniszter Málnássy Ferenc m. kir. állattenyésztési felügyelőt, Ungvár székhelylyel, az Ung- és Beregvármegyékre kiterjedő s ujonnan létesitett XX-ik állattenyésztési kerületi felügyelőség vezetésével megbizta.

Ügyvédi kamara. A szombathelyi ügyvédi kamara dr. Vratarits Iván ügyvédet az ügyvédek névjegyzékébe, Muraszombat székhelylyel folytatólag bejegyezte. A szegedi ügyvédi kamara dr. Schwarcz Jenő ügyvédet, Török-Kanizsa székhelylyel, a kamara ügyvédi lajstromába fölvette, továbbá dr. Kiss Károly nagykikindai ügyvéd, kamarai tagnak felfüggesztését a fegyelmi ügy ujra fölvétele következtében, hatályon kivül helyezte.

Pályázatok. A dévai pénzügyigazgatóságnál két fővigyázói állás 14 nap alatt. — A tornai adóhivatalnál adótiszti állás 14 nap alatt. — Postamesteri állás Karátsonyi rizstelepén (Topolyán, Temesmegye). — A deési pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állás 14 nap alatt. — A nagyváradi törvényszéknél segédtelekkönyvvezetői állás 2 hét alatt. — A kecskeméti adóhivatalnál tiszti állás 2 hét alatt. — A szolnoki pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állás 2 hét alatt. — A jászberényi adóhivatalnál hivatalszolgai állás jan. 22-ig. — A pozsegai pénzügyigazgatóságnál irodatiszti állás 14 nap alatt.

Napirend.

Naptár: Péntek, december 6. Római katholikus: Miklós pk. — Protestáns: Miklós. — Görög-orosz: (november 24.) Amfilok. — Zsidó: Kislev. 25. Chan kud. — Nap kél: 7 óra 18 perckor. — Nyugszik: 3 óra 51 perckor. — Hold kél: 2 óra 26 perckor délután. — Nyugszik: 1 óra 20 perckor éjjel.

A kereskedelmi miniszter fogad d. u. 4 órakor.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

Nemzeti Muzeum. Régiségtár, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődijjal megtekinthetők.

Országos Képtár az Akadémiában nyitva van délelőtt 9—1-ig.

Iparmüvészeti muzeum nyitva délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 40 fillér.

Teknologiai Iparmuzeum. Nyitva délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma zárva.

Közlekedési Muzeum a Városligetben délelőtt 9—12-ig és d. u. 3—5 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10—12-ig.

Téli tárlat a Műcsarnokban délelőtt 9—4 óráig Belépődij 1 korona.

A Nemzeti Szalon állandó kiállitása (Ferenciek-tere 9.) délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 50 fillér.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, december 5.

Skócia felől az Oceánról uj depresszió közeledik a szárazföld felé; a magas légnyomás pedig Közép-Európát boritja. Európában a hőmérséklet általánosan sülyedt. Olaszországban és Dalmáciában jelentékeny esők voltak.

Hazánkban az idő változékony és hüvös volt. Az éjjeli fagy általánosan és a csapadék csak szórványosan fordult elő.

Kilátás: Száraz és hideg idő várható.

Vizállás.

		Dec. 4. méter	Dec. 5. méter			Dec. 4. méter	Dec. 5. méter
Inn	Schärding	0.41	0.41	Tisza	M.-Sziget	0.47	[illegible]
Duna	Passau	1.46	1.52	•	Tekeháza	0.20	0.14
•	Linz	1.14	1.07	•	V.-Namény	0.15	0.14
•	Bécs	1.24	1.04	•	Tokaj	0.47	0.31
•	Pozsony	0.69	0.83	•	Tisza-Füred	0.72	0.62
•	Komárom	1.16	1.24	•	Szolnok	0.80	1.68
•	Budapest	0.65	0.68	•	Csongrád	0.50	1.35
•	Paks	0.14	0.16	•	Szeged	1.06	0.24
•	Mohács	0.79	0.68	•	Török-Becse	0.52	0.33
•	Gombos	1.69	1.48	•	Titel	1.57	1.4[illegible]
•	Ujvidék	1.22	1.06	Ondova	Bártfa	0.27	0.27
•	Pancsova	1.62	1.30	Topolya	Hoór	0.98	0.93
•	Orsova	2.19	2.18	Bodrog	Zemplén	1.0[illegible]	1.0[illegible]
Morva	Magyarfalva	0.83	1.08	Sajó	Zsolca	1.50	1.40
Vág	Zsolna	0.16	0.16	Hernád	H.-Németi	0.05	0.07
•	Trencsén	0.27	0.35	Berettyó	Margita	0.15	0.10
•	Szered	0.56	0.56	•	B.-Ujfalu	0.17	0.16
Rába	Sz.-Gotthárd	0.10	0.10	Körös	Csucsa	0.09	0.02
•	Sárvár	0.16	0.18	•	N.-Várad	0.—	0.05
•	Győr	1.48	1.52	•	Belényes	0.29	0.32
Dráva	Pettau	0.92	[illegible]	•	Tenke	0.—	0.—
•	Zákány	0.26	0.27	•	Gurahonc	0.28	0.30
•	Barcs	0.15	0.16	•	Borosjenő	0.24	0.26
•	Eszék	1.01	1.06	•	Békés	0.14	0.36
Mura	M.-Szerdah.	0.40	0.40	•	Gyoma	0.01	0.10
Száva	Zágráb	0.74	0.72	Maros	Gy.-Fehérvár	0.26	0.26
•	Sziszek	1.08	1.50	•	Branyicska	0.16	0.24
•	Mitrovica	3.26	3.16	•	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.19	0.24	•	Arad	1.30	1.32
•	Szatmár	0.35	0.30	•	Makó	0.34	0.34
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.54	Temes	K.-Kostély	0.08	0.04
Latorca	Munkács	0.30	0.26	Béga	Kiszető	0.59	0.57
Laborca	Homonna	0.15	0.18	•	Temesvár	0.62	0.66
Ung	Ungvár	0.18	0.24	•	Becskerek	0.50	[illegible]

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Péntek, 1901. december hó 6-án.

Zárva.

NEMZETI SZINHAZ.

Péntek, 1901. december hó 6-án.

A bor.

Paraszt-vigjáték 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza.

Személyek:

Baracs Imre	Gyenes	Eszter	Gerő L.
Matyi	Rózsahegyi	Göre Gábor	Ujházi
Baracsné	Alszeghy	Görené	Vizváriné
Szunyogné	Györgyné	Durbints	Vizvári
Rózsi	Ligeti	Kácsa	Faludi
Mihály	Gabányi	Bige	Narcziss

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Péntek, 1901. december hó 6-án.

Floredóra.

Énekes játék 4 képben. Irták Owen Hall, Paul Rubens, Ernest Boyd-Jones. Magyarositotta Bálint Dezső. Zenéjét szerzette Leslie Stuart.

Személyek:

Cyrus Gilfain	Szilágyi	Tweedlepunch	Sziklai
Angela	Turcsányi	Leandro	Palásthy
Donegal	Ráthonyi	Dolores	Ledofszky
Lady Holyrood	Fedák	Vallida	Dóri M.
Frank Abbot	Dalnoki		

Kezdete 7½ órakor.

Szinházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar szinház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: **Bárd Ferenc és Testv.** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25—13) sz. a.

VIGSZINHAZ.

Péntek, 1901. december hó 6-án.

A páholy.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Lauffs és Krantz. Magyarositotta Kabos Ede.

Személyek:

Lipóczi Józsiás	Hegedüs	Csiz Pepi	Szerémy
Klára	Nikó L.	Dinszky	Győző
Lili, leányuk	Aranyosi	Földes Dénes	Bihari
Kéri Annuska	Fábián	Paludán	Vendrei
Hidas Bálint	Tapolczai	Paludánné	Rostagni
Éva, felesége	Gazsi M.	Rendőr	Dayka

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Péntek, 1901. december hó 6-án.

Zilahiné S. Vilma vendégfelléptével.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban, egy változással. **Irta dr.** Béldi Izor. Zenéjét szerzette Fejér Jenő.

Személyek:

II. Katalin	Zilahiné	Mária	Rózsa
Gr. Gurackij	Kenedich	Olga	Nyári
Buranov Iván	Szabó	Télémaque	Németh
Trojkov Fedor	Tollagi	Duplessis	Kury
Alekszej	Nagy	Anica	Bojár
Sunderland	Ujvári	Gregor	Kiss M.
Dacskov	Havasi	Tiszt	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Péntek, 1901. december hó 6-án.

Magyar Lant.

Irta Kőrösi Henrik. Zenéjét szerző Stojanovits Jenő.

Kezdete 7½ órakor.

Országos Magyar Képzőművészeti-Társulat.

TÉLI KIÁLLITÁS

a városligeti Műcsarnokban.

1901. nov. 15-től — 1902. január 15-ig

reggel 9-től d. u. 4-ig

Csütörtökön esti 11-ig zeneestély.

Belépődij 1 korona. Vasárnap 1 óráról 40 fillér.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Minden este:

Mille Barry

mini vendég.

Az angyalvadászok.

Kaprázatos balett 14 képben.

Tarka Szinpad

valamint sok más attrakció

Vasárnap, december 8-án d. u. 4 órakor:

Első nagy családi előadás

nagyon mérsékelt árakkal, válogatott műsorral és

Az angyalvadászok

ballettel.

Minden vasárnap délután

a télikertben hangversenyt ad

Vörös Elek kedvelt cigányzenekara.

Folies Moderne

Kerepesi-ut 63. szám.

Szenzációs műsor!

Uj! A régi Ghetto. Uj!

Eredeti bohózat. Irta: **Müller Malvin.**

Személyek:

Moritz Schmühl, magánzó	Müller ur
Teréz, felesége	Müllerné assz.
Blumau Adél, szinésznő	Halmi k. a.
Sperling Izidor	Halmi ur
Zuckerhut Itzig	Fleischmann ur
Flink Mizzi, varrónő	Werner k. a.
Stangl, házmester	Baura ur
Lizi, szobaleány	Piccardi k. a.

PINKASZ & COMP.

Bohózat. Irta: Teufstein Louis.

PLAGIUM.

Bohóság. Irta: Plagizator, zenéje lopott.

20 SZÁM.

Somossy-Mulató

Király-utca 71. szám.

Ma pénteken harmadszor,

a fényes megnyitó ünnepély

a teljes nagy műsorral

és

CAROLA CECILIA

vendégfellépésével.

Előadás után

a mulató kávéházának megnyitása

Dajna Balogh Rudi

zenekarának közreműködésével.

Hány az óra?

Pontosan senki sem tudja; mert ahány óra, annyiféleképp jár! Az Erzsébet-köruton van most egy pontos óra a Hecht Bankház fióküzlete fölött, Erzsébet-körut 32. sz. alatt. Ez az óra olyan pontosan jár, hogy sokan arra veszik utjukat, hogy a pontos időt megtudják. Es igy megismerkednek a bankház fióküzletével, melyben pontos a kiszolgálás és megbecsülhetetlen az üzleti előzékenység. Igy ott az államsorsjegy, mely másutt 4 korona, csak 3 kor. 50 fillér és könnyen megeshetik, hogy ez óra révén 200.000 koronás főnyereményhez jut, ki oda betér és vásárol egy ilyen sorsjegyet, melynek már december 12-én van a huzása. Huzás december 12-én. Kapható Hecht-Bankház fiókjánál, Budapest, Erzsébet-körut 32.

TÉLI FÜRDŐIDÉNY

a Szt. Margitszigeti gyógyfürdőhelyen és Szanatoriumban Budapesten.

43·3°C. kénes hévviz iszap- villamosfény-, mesterséges szénsavas- mindennemű gyógy- és üdítő (Kneipp) fürdők.

Idegyengeség, szivbaj, csuz, köszvény, vesebaj ellen.

Uj fürdőház. Svéd gyógytornaterem.

Állandó orvosi felügyelet.

50 vendégszoba. Jó konyha.

SZT. MARGITSZIGETI ÜDITOVIZ

kitünő egészségápoló ital.

Prospektust küld a

főherczegi Szt. Margitszigeti Gyógyfürdő

Felügyelősége.

Veszek

zálogházi cédulát

régi arany ezüst árút brillánt és gyémánt árút a legmagasabb árak mellett

FRIED A.

órás és ékszerész

Kerepesi-ut 2. szám.

Minden könyvbarátnak ajánljuk idei

karácsonyi katalogusunkat,

mely 192 oldalon a német, francia és angol nyelvü legajánlhatóbb müvek választékát, egy jegyzéket képekről, fényképekről, tanagrafigurákról és fényképészeti készülékekről tartalmaz. E katalogus a karácsonyi irodalom kiváló utmutatója és ingyen kapható.

R. LECHNER (Wilh. Müller) cs. és k. udv. és egy. könyvk. BÉCS, Graben 31.

Guzi kenőcs

Törv. védve. Minden cipőért **1 évi** irásbeli jótállást vállalok, ha Guzi kenőccsel, melyet ingyen adok bekeni, a felső bőr repedése ki van zárva. Posta költség vidékre csupán 30 kr. és portomentesen küldöm nem megfelelőért a pénzt visszaadom. Mértéknek elegendő, ha harisnyában egy papirlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk.

Képes árjegyzékem ingyen. Kizárólag magyar gyártmány.

	frt.
Elegáns gavallér vix füzős cipő	3.20
Erős vix sima cipő	3.—
Elegans oroszlakk cugos, posztó szár	3.80
Eleg. oroszl. füz. cipő	4.—
Salonlakk gav. füz. cipő	4.—

Legujabb találmányom az önmelegitő talpbetét, orvosilag megvizsgálva, a legegészségesebb viselet rouma hideg lábak s meghülés ellen, ki egy pár csizmát, vagy 5 frton felüli rendelést tesz, ingyen kapja. Rendelve párja 1 frt.

	frt.
Bagaria csizma egy darabból halhólyaggal bélelve, vizmentes dupla talppal	7.—
Borjubőr, csizma elegáns kivitel, halhólyaggal, vizmentesitve gazdászoknak	8.—
Halina csizma teljesen vizmentes erős kivitel, nyelvig bőrboritással	4.50

Hallatlan olcsóság!

	frt.
Halina csizma, térdig érő szárral, egész magas, bagaria bőrrel boritva, halhólyaggal vizmentesitve. 1 önmelegitő talpbetéttel együtt	5.—
Óriási készlet valódi sárcipőkben női 1.40, férfi	1.30
Gyermek cipő, erős kivitelben 4 évig	1.20
Kamásni fóka- vagy disznóbőrből	2.20
Férfi v. női reggeli cipő	1.20
Feltünő eleg. gaval. füzős cipő párizsi divat, box v. kengurubőrből. eleg. szabás férfi 4.50, női ugyanaz	4.—
Női zergo, füzős vagy cugos, erős kivitel	3.—
Oroszlakk. füzős vagy cugos posztószár	3.40
Bárányhélés füzős, prémszegélylyel	3.80

AGULÁR IGNÁC

Budapest, Deák-tér 6.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

A 4%-os E. sorozatu kötelezvények 1901. évi december hó 2-án történt 17-ik nyilvános huzásánál a következő számu 172 darab huzatott ki:

I. 2000 márkás kötelezvények:

56672—56700-ig 29 darab

II. 400 márkás kötelezvények:

18258—18300-ig 43 darab
23301—23400-ig 100 „
143 darab.

A kihuzott 4%-os kötelezvények visszafizetése 1902. évi május hó 1-től fogva történik, mely naptól megszünik a kihuzott kötelezvények kamatoztatása.

A fizetések a következő pénztáraknál eszközöltetnek:

Bécsben: a társaság számvevőségénél,
„ a cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és iparhitelintézetnél,
„ a cs. kir. osztrák általános földhitelintézetnél;
Budapesten: a magyar általános hitelbanknál;
Triesztben: a cs. kir. szab. osztr. keresk. és iparhitelintézet fiókjánál;
M/m. Frankfurtban: a leszámitoló-társaság igazgatóságánál;
Berlinben: Bleichröder S. urnál,
„ a leszámitoló-társaság igazgatóságánál;
Lipcsében: a német általános hitelintézetnél;
Drezdában: a német általános hitelintézet fiókjánál;
Hamburgban: az észak-német banknál,
„ Behrens L. és fiai uraknál,
„ Warburg M. M. és fiai uraknál;
Baselben: Speyr és társa uraknál;
Zürichben: a svájci hitelintézetnél.

Bécs, 1901. évi december hó 2-án.

Az igazgatótanács.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

A 4 százalékos W. sorozatu kötelezvények 1901. évi december hó 2-án történt 2-ik nyilvános huzásánál a következő számu 595 drb huzatott ki;

W. sorozat:

12201— 12300-ig	100
28001— 28100-ig	100
156401—156500-ig	100
172006—172100-ig	95
172901—173000-ig	100
181301—181400-ig	100
	595

A kihuzott 4%-os W. sorozatu kötelezvények visszafizetése 1902. évi május hó 1-től fogva történik, mely naptól a kihuzott kötelezvények kamatoztatása megszünik.

A fizetés a következő pénztáraknál történik:

Bécsben: a társaság számvevőségénél,
„ a cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és iparhitelintézetnél,
„ a cs. kir. szab. általános osztrák földhitelintézetnél,
„ Rothschild S. M. urnál:
Budapesten: a magyar általános hitelbanknál:
Triesztben; a cs. kir. szab. osztr. kereskedelmi és iparhitelintézet fiókjánál;
} 500 frankkal napi árfolyam szerint koronaértékben.

M/m. Frankfurtban: a leszámitoló-társaság igazgatóságánál,
„ a kereskedelmi és iparbank fiókjánál,
Berlinben: Bleichröder S. urnál,
„ a leszámitoló-társaság igazgatóságánál,
„ a kereskedelmi és iparbanknál,
„ Mendelssohn és társa uraknál;
Lipcsében: a német általános hitelintézetnél;
Drezdában: „ „ „ fiókjánál;
Hamburgban: az észak-német banknál,
„ Behrens L. és fiai uraknál,
„ Warburg M. M. és társa uraknál;
} 405 birodalmi márkával

Baselben: Speyr és társa uraknál;
Zürichben: a svájci hitelintézetnél.
} 500 frankkal

Bécs, 1901. évi december 2-án. ***Az igazgatótanács.***

Szinházak heti müsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Szombat	Walkür	A bor	A páholy	Teréz kapitány	Florodora
d. u. Vasárnap	—	Hannele A Nevelő	Ocskay brigadéros	Lili	A Gésák
este	Kukuska	A kaméliás hölgy	A páholy	Flórikaszerelme	Florodora

KORONAHERCEG-UTCA 8.
Heris-bazár.
Ajánlja
karácsonyi ajándékoknak
legalkalmasabb cikkeit és pedig: Bronze-árukat, párisi legyezőket, chinai-ezüst- és bőrdiszmű-árukat, valódi ezüst sétabotokat a legdusabb választékban.
A világhirű „Diamantes Carboniques" legszebb gyémánt-utánzatok egyedüli főraktára.

Szőlőoltványok
szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.
Élőkerités.
Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.
Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető pár év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.
Diócsemeték. Oriási jövedelmet biztositó voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.
Szines fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelés kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kivül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt cimere ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznora ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim:
»Érmelléki első szőlőoltvány-telep« Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Meg- állj! Meg- állj!
A legjobb harzi énekló kanárik kaphatók, mint ismeretes, a nemes harzi kanári különleges tenyészetben: Brezina A. Linz, a Duna mellett. Kalitkák, madáreleség. Érdeklődőknek tenyészkönyv. (Árjegyzék ingyen.)

Legujabb levelező.
Legujab levelező, önügyvéd és házi titkár. A közönséges életben előforduló mindenféle levelek, meghivások, ajánlatok, szerződések stb. mintáival. Ára fűzve 2 kor., kötve 2 kor. 40 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodiáner F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21. szám.

Kitüntetve ezüstéremmel Párisi világkiállitás 1900.
Kitüntetve az ezredéves orsz. kiállitáson

Donáth Sándor
tajtpipa-metsző
Budapest, Kossuth Lajos-utca 3.
Ajánlja dus raktárát *saját készitményü tajték- és borostyánkő-árukban, cimer, monogram, autogram* legfinomabb kivitelben.
Valódi angol fapipák legnagyobb választékban.
KÜLÖNLEGESSÉG
Régi kiszivott tajtékpipákban, melyekot magas árban veszek.
Pipa árjegyzék ingyen és bérmetve.

Legtökéletesebb arctisztitó- és szépitőszerek:
Akácia
-crème 2 kor.
-púder 1 kor.
-szappan 1 kor.
Törvényesen védve. — Kapható a gyógyszertárakban.
Főraktár: KRIEGNER GYÖRGY
Korona-gyógyszertára Budapest, VIII., Kálvin-tér.

Férfiak ingyen kapnak
egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következőleg cimzendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesitendő.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.
Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24.
az Opera mellett.
TITKOS BETEGSÉGEKET
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan
Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos.
RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.
Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető NÉPSZERŰ UTMUTATÓ (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

„The Gresham"
életbiztositó-társaság Londonban
Magyarországi fiók:
Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6.
a társaság házában.

A társaság vagyona 1900. december 31-én ...	kor. 184,387.703.—
Évi bevétel biztositások és kamatból 1900. évi december 31-én	» 31,190.563.—
Kifizetések, biztositási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) ...	» 405,300.493.—
Az 1900. évben a társaság 5556 kötvényt állitott ki ...	» 50,898.267.42

összeg értékekben. — Prospektusokkal és dijtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállit, továbbá ajánlatokkal, dijmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet fiókja Budapesten, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

A 3%-os kötvények 1901. évi december hó 2-án történt 42-ik nyilvános huzásánál a következő számu 24633 darab huzatott ki:

A sorozat.

20001 —	20100-ig	100
20301 —	20400-ig	100
24401 —	24500-ig	100
27301 —	27400-ig	100
42401 —	42500-ig	100
45101 —	45200-ig	100
51001 —	51100-ig	100
101501 —	101600-ig	100
108601 —	108700-ig	100
126417 —	126500-ig	84
130401 —	130500-ig	100
135401 —	135500-ig	100
		1184

C sorozat.

10601 —	10700-ig	100
14201 —	14300-ig	100
15861 —	15891-ig	31
19501 —	19600-ig	100
		331

D sorozat.

716501 —	716600-ig	100
724701 —	724800-ig	100
727601 —	727700-ig	100
732801 —	732900-ig	100
779601 —	779700-ig	100
785101 —	785200-ig	100
790901 —	791000-ig	100
794101 —	794200-ig	100
799001 —	799100-ig	100
818401 —	818500-ig	100
821801 —	821900-ig	100
856201 —	856300-ig	100
867601 —	867700-ig	100
880201 —	880300-ig	100
886501 —	886600-ig	100
912901 —	913000-ig	100
914801 —	914900-ig	100
917301 —	917400-ig	100
974601 —	974700-ig	100
992401 —	992500-ig	100
999601 —	999700-ig	100
1001301 —	1001400-ig	100
1036401 —	1036500-ig	100
1056401 —	1056500-ig	100
1092701 —	1092800-ig	100
1096901 —	1097000-ig	100
1098831 —	1098844-ig	14
		2614

F sorozat.

2973845 ...	2973900-ig	56
2979501 —	2979600-ig	100
2999801 —	2999900-ig	100
3026601 —	3026700-ig	100
3059701 —	3059800-ig	100
3060601 —	3060700-ig	100
3073701 —	3073800-ig	100
3137301 —	3137400-ig	100
3138101 —	3138200-ig	100
		856

H sorozat.

1901 —	2000-ig	100
13101 —	13200-ig	100
20601 —	20700-ig	100
36901 —	37000-ig	100
49701 —	49800-ig	100
50201 —	50300-ig	100
83401 —	83500-ig	100
89601 —	89700-ig	100
91001 —	91100-ig	100
	Átvitel	900

	Áthozat	900
123301 —	123400-ig	100
123701 —	123800-ig	100
127140 —	127200-ig	61
165801 —	165900-ig	100
175701 —	175800-ig	100
199601 —	199700-ig	100
222901 —	223000-ig	100
229601 —	229700-ig	100
258501 —	258600-ig	100
279901 —	280000-ig	100
295701 —	295800-ig	100
		1961

J sorozat.

325001 —	325100-ig	100
331301 —	331400-ig	100
342201 —	342300-ig	100
356001 —	356100-ig	100
366301 —	366400-ig	100
404401 —	404500-ig	100
427271 —	427284-ig	14
463201 —	263300-ig	100
466501 —	466600-ig	100
470301 —	470400-ig	100
481101 —	481200-ig	100
482301 —	482400-ig	100
485401 —	485500-ig	100
508901 —	509000-ig	100
539901 —	540000-ig	100
547701 —	547800-ig	100
560801 —	560900-ig	100
576401 —	576500-ig	100
578101 —	578200-ig	100
602301 —	602400-ig	100
619401 —	619500-ig	100
623501 —	623600-ig	100
665101 —	665200-ig	100
668501 —	668600-ig	100
683701 —	683800-ig	100
688301 —	688400-ig	100
696701 —	696800-ig	100
		2614

K sorozat.

10301 —	10400-ig	100
34101 —	34200-ig	100
47701 —	47800-ig	100
53901 —	54000-ig	100
82101 —	82200-ig	100
91901 —	92000-ig	100
108601 —	108700-ig	100
108801 —	108900-ig	100
114201 —	114300-ig	100
115401 —	115500-ig	100
151631 —	151691-ig	61
172201 —	172300-ig	100
193101 —	193200-ig	100
214101 —	214200-ig	100
215401 —	215500-ig	100
234101 —	234200-ig	100
245201 —	245300-ig	100
264101 —	264200-ig	100
266801 —	266900-ig	100
288601 —	288700-ig	100
		1961

M sorozat.

3153273 —	3153300-ig	28
3162701 —	3162800-ig	100
3175301 —	3175400-ig	100
3179701 —	3179800-ig	100
3187101 —	3187200-ig	100
		428

O sorozat.

8101 —	8200-ig	100
23501 —	23600-ig	100
23901 —	24000-ig	100
25401 —	25500-ig	100
50901 —	51000-ig	100
82701 —	82800-ig	100
113001 —	113100-ig	100
118401 —	118500-ig	100
119001 —	119100-ig	100
124046 —	124100-ig	55
159501 —	159600-ig	100
163201 —	163300-ig	100
181301 —	181400-ig	100
		1255

P sorozat.

4701 —	4800-ig	100
24601 —	24700-ig	100
51801 —	51900-ig	100
65521 —	65540-ig	30
81801 —	81900-ig	100
97904 —	98000-ig	100
104901 —	105000-ig	100
107901 —	108000-ig	100
116101 —	116200-ig	100
116901 —	117000-ig	100
121501 —	121600-ig	100
130301 —	130400-ig	100
141301 —	141400-ig	100
196601 —	196700-ig	100
		1320

S sorozat.

1111301 —	1111400-ig	100
1116001 —	1116100-ig	100
1134001 —	1134100-ig	100
1138001 —	1138100-ig	100
1147401 —	1147500-ig	100
1153401 —	1153500-ig	100
1180601 —	1180700-ig	100
1207301 —	1207400-ig	100
1219401 —	1219500-ig	100
1220601 —	1220700-ig	100
1241001 —	1241100-ig	100
1244301 —	1244400-ig	100
1257801 —	1257900-ig	100
1298401 —	1298500-ig	100
1302101 —	1302200-ig	100
1323801 —	1323900-ig	100
1331571 —	1331584-ig	14
1417601 —	1417700-ig	100
1425501 —	1425600-ig	100
1440601 —	1440700-ig	100
1448001 —	1448100-ig	100
1460001 —	1460100-ig	100
1470601 —	1470700-ig	100
1473901 —	1474000-ig	100
1477901 —	1478000-ig	100
1485801 —	1485900-ig	100
1496701 —	1496800-ig	100
		2614

T sorozat.

1502201 —	1502300-ig	100
1529401 —	1529500-ig	100
1544901 —	1545000-ig	100
1552901 —	1553000-ig	100
1580101 —	1580200-ig	100
1587301 —	1587400-ig	100
1606201 —	1606300-ig	100
1623801 —	1623900-ig	100
1632601 —	1632700-ig	100
1646701 —	1646800-ig	100
1649001 —	1649100-ig	100
1671761 —	1671778-ig	18
1694801 —	1694900-ig	100
1695701 —	1695800-ig	100
		1318

U sorozat.

3250501 —	3250600-ig	100
3299201 —	3299300-ig	100
3357301 —	3357400-ig	100
3368943 —	3369000-ig	58
3386401 —	3386500-ig	100
3388401 —	3388500-ig	100
3409101 —	3409200-ig	100
3433701 —	3433800-ig	100
3444501 —	3444600-ig	100
		858

V sorozat.

2756301 —	2756400-ig	100
2765801 —	2765900-ig	100
2787501 —	2787600-ig	100
2801401 —	2801500-ig	100
2816201 —	2816300-ig	100
2881501 —	2881600-ig	100
2905601 —	2905700-ig	100
2913447 —	2913500-ig	54
2948201 —	2948300-ig	100
		854

X sorozat.

2021601 —	2021700-ig	100
2024901 —	2025000-ig	100
2027701 —	2017800-ig	100
2029610 —	2029700-ig	91
2035001 —	2035100-ig	100
2041601 —	2041700-ig	100
2053901 —	2054000-ig	100
2074001 —	2074100-ig	100
2140101 —	2140200-ig	100
2146701 —	2146800-ig	100
2175101 —	2175200-ig	100
2184101 —	2184200-ig	100
2191401 —	2191500-ig	100
2197301 —	2197400-ig	100
2201001 —	2201100-ig	100
2209101 —	2209200-ig	100
2211001 —	2211100-ig	100
2214401 —	2214500-ig	100
2334301 —	2334400-ig	100
2344100 —	2544200-ig	100
2374301 —	2374400-ig	100
2462201 —	2462300-ig	100
2515701 —	2515800-ig	100
2578801 —	2578900-ig	100
2588601 —	2588700-ig	100
2680801 —	2680900-ig	100
2684001 —	2684100-ig	100
2700001 —	2700100-ig	100
2707001 —	2707100-ig	100
2718301 —	2718400-ig	100
2726501 —	2726600-ig	100
2741701 —	2741800-ig	100
		3191

Z sorozat.

1722001 —	1722100-ig	100
1739027 —	1739100-ig	74
1756901 —	1757900-ig	100
1778201 —	1778300-ig	100
1783001 —	1783100-ig	100
1846901 —	1847000-ig	100
1864301 —	1864400-ig	100
1882101 —	1882200-ig	100
1890501 —	1890600-ig	100
1911701 —	1911800-ig	100
1936101 —	1936200-ig	100
1938401 —	1938500-ig	100
1941001 —	1941100-ig	100
		1274

Főösszeg 24633

A kihúzott 3%-os kötelezvényeknek 500—500 frankkal való visszafizetése (a X. sorozat kötelezvényeinek kizárásával) 1902. évi január hó 2-tól fogva, a X. sorozatú kötelezvények visszafizetése pedig 1902. évi április hó 1-től fogva történik, mely naptól a kihúzott kötelezvények kamatoztatása megszűnik.

A mennyiben tehát a kötelezvényeknek későbbi lejárati határidőkre szóló kamatszelvényei váltattak volna be, az azokért kifizetett összeg a kötelezvények beváltásakor a tőkeösszegből levonandó lenne.

A fizetés a következő pénztáraknál történik:

Bécsben: a társaság számvevőségénél,
» a cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és iparhitelintézetnél,
Budapesten: a magyar általános hitelbanknál,
Triesztben: a cs. kir. szab. osztrák keresk. és iparhitelintézet fiókjánál,
M/m. Frankfurtban: a disconto-társaság igazgatóságánál,
Berlinben: Bleichröder S. úrnál,
» a leszámitoló-társaság igazgatóságánál,
Lipcsében: a német általános hitelintézetnél,
Drezdában: a német általános hitelintézet fiókjánál,
Hamburgban: az észak-német banknál,
» Behrens L. és fiai uraknál,
Baselben: Speyr és társa uraknál,
Zürichben: a svájczi hitelintézetnél.

Bécs, 1901. évi december 2-án.

Az igazgató-tanács.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje, Teréz-körut 54. szám alatt.

Engelmann Mór gyors-sajtónyomda, IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál könyvkereskedése, V., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, Koronaherceg-utca sarkán.)

Jambrikovits dohánytőzsdéje, Kerepesi-ut 50. (Takarékp. épül.)

Eckstein Bernát hirdetési iroda, V. ker., Fürdő-utca 4. szám.

Fischer J. D. hirdetési iroda, IV., Zsibarus-utca 7. szám.

Goldberger A. V. hirdetési iroda, IV., ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler hirdetési iroda, V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula hirdetési irodája, VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf hirdetési iroda, VII. ker., Károly-körut 9. sz.

Mezei Antal hirdetési irodája V., Gizella-tér (Haas-palota).

Schwarcz József hirdetési iroda, V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula hirdetési iroda, IV. ker., Szervitatér 8. szám.

Sikray Samu hirdetési irodája Budapest, Váci-körut 33.

Kernberg Rozália dohánytőzsdéje, VIII. ker., Muzeum-körut 18. sz.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedő, Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Nemetsek A. J. ujság-árudája, Petőfi-tér 3. szám.

Rohonczi Ilona dohánytőzsdéje, Andrássy-ut 48. szám.

Szantó Mór dohánytőzsdéje, IV., Kecskeméti-utca 14. szám

Sopronyi V. dohánynagyárus, VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Schönwald Ferencné dohány-tőzsdéje Ferenc-körut 32. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése, ker., Fő-utca 2. szám

Goldgruber Mór könyvkereskedő Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Deutsch Miksané, Andrássy-ut 3a.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Zipser és König zeneműkereskedése, Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

II. Csak egy szót, őszidő, Árvalány! Kájó lelkem és vérző szivem összes melegével üdvözöllek a hétfői nap alkalmából. Nem, ez neked békülékeny, szelid, jóságos léleknek sok, nagyon sok. Ozd meg azzal a büszke, akaratos, hideg másikkal, kinek irni szoktam. Talán felmelegedik tőle, meggondolja, belátja nagy — nagy tévedését, igazságtalan eljárását. Engem sokszor megalázott, én senki vagyok neki, holott ő nekem **mindenem**, ő engem számkivetett, holott én őt szivem **legmélyébe** zártam, én nem beszélhetek vele; de Te, szivem, közel állsz hozzá, egy vagy vele. Beszélj neki: rettenetes fájdalmamról, mond, hogy én feledhetlenül szeretem, hogy se éjjelem, se nappalom, hogy félek, hogy nagyon szomoru vége lesz igy; mondd el mindent...... mindent...... de ugy, hogy meg ne haragudjon, meg ne bántsd! mert én ezt sohasem akartam. Talán...... talán küld általad néhány vigasztaló szót, talán akar még egyszer velem beszélni?! Ha ujból akaratoskodnék: borulj le előtte helyettem és könyörögj neki, tégy meg mindent, hiszen te jó vagy és küldd el remegve várt válaszát. Ne hagyj el ilyen csunyán... Mütárlat. 10821

Órás és ékszerész Biharmegyében, reform. 30 éves csinos külsejü jómódu, három kitünő üzlettel bir; keres házias egyszerü leányt vagy özvegyet kb. 5000 forint készpénzhozománynyal. Komoly ajánlatokat „Igénytelen“ alatt a kiadóba kérek. 4078

„Talán sikerül“ jelige alatt levele meni.

32 éves uradalmi tiszt nősülni óhajt. Hozomány mellékes. Arcképpel ellátott leveleket kér: Badacsonyi Mokrinban, Torontál m. 10824

Dear Miss. Before paying a visit would you meet me first somewhere?

KERESLET.

Intelligens kisasszony, reprezentáló külsővel, irodába, vagy nagyobb üzletbe ajánlkozik. Megkeresések „Gépirónő“ cimen **Schwarz József hirdetési irodájában Marakkói-utca 4.** kéretnek.

Automobil gyártásához egy vagyonos társ kerestetik. Ajánlatok „Automobil“ cimen a kiadóhivatal továbbit. 4076

Mindenest, tisztességes leányt, **vagy asszonyt fölveszek. Lang, kerékpárkereskedő, Külső Kerepesi-ut** 1. III. em. 17.

Pallas Lexicont olcsón kéz alatt megvételre keresek az Erzsébetvárosi Népbank titkára, Budapest, Csömöri-ut 6.

Fiatal, nős ember keres azonnali belépésre felvigyázói, raktárnoki, vagy bármily irodai alkalmazást helyben vagy vidéken, beszél és ir magyar, német és tótul, jó bizonyitványokkal rendelkezik. Szives megkeresést Ó-utca 8. „S. H.“ alatt kér. 4050

Kiszolgált altiszt, ügyes és intelligens ember, szorgalmas és megbizható, állást keres mint irodaszolga, házfelügyelő s efféle. Cim: Kecskés József, III. Raktár-u. 13.

Tanuló leányok fizetés mellett felvétetnek. **Kovács,** Dorottya-utca 9. II. em.

Kertész nagyon szerény feltételek mellett állást keres helyben vagy vidéken. Cim M. II. Görög-u. 1. f. 1. 4012

Gazdasszony kerestetik uri házhoz. Magányos asszony, ki a házvezetés minden teendőit s a pusztai gazdaságot is tökéletesen érti. Ajánlkozások fénykép s bizonyitványmásolatok mellékleteivel „Szilasi gazdaság u. p. Ugra (Biharmegye)“ cimre küldendők. 4090

Szakavatott intelligens nős uri ember jó referenciákkal és óvadékkal csapos vagy pincemesteri állást rögtöni belépésre keres. Szives megkereséseket „Cz. B. jelige alatt a kiadóhivatalba kér.

Tanoncok mérleg-, kályha- és lemezárugyárunkban fizetés, vagy ellátás mellett azonnal felvétetnek. Weber A. és Fia, III., Vörösvári-u. 144. 10816

Könyvelő, magyar-német levelező önálló megbizható munkaerő, 10 évi gyakorlattal, alkalmazást keres. Szives megkeresések **„prima levelező“** jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 4094

KINÁLAT.

Takaritásért ingyen lakást adok gyermektelen fiatal **házaspárnak.** Cim a kiadóhivatalban. 4086

Bizalmi vagy magántitkári állást óhajt elnyerni egy előkelő családból származó intelligens fiatalember. Cim a kiadóhivatalban. 4085

Gyermekruha-varrónő, ki a fővárosban a legelső gyermekruha-üzletben évekig dolgozott **munkát elvállal mérsékelt dijazásért.** Cime: Magdolna-utca 42. földszint 9. 4084

Ügyes könyvelőnő, ki már hosszabb ideig alkalmazásban volt, a magyar és német nyelvet, valamint a gépirást birja, alkalmazást keres. Cim: W. O. VII. István-ut 26. a házfelügyelőhöz. 4007

Vidéki 5000 lakossal és országhirü nagy 5 országos és heti vásárral és igen nagy vidékkel biró városban, ahol mindenféle hivatalok vannak, egy ujonnan épült jó menetü szálloda, vendéglő és kávéház **örök áron eladó. Ügynökök kizárva.** Csakis komoly reflektánsoknak ad bővebb felvilágositást **„Cz. E. Sz.“** jelige alatt e lap kiadóhivatala.

Szakácsnőnek vagy takaritónőnek ajánlkozik özvegy asszony szerény feltételek mellett, csak azt köti ki, hogy kis 6 éves leánykája vele maradhasson. Ajánlatokat „Becsületes és szorgalmas“ jelige alatt a kiadóba kér.

Irodaszolgának vagy boltiszolgának, **esetleg óvadékkal,** ajánlkozik egy fiatalember, ki e minőségben már évekig volt alkalmazva. Tudakozódhatni: Üllői-ut 61. II. em. 20.

Szállodai ház, melyben 1 aranybánya, általánosan elismert igen régi szállodai üzlet van, igen élénk vidéki városban, a fővárostól 2 órányira vonattal, csakis tulajdonos sulyos megbetegedése miatt eladó. A ház áll: 2 étterem, 1 korcsmaszoba, 9 szép vendégszoba, egy nagy táncterem és szinházterem, 2 lakszoba, 2 éléskamra, 2 boros pince, jégverem, 4 nagy istálló és 150 kocsinak megfelelő kocsiszin, továbbá az épülethez tartozik 2 hold kert stb. Az épület erős s csinos épitkezés s csakis a szállodai üzletnek megfelelőleg lett nemrég minden kényelemmel ellátva, ujjáépitve. Jelenlegi ház- és üzlettulajdonosa már 30 év óta birja ezen üzletet és bárkinek is tiszta lélekkel merem ezen vételt ajánlani, mivel ilyen vételre nem lehet egyhamar szert tenni. A szállodai ház eladási ára 35.000 forint s az üzlet berendezésének eladási ára külön 4000 frt Teherként maradhat a házon 20.000 forint Bővebbet Niemetz Gyula üzletek és ingatlanok adás-vételi irodájában Budapesten, József-körut 18. 10825

50.000 frt kölcsönkép kiadatik váltóra vagy betáblázásra. Glück, Kertész-utca 35. (Válaszbélyeg.) 10822

Erdélyi füstölt kolbász tiszta, házilag készült, 1 kiló 1 korona 60 fillér, 5 kilós po-taládikával 7 korona 60 fillérért bérmentve szállit: Szabó István Székely-Keresztúron, Erdély. 10828

Takaritást elvállalok szerény dijazás mellett özv. Kiss Józsefné VII. Dembinszky-utca 4. II. 24.

Egy csinosan butorozott, féregmentes, utcai különbejáratu szoba, jobb családnál egy vagy két ur részére **december 15-re** kiadó. Akácfa-utca 10, I. 2.

Kitünő szabónő ajánlkozik elegáns ruhák készitésére saját lakásán, a legjutányosabb árakon. Cim Deák Ferenc-tér 6. II. 54.

Cimirást, másolat vagy bárminemü otthon végezhető irodai munkát elvállalok szerény feltételek mellett. Cim a kiadóban. 4026

Privát kutató. Iroda Váci-körut 39. Kényes megbizásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint családi-ügyekben: **Kossa Magyary Géza.** Található 10—2-ig. 9201

800 holdas birtok bérbe adó, egynegyedrésze őszivel bevetve, jó egészséges legelő 1000 juh részére, a birtokon végig folyik egy egészséges forrás viz. 15 évre bérbe vehető. Bővebb értesitést ád ifj. Lőrinc Márton tulajdonos, Aggtelek (Gömörm.) 10814

Leány, ki a magyar, német nyelvet birja, ajánlkozik péküzletbe, esetleg óvadékkal. Hársfa-utca 34. sz., I. em. 29. 10809

Csinosan butorozott udvari szoba, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. József-körut 69. sz. földsz. 21. 4093

Jóforgalmu óra- és ékszer-üzlet Aradon, üzletfelhagyás miatt összes berendezéssel együtt eladó. Szép árukészlet, azonkivül órajavitásból évente 1000 korona bevétel, Giller Róbert Arad, Szabadság-tér. 4034

Állást keresőknek mindennemü folyamodványokat elkészitek. Oktatást adok kezdőknek a német stenographiában, hegedüben, vivásban (olasz módszer), jutányosan. Kálmán, Vas-utca 3., I., 6. Értekezés este 1/29-kor.

Szegzárdi aszu kitünő minőségü, literje egy koronáért kapható termelőjénél Garay Antalnál, Tolna. Minta egy koronáért küldetik. 10815

Boreladás!! Körülbelül 80 hectoliter hegyaljai kitünő minőségü fehér asztali 1900. évi termésü, és cirka 18 hectoliter gyöngyösi schiller bor tisztán lefejtve, anyagi viszonyok miatt sürgősen eladó. Bővebb felvilágositás a kiadóhivatalban. 4067

Magyar ruha finom posztóból, valamint lakkcsizmák kitünő állapotban, igen olcsón eladók. Sándor-utca 30/B. I. 13.

Hegedüoktatás Kitünő módszer szerint tanitok hegedülni a legszerényebb feltételek mellett. Lakásom: R. J. VI. Sziv-u. 39. B. 1. em. 8. 4010

Két szoba elegánsan butorozva légszesz világitás és fürdő használattal 1—2 ur részére esetleg ellátással azonnal kiadó. Teréz-körut 6. II. 14. Bocskay 4065

Zongora, Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-utca 15. I. 11.

Két butorozott udvari szoba, egymásba nyiló Szentkirály-u, 3. III. 26., lépcsőházból bejárat, azonnal kiadó. 4043

Szép bükkfaszén vaggonszámra eladó. Bővebb felvilágositást Braun Ede. Dund, u. p. Ternova.

Singer-varrógépeket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Kitünő fehérvarrónő ajánlkozik Cime: Magdolna-utca 42 fdsz. 9.

Kerékparokat zálogházból kiváltottakat, 35 forinttól feljebb szállitunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körut 41.

Gymnazista tanuló elválalja szerény dijazás mellett elemi, vagy I. középiskolai tanulók tanitását. Héberben nagy jártasság. Cim: Magdolna-u. 43. III. em. 36. 4025

Kitünő ruhavarrónő munkát vállal mérsékelt dijazásért. Tanuló-leányok szabni és varrni taníttatnak. Cim: Buda II. ker. Széna-tér 1. sz. II. 23.

Dohánytőzsdében elárusitónő óvadékképes, nagyobb vidéki városban felvétetik. Fényképpel ellátott ajánlatokat „Tőzsde“ jelige alatt a kiadó továbbit.

Jósnő lakik József-körut 17. félemelet 6. Található d. e. 9-től d. u. 6-ig. 10051

Kitünő szabónő ajánlkozik elegáns ruhák készitésére — saját lakásán — 5 fritól feljebb. Egy proba bárkit kielégit. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Minden alkalomra magyar, magyar és német beszédeket, latin, francia és más idézetekkel fogalmaz D. M. Budapest, VI. Próféta-u. 5. a. 12. 4069

Német gyermekkertésznő, ki a gyermekápolásban és názi teendőkben gyakorlott két kis leánykához kerestetik. Rökk-Szilárd-utca 2. II. emelet 6. ajtó. 4059

Elegánsan butorozott s minden kényelemmel ellátott egy esetleg két föltétlenül tiszta **utcai szoba,** gyermektelen özvegy nőnél **jutányosan** kiadó. Szerecsen-utca 46. II. em. 14. 4080

Mignon fekete zongora, keresztihuros, kevéssé használt, olcsón eladó. Pál-utca 5. II. em, 12.

Zongora fekete, keresztihuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

A ki hegedüt, cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul.

Valódi Echo-Phonograph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 80 kr. Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Csinos kis utcai szoba, különbejárattal és fürdőszoba használattal, igen olcsón azonnal kiadó. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Egy utcai és udvari szoba és hozzátartozóval vagy butorral vagy butor nélkül azonnal kiadó. Üllői-ut 23. I. 34. 4040

Üzlet felhagyása következtében két 8 lóerejü gőzcséplőgép az összes hozzátartozóval tökéletesen kijavitva jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 10798

Egy Koch & Karsellt-féle matt keresztihuros pianinó sürgősen eladó. Aggteleki-utca 4. III. Denker.

Az Országos Magyar Gyorsiró Egyesület vezetése alatt **december hóban uj magyar, német és vita, gyors- és gépirászati tanfolyam nyilik meg.** Jelentkezőket korlátolt számban felvesz a **Yost irógép részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.**

Legnagyobb kényelemmel butorozott különbejáratu alkovos szalon december 1-re kiadó. Uraknak, kik a csendes és barátságos otthont kedvelik, igen ajánlható. (Sem család, sem gyermekek!) Sándor-utca 30B. I., 13.

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Zálogházból veszek cédulákat.

Eladok 13 latos ezüst evőkészlet 12 személyre 140 frt, 6 személyre 65 frtól kezdve és feljebb. Mindennemü finom **ezüst tárgyak** barokk és francia stylusban. Nagy raktár **arany** férfi **lánckokból,** massiv aranygyürük 6 forint 40 kr. arany férfi-órák 12 frt, arany női órák 9 frtól kezdve 12 darab massiv evőeszköz 6 frt 50 kr.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökösei

Budapesten, Harisbazár. Váci-utca 30. I. em. 23.

Butor csak jó minőségü.

Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalongarnitura, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón eladó. Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI., Gyár-utca 25. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Zálogcédulát,

tört aranyat, ezüstöt és brillánsköveket legmagasabb árban vesz Schiller Izsó, IV., Királyi Pál-utca 12. Egyetem-tér mellett.

Zongora,

egész rövid, csak keveset használt, jó gyártmány, remek hanggal, **sürgősen eladó.**

LAWNER MÓR női szabó, **VI., Nagymező-utca 19. III.**

Zongora,

egész jó karban igen olcsón eladó **Liliom-utca 21., I. 8.**

Szép Pianino,

egész uj, fekete, keresztihuros, jó hanggal **eladó. VI. ker., Uj-utca 41., földsz. 2.**

Beraktározott és visszamaradt BUTOR

gyönyörü hálószobák, becsértéke 400 frt, jelenlegi ára **180 frt.** Ritka szép kivitelü ebédlők, becsértéke 600 frt, jelenlegi ára **300 frt.** Teljes szalonberendezések, becsérték szerint 500 frt, eladási ára **200 frt.** Azonkivül nagy választékban mükészitésü legdivatosabb berendezések, valamint mindenféle egyes tárgyak. Szállitás vidékre is biztositva. **Butorraktár: Budapest, Kerepesi-ut 12. szám.**

A ki lakást keres vagy kiadó lakása van

A ki személyzetet keres vagy hely nélkül van.

A ki valamit venni vagy eladni akar stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a

„BudapestiNapló“ apróhirdetései utján.

Főhirdetés-felvétel a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában

VIII. József-körut 18.

Legolcsóbb árak!

Legjobb eredmény.

Én Csillag Anna!

185 cm- h. óriás Loreley-hajammal, melyet az általam **föltalált kenőcscsel 14 havi** használat után kaptam. Ezen kenőcs az egyedüli szer, mely **hajhullás ellen, a növesztés előmozditására s a hajtalaj erősitésére** alkalmasnak találtatott. Uraknál szép teli szakálnövést s más **rövid használat** ugy a **haj,** mint **szakálnak** természetes **fényt** és **sürüséget** kölcsönöz s a **gyors őszüléstől** legmagasabb korig megóvja.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Szétküldés naponta a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett az egész világba a gyárból, a hova a rendelések cimzendők.

Csillag Anna

BÉCS: I. Seilergasse 5.
BERLIN: Friedrichstrasse 56.

T. Csillag Anna urnőnek! Sziveskedjen 6 tégelyt elismert hajnövesztő kenőcséből küldeni utánvéttel alanti cimemre:
Gavriani-Auersperg grófné
Schloss Gleichenberg-Graz.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem cimemre ismét 2 tégelyt kitünő hajnövesztő kenőcséből pestautánvéttel küldeni.
Baumgarten Emil
Steyer.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem cimemre egy tégelyt kitünő kenőcséből küldeni.
Lovag Liebig Lajos
Reichenberg.

Tek. Csillag Anna urnőnek
A észemre szállitott kenőcs kitünő szolgálatot tett s örömömre szolgál, hogy oly rövid használat után már annak előnyös hatásáról értesithetem. Végül megjegyzem, hogy minden barátomnak és ismerősömnek szivesen ajánlom.
Sandrock Adél
szinésznő.

T. c.
Tisztelettel kérem nekem egy tégelyt kitünő hajkenőcséből postautánvéttel küldeni.
Gróf Starhemberg Guidó,
Küpösd.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.
Ebensteisl Girardi Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt cimemre postautánvétel küldeni.
Hohenlohe hercegnő,
szül. Salmhgnő, Alt-Aussee

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem 2 tégelyt kitünő kenőcséből postafordultával cimemre küldeni.
Reindorfi Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna urnőnek! Hirneves kenőcsből kér még egy tégelyt.
Gróf Courey Félix.
Bécs.

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.